

**Извештај о ревизији правилности пословања Министарства
пољопривреде, шумарства и водопривреде - Дирекције за
националне референтне лабораторије у делу који се односи на
јавне набавке за 2020. и 2021. годину и уговоре за рад ван
радног односа у 2021. години**

Број: 400-935/2022-04/29

Београд, 15. децембар 2022. године

Мисија

Државна ревизорска институција поузданим информацијама доприноси добром управљању, транспарентности и одговорности у јавном сектору.

Насловна слика преузета са странице https://www.dnrl.minpolj.gov.rs/o_nama/organizacija.html

Зашто смо спровели ову ревизију?

У периоду од 2011. до 2021. године спроведене су укупно 719 ревизије код локалних власти, и то: (1) 197 ревизија консолидованих финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања и 282 ревизије саставних делова; (2) 73 ревизија консолидованих финансијских извештаја завршног рачуна буџета и 72 ревизије саставних делова и (3) 61 ревизија правилности пословања и 34 ревизије саставних делова. Код највећег дела локалних власти откривене су значајне неправилности које се односе на јавне набавке и обрачун и исплату плата. Ревизија јавних набавки је спроведена са циљем како би се дале системске препоруке да се трансакције изврше у складу са законом и обезбеди поштовање прописа којима је уређено извршење расхода из буџета. Ревизија правилности пословања на тему расхода за запослене код директних корисника буџетских средстава за 2021. годину, спроведена је са циљем да се изврши провера да ли су расходи за запослене код директних корисника буџетских средстава обрачунати и исплаћени у складу са прописима.

Шта смо препоручили?

Одговорним лицима Дирекцији за националне референтне лабораторије дали смо 13 препорука којим смо препоручили да:

- у писаној форми евидентирају и документују све радње током планирања, спровођења поступка и извршења уговора о јавној набавци;
- спроводе поступке јавних набавки у складу са законским прописима;
- уговоре о јавној набавци извршавају у складу са условима који су одређени документацијом о набавци, изабраном понудом и закљученим уговором;
- уговоре за рад ван радног односа закључују у складу са прописима и успоставе адекватан систем финансијског управљања и контроле;
- успоставе адекватан систем финансијског управљања и контроле.

Резиме

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Дирекција за националне референтне лабораторије у 2020. и 2021. години извршила је набавку услуга у вредности од 4,14 милиона динара без ПДВ без претходно спроведених поступака јавних набавки, а да није постојао разлог за изузеће од примене Закона о јавним набавкама. Закључила је уговор у вредности од 58,3 милиона динара без ПДВ у коме критеријуми за избор привредног субјекта нису били у логичкој вези и сразмерни предмету набавке и извршила расходе у износу од 1,45 милиона динара без ПДВ супротно документацији о набавци и одредбама уговора.

Дирекција за националне референтне лабораторије исплатила је износ од најмање 837 хиљада динара за накнаде по уговорима за рад ван радног односа супротно прописима.

Дирекција за националне референтне лабораторије у 2020. и 2021. години закључила је уговоре након спроведених поступака јавних набавки у којима: 1) је одредила критеријуме за квалитативни избор привредних субјеката који нису у логичкој вези са предметом набавке и нису сразмерни предмету набавке; 2) није поштовала начела јавних набавки; 3) платила је услуге одржавања хигијене супротно одредбама уговора и документацији о набавци; 4) је именovala чланове комисије који не испуњавају услове прописане законом; 5) није објавила јавни позив на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа; 6) није одредила рокове за подношење понуда у складу са одредбама закона; 7) није евидентирала податке о вредности и врсти јавних набавки које су изузете од примене закона и 8) није у писаној форми евидентирала и документовала све радње током планирања, спровођења поступка и извршења уговора о јавној набавци.

Дирекција за националне референтне лабораторије је у 2021. години закључила уговоре о привременим и повременим пословима за послове који су по природи трајни и континуирани и извршила расходе у износу од најмање 837 хиљада динара по уговорима за рад ван радног односа супротно законским прописима.

Садржај:

I ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ	6
1. ЈАВНЕ НАБАВКЕ	6
1.1. Планирање и спровођење јавних набавки и закључивање уговора	6
1.2. Реализација уговора о јавним набавкама	8
1.3. Евидентирање и извештавање о јавним набавкама	8
1.4. Набавка без претходно спроведеног поступка јавне набавке иако нису постојали разлози за изузеће од примене Закона о јавним набавкама	9
2. РАСХОДИ ПО УГОВОРИМА ЗА РАД ВАН РАДНОГ ОДНОСА У 2021. ГОДИНИ	9
2.1. Број ангажованих лица за рад ван радног односа у односу на прописе	9
2.2. Закључење уговора, обрачун и исплата накнада за рад ван радног односа у односу на прописе	9
II РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКА.....	11
1. Резиме откривених неправилности	11
2. Резиме препорука	12
III ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВУ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА.....	13
IV КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ	15
V ПРИЛОЗИ.....	18
Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија	18
1. Финансијско управљање и контрола	18
2. Интерна ревизија	22
Прилог 2 - Јавне набавке.....	24
1. Планирање јавних набавки	25
2. Планирање набавки на које се закон не примењује	26
3. Спровођење поступака јавних набавки за 2020. годину.....	27
4. Спровођење поступака јавних набавки у 2021. години.....	42
5. Извршени расходи без спроведеног поступка јавне набавке.....	62
Прилог 3 – Уговори за рад ван радног односа за 2021. годину	64
3.1 Број ангажованих лица за рад ван радног односа	64
3.2. Закључење уговора, обрачун и исплата накнада за рад ван радног односа	65

I ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ

1. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1.1. Планирање и спровођење јавних набавки и закључивање уговора

Дирекција за националне референтне лабораторије у 2021. години нема у писаној форми евидентиране и документоване све радње током процеса планирања, спровођења и извршења уговора о јавној набавци

1.1.1. Дирекција за националне референтне лабораторије нема у писаној форми евидентиране и документоване све радње током процеса планирања, спровођења и извршења уговора о јавној набавци, што није у складу са чланом 41. став 1. важећег Закона о јавним набавкама.

1.1.2. Дирекција за националне референтне лабораторије није сачинила писани документ о спроведеном истраживању тржишта или писани документ не садржи податке прописане интерним актом, што није у складу са чланом 11. став 2 Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке и набавке на које се закон не примењује у Дирекцији за националне референтне лабораторије (Набавке 3 и 11).

У вези са утврђеним дали смо препоруке за отклањање неправилности (Препоруке број 2 и 4).

Дирекција за националне референтне лабораторије у седам поступака јавних набавки није именовала чланове комисије за јавну набавку у складу са прописима

1.1.3. Поступке јавних набавки спроводила је комисија за јавну набавку у којој именовани чланови нису испунили услове прописане чланом 92. важећег Закона о јавним набавкама (Набавке 4, 6, 7, 8, 9, 11 и 12).

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 5).

Дирекција за националне референтне лабораторије, за три поступка јавних набавки, није објавила јавне позиве на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа

1.1.4. Јавни позив о јавној набавци није објављен на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа, што није у складу са чланом 105. став 8. важећег Закона о јавним набавкама (Набавке 7, 10 и 11).

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 6).

Дирекција за националне референтне лабораторије, није одредила рок за подношење понуда у складу са Законом о јавним набавкама

1.1.5 Дирекција за националне референтне лабораторије није одредила рок за подношење понуда дужи од минималних рокова, за јавну набавку у којој је захтевала обилазак локације, што није у складу са чланом 86. став 4. важећег Закона о јавним набавкама (Набавка 11).

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 7).

Дирекција за националне референтне лабораторије је након спроведеног поступка закључила уговор о јавној набавци уговорене вредности од 58,3 милиона динара без ПДВ, у коме услови за квалитативни избор привредног субјекта нису у складу са прописима

Дирекција за националне референтне лабораторије, објавила је у конкурсној документацији и јавном позиву податке који су у супротности

1.1.6. Дирекција за националне референтне лабораторије закључила је уговор о јавној набавци за израду пројектно - техничке документације у вредности од 58.301 хиљаде динара без ПДВ, а да критеријуми за квалитативни избор привредног субјекта, нису у логичкој вези са предметом набавке, нису сразмерни предмету набавке и не обезбеђују поштовање начела јавних набавки, што није у складу са чл. 6, 7, 10 и 114. важећег Закона о јавним набавкама (Набавка 11).

У вези са утврђеним, дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 8).

1.1.7. У конкурсној документацији и јавном позиву, објављени су супротни подаци, који се односе на критеријуме за доделу уговора, што није у складу са чланом 93. став 3. важећег Закона о јавним набавкама (Набавка 11).

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 9).

Детаљнији подаци о наведеним неправилностима садржани су у Прилогу 2 овог извештаја.

1.2. Реализација уговора о јавним набавкама

Дирекција за националне референтне лабораторије, извршила је расходе у износу од 1,45 милиона динара без ПДВ, тако што је поступила супротно одредбама закљученог уговора и условима из документације

1.2.1. Дирекција за националне референтне лабораторије у 2021. години два пута је платила услуге одржавања хигијене за месеце септембар, октобар и новембар 2021. године у износу од 1.452. хиљада динара без ПДВ, односно, 1.742. хиљада динара са ПДВ, што није у складу са одредбама закљученог уговора и Анекса уговора, којима је уговорено да се услуге фактуришу по протеклу месеца у коме су извршене, као и са чланом 154. став 1. важећег Закона о јавним набавкама којим је прописано да се уговор о јавној набавци извршава у складу са условима који су одређени документацијом о набавци и изабраном понудом и чланом 56. став 4. Закона о буџетском систему (Набавка 10).

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 10.1).

1.2.2. Расходи за услуге одржавања хигијене по уговору извршени су на основу испостављених рачуна без додатне рачуноводствене документације из које се може сазнати врста и садржај извршених услуга, што није у складу чланом 16. став 1. Уредбе о буџетском рачуноводству (Набавка 10)

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 10.2).

1.2.3. Појединачни записници за три реализоване обуке, спроведне у 2021. години, нису сачињени у складу са чланом 6. закљученог уговора и чланом 30. Правилника о ближем уређивању поступка јавне и набавке на које се закон не примењује у Дирекцији за националне референтне лабораторије (Набавка 12).

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 10.3).

Детаљнији подаци о наведеним неправилностима садржани су у Прилогу 2 овог извештаја.

1.3. Евидентирање и извештавање о јавним набавкама

Дирекција за националне референтне лабораторије у 2021. години није евидентирала податке о вредности и врсти јавних набавки које су изузете од примене закона

1.3.1. Дирекција за националне референтне лабораторије нема евидентиране податке о вредности и врсти јавних набавки које су изузете од примене закона, и то по сваком основу изузећа посебно, као и евиденцију јавних набавки чија је вредност до висине прагова до којих се закон не примењује, што није у складу са чланом 181. став 3. важећег Закона о јавним набавкама.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 3).

1.4. Набавка без претходно спроведеног поступка јавне набавке иако нису постојали разлози за изузеће од примене Закона о јавним набавкама

Дирекција за националне референтне лабораторије у 2020. и 2021. години преузела је обавезе и извршила расходе у износу од најмање 4,14 милиона динара без ПДВ, без претходно спроведеног поступка јавне набавке, иако нису постојали разлози за изузеће од примене Закона о јавним набавкама

1.4.1. Дирекција за националне референтне лабораторије је у 2020. години извршила набавку услуга одржавања службених возила, вулканизерских услуга и услуга аутолимара у износу од 1.331 хиљада динара без ПДВ, што није у складу са чланом 64. став 4. раније важећег Закона о јавним набавкама.

Дирекција за националне референтне лабораторије је у 2021. години преузела обавезе и извршила расходе за набавку услуга одржавања вентилације у износу од 2.808 хиљада динара без ПДВ, што није у складу са чланом 29. став 2. важећег Закона о јавним набавкама.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 11).

Детаљнији подаци о наведеним неправилностима садржани су у Прилогу 2 овог извештаја.

2. РАСХОДИ ПО УГОВОРИМА ЗА РАД ВАН РАДНОГ ОДНОСА У 2021. ГОДИНИ

2.1. Број ангажованих лица за рад ван радног односа у односу на прописе

Број ангажованих лица за рад ван радног односа и запослених на одређено време, код Дирекције за националне референтне лабораторије, на дан 31. децембар 2021. године, у складу је са бројем прописаним Законом о буџетском систему

2.1.1. Број ангажованих лица за рад ван радног односа и запослених на одређено време код Дирекције за националне референтне лабораторије, на дан 31. децембар 2021. године, у складу је са прописима.

2.2. Закључење уговора, обрачун и исплата накнада за рад ван радног односа у односу на прописе

За обављање послова који су по својој природи трајни и континуирани, за којима постоји стална потреба, закључени су уговори о привременим и повременим пословима

2.2.1. За обављање економско - финансијских послова који су по својој природи трајни, континуирани, систематизовани и за којима постоји стална потреба, у периоду од 1. јануара од 27. децембра 2021. године, закључени су уговори о привременим и повременим пословима, што није у складу са чланом 197. Закона о раду.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 12).

Дирекција за националне референтне лабораторије у 2021. години извршила је расходе по основу уговора за рад ван радног односа у износу од најмање 837 хиљада динара на начин који није у складу са законским прописима

2.2.2. Дирекција за националне референтне лабораторије у 2021. години извршила је расходе у износу од најмање 837 хиљада динара на име накнада за уговоре закључене за рад ван радног односа и то:

- 170 хиљада динара, на име накнаде по уговору о привременим и повременим пословима за учешће у реализацији Програма основне обуке запослених и новозапослених из области заштите од пожара, што није у складу са чл. 25. и 53. Закона о заштити од пожара и чланом 56. став 4. Закона о буџетском систему;
- 667 хиљада динара на име накнаде за закључен уговор о допунском раду ради прикупљања и обраде података у вези са органском производњом у Републици Србији за послове из делокруга рада Стручног савета за процену ризика у области безбедности хране, што није у складу са чл. 19. 23. и 24. Закона о безбедности хране и чланом 56. став 4. Закона о буџетском систему.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 13).

Детаљнији подаци о наведеним неправилностима садржани су у Прилогу 3 овог извештаја.

II РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКА

1. Резиме откривених неправилности

ПРИОРИТЕТ 1¹

1. Дирекција за националне референтне лабораторије нема у писаној форми евидентиране и документоване све радње током процеса планирања, спровођења и извршења уговора о јавној набавци (Прилог 2 – Јавне набавке).
2. Дирекција за националне референтне лабораторије није сачинила писани документ о спроведеном истраживању тржишта или писани документ не садржи податке прописане интерним актом (Прилог 2 – Јавне набавке).
3. Поступке јавних набавки спроводила је комисија за јавну набавку у коју није именовано лице које има стечено високо образовање из правне научне области, као ни службеник за јавне набавке, односно, лице које има одговарајућа стручна знања из области која је предмет јавне набавке (Прилог 2 – Јавне набавке).

ПРИОРИТЕТ 2²

4. Јавни позив о јавној набавци није објављен на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа (Прилог 2 – Јавне набавке).
5. Дирекција за националне референтне лабораторије није одредила рок за подношење понуда дужи од минималних рокова, за јавну набавку у којој је захтевала обилазак локације (Прилог 2 – Јавне набавке).
6. Дирекција за националне референтне лабораторије закључила је уговор о јавној набавци за израду пројектно - техничке документације у вредности од 58.301 хиљаде динара без ПДВ, а да критеријуми за квалитативни избор привредног субјекта, нису у логичкој вези са предметом набавке, нису сразмерни предмету набавке и не обезбеђују поштовање начела јавних набавки (Прилог 2 – Јавне набавке).
7. У конкурсној документацији и јавном позиву, објављени су супротни подаци, који се односе на критеријуме за доделу уговора, што није у складу са чланом 93. став 3. важећег Закона о јавним набавкама (Прилог 2 – Јавне набавке).
8. Дирекција за националне референтне лабораторије нема евидентиране податке о вредности и врсти јавних набавки које су изузете од примене закона, и то по сваком основу изузећа посебно, као и евиденцију јавних набавки чија је вредност до висине прагова до којих се закон не примењује (Прилог 2 – Јавне набавке).
9. Дирекција за националне референтне лабораторије, није у потпуности поштовала одредбе закључених уговора и интерног акта приликом реализације уговора о јавној набавци и то: 1) у 2021. години два пута је платила услуге одржавања хигијене за месеце септембар, октобар и новембар 2021. године у износу од 1.452.000 динара без ПДВ, односно, 1.742.400 динара са ПДВ; 2) извршила је расходе на основу рачуноводствене документације из које се не може сазнати врста и садржај извршених услуга и 3) није сачинила појединачне записнике за три реализоване обуке, спроведне у 2021. години (Прилог 2 – Јавне набавке).
10. Дирекција за националне референтне лабораторије у 2020. и 2021. години преузела је обавезе и извршила расходе за набавку услуга у износу од најмање 4.139 хиљада динара без ПДВ, без спровођења одговарајућег поступка јавне набавке; (Прилог 2 – Јавне набавке)
11. За обављање економско - финансијских послова закључени су уговори о привременим и повременим пословима у периоду од 1. јануара до 27. децембра 2021. године, иако су ти послови по својој природи трајни, континуирани, систематизовани и за њима постоји стална

¹ ПРИОРИТЕТ 1 – Неправилности које је могуће отклонити у року од 90 дана;

² ПРИОРИТЕТ 2 – Неправилности које је могуће отклонити у року до годину дана;

потреба, што није у складу са чланом 197. Закона о раду (Прилог 3 – Уговори за рад ван радног односа).

12. Дирекција за националне референтне лабораторије је у 2021. години извршила расходе у износу од најмање 837 хиљада динара на име накнада за уговоре закључене за рад ван радног односа који нису у складу са прописима; (Прилог 3 – Уговори за рад ван радног односа)

13. Дирекција за националне референтне лабораторије није успоставила адекватан систем финансијског управљања и контроле и то: 1) до краја 2021. године није усвојила Стратегију управљања ризицима, 2) није донела писане политике и процедуре које треба да пруже разумно уверавање да су ризици за постизање циљева ограничени на прихватљив ниво; 3) није донела интерни акт којим се дефинишу: организација рачуноводственог система; интерни рачуноводствени контролни поступци; лица која су одговорна за законитост, исправност и састављање исправа о пословној промени и другом догађају; кретање рачуноводствених исправа, као и рокови за њихово достављање; 4) није појединачним актом органа одредила лице одговорно за законитост, исправност и састављање исправа о пословној промени и другим пословним догађајима који се односе на коришћење буџетских средстава, односно апропријација; 5) рачуноводствене исправе, на основу којих се евидентирају пословне промене нису састављене, потписане и прокњижене на начин прописан Уредбом о буџетском рачуноводству и 6) није прописала процедуре и успоставила вођење робно - материјалног књиговодства на начин да се могу пратити подаци о стању и кретању материјала (Прилог 1 - Интерна контрола и интерна ревизија).

ПРИОРИТЕТ 3³

У поступку ревизије нису откривене неправилности трећег приоритета.

2. Резиме препорука

ПРИОРИТЕТ 1

1. Препоручујемо одговорним лицима Дирекције за националне референтне лабораторије да у писаној форми евидентирају и документују све радње током планирања и спровођења поступака јавних набавки, као и извршења уговора о јавној набавци (Препорука број 2).

2. Препоручујемо одговорним лицима Дирекције за националне референтне лабораторије да поступак истраживања тржишта спроводе у складу са прописима и интерним актом (Препорука број 4).

3. Препоручујемо одговорним лицима Дирекције за националне референтне лабораторије да комисије за јавну набавку именују у складу са прописима тако да један члан мора да буде лице које има стечено високо образовање из правне научне струке, или службеник за јавне набавке са високим образовањем или лице које је стекло сертификат службеника за јавне набавке од дана ступања на снагу закона о јавним набавкама, односно, за члана комисије именују лице које има одговарајућа стручна знања из области која је предмет набавке, када је то потребно (Препорука број 5).

ПРИОРИТЕТ 2

4. Препоручујемо одговорним лицима Дирекције за националне референтне лабораторије да огласе о јавним набавкама објављују на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа у складу са одредбама Закона о јавним набавкама (Препорука број 6).

5. Препоручујемо одговорним лицима Дирекције за националне референтне лабораторије да, одреде примерен рок за подношење понуда, ако је за припрему понуда потребан обилазак локације (Препорука број 7).

³ ПРИОРИТЕТ 3 – Неправилности које је могуће отклонити у року до три године;

6. Препоручујемо одговорним лицима Дирекције за националне референтне лабораторије да критеријуме за доделу уговора одређују имајући у виду предмет набавке, тако да буду у логичкој вези са предметом набавке, сразмерни предмету набавке и да обезбеде поштовање начела јавних набавки (Препорука број 8).
7. Препоручујемо одговорним лицима Дирекције за националне референтне лабораторије да податке који су садржани у конкурсној документацији и податке који су наведени у јавном позиву и другим огласима не буду у супротности (Препорука број 9).
8. Препоручујемо одговорним лицима Дирекције за националне референтне лабораторије да евидентирају податке о вредности и врсти јавних набавки, које су изузете од примене закона у складу са прописима (Препорука број 3).
9. Препоручујемо одговорним лицима Дирекције за националне референтне лабораторије да:
 - 1) уговоре закључене у поступцима јавних набавки извршавају у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и одредбама уговора;
 - 2) расходе извршавају на основу рачуноводствених исправа из којих се недвосмислено може сазнати основ, врста и садржај пословне промене и
 - 3) записнике о извршеним услугама састављају у складу са одредбама уговора и интерног акта о јавним набавкама (Препорука број 10).
10. Препоручујемо одговорним лицима Дирекције за националне референтне лабораторије да набавку добара, услуга или радова врше спровођењем одговарајућег поступка јавне набавке који је прописан законом (Препорука број 11).
11. Препоручујемо одговорним лицима Дирекције за националне референтне лабораторије да за обављање послова који су по својој природи трајни и континуирани не закључују уговоре о привременим и повременим пословима (Препорука број 12).
12. Препоручујемо одговорним лицима Дирекције за националне референтне лабораторије да уговоре о привременим и повременим пословима и уговоре о допунском раду закључују у складу са законским прописима (Препорука број 13).
13. Препоручујемо одговорним лицима Дирекције за националне референтне лабораторије да успоставе адекватан систем финансијског управљања и контроле и то:
 - 1) усвоје Стратегију управљања ризицима;
 - 2) донесу писане политике и процедуре како би се ризици ограничили на прихватљив ниво;
 - 3) донесу интерни акт о рачуноводству;
 - 4) одреде лица одговорна за законитост, исправност и састављање исправа о пословним променама и другим пословним догађајима у складу са прописима;
 - 5) рачуноводствене исправе састављају, потписују и евидентирају на начин прописан Уредбом о буџетском рачуноводству и
 - 6) донесу потребне процедуре и успоставе робно - материјално књиговодство (Препорука број 1).

ПРИОРИТЕТ 3

У поступку ревизије нису откривене неправилности трећег приоритета.

III ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВУ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА

Дирекција за националне референтне лабораторије је, на основу члана 40. став 1. Закона о Државној ревизорској институцији, дужна да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај отклањању откривених неправилности (одазивни извештај) у року од 90 дана почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности у пословању, које су откривене ревизијом;
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере умањење ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Дирекција за националне референтне лабораторије је обавезна да у одазивном извештају искаже мере исправљања по основу откривених неправилности датих у Извештају о ревизији правилности пословања, као и да поступи по датим препорукама. За мере исправљања је дужна да уз одазивни извештај достави доказе према следећем:

1. За неправилности првог приоритета, односно које је могуће отклонити у року од 90 дана Дирекција за националне референтне лабораторије обавезна је да достави доказе о отклањању неправилности односно предузимању мера исправљања;
2. За неправилности другог приоритета, односно које је могуће отклонити у року до годину дана, и трећег приоритета, односно које је могуће отклонити у року до три године, Дирекција за националне референтне лабораторије обавезна је да достави акциони план у којем ће описати мере и активности које ће бити предузете ради отклањања неправилности или смањења ризика од појављивања неправилности у будућем пословању као и планирани период предузимања мера и одговорно лице.

На основу члана 40. став 2. Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и ревизија одазивног извештаја. Такође, извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57. став 1. тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјект ревизије у чијем су пословању откривене неправилности, не подносе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институције је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40. ст 7. до 13. Закона о Државној ревизорској институцији.

Генерални државни ревизор

др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
15. децембар 2022. године

IV КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ

Ревизија је спроведена на основу Закона о Државној ревизорској институцији, Програма ревизије за 2022. годину, Закључка број 400-935/2021-04/1 од 5. маја 2022. године и Закључка о допуни Закључка број 400-935/2021-04/11 од 22. јула 2022. године.

1. Предмет ревизије

Предмет ревизије је правилност пословања Дирекције за националне референтне лабораторије, Батајнички друм, број 7, Београд која се односи на: 1) јавне набавке и 2) уговоре за рад ван радног односа, код директног корисника буџетских средстава.

2. Ревидирани период пословања

Ревизијом је обухваћено пословање субјекта ревизије у периоду:

- Јавне набавке од 1. јануара 2020. године до 31. децембра 2021. године;
- Уговори за рад ван радног односа од 1. јануара до 31. децембра 2021. године.

3. Информације о субјекту ревизије

Дирекција за националне референтне лабораторије, (у даљем тексту Дирекција), основана је као орган управе у саставу Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде 2009. године, са задатком да се у оквиру комплекса некадашње Банке биљних гена успоставе и пуште у рад националне лабораторије у области здравља биља, микробиологије хране, испитивања физико-хемијских параметара у храни и испитивању квалитета млека. Формирање лабораторија конципирано је и финансирано у оквиру финансијске помоћи Европске уније у сектору пољопривреде. На реализацији овог пројекта активно учествује Европска унија, тако што је у више наврата у виду техничке помоћи Републици Србији, финансирала реконструкцију зграда, просторија, набавку опреме и пружала стручне услуге обуке особља и друге врсте помоћи. Концепт је осмишљен и формализован усвајањем Закључка Владе⁴ од 1. новембра 2004. године, о прихватању Информације о донацији Европске уније у сектору пољопривреде.

Законски основ за оснивање и рад Дирекције је Закон о безбедности хране⁵. Усвајањем овог закона створен је законски основ за оснивање, односно формирање мреже националних референтних и овлашћених лабораторија у области безбедности хране, односно створен је законски основ за унапређење лабораторијске дијагностике у Републици Србији.

Дирекција се налази у статусу државног органа основаног у саставу Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, који не остварује сопствене приходе. У циљу остваривања законом утврђених надлежности предузимају се и спроводе активности које се односе на опремање лабораторија, реконструкцију објеката и запошљавање одговарајућих стручних кадрова, с обзиром да Дирекција још увек не обавља све послове утврђене законом у делу који се односи на обављање појединих лабораторијских испитивања.

У лабораторијама Дирекције испитује се квалитет млека, безбедност хране, безбедност хране за животиње. У фитосанитарној лабораторији обављају се испитивања у области здравља биља попут присуства остатака пестицида у храни биљног порекла и храни за животиње, а у оквиру Дирекције постоји и Банка биљних гена.

Мисија Дирекције је заштита здравља потрошача, обезбеђивање становништва квалитетном и хигијенски исправном храном, односно безбедном храном и стварање амбијента за профитабилну и јефтину производњу довољне количине хране намењене не само домаћем тржишту већ и за пласирање на друга тржишта.

⁴ 08 Број: 05 број 337-7049/2004;

⁵ „Службени гласник РС“, бр. 41/09 и 17/19;

Визија Дирекције је да постане место на коме ће се успоставити јака веза између универзитета, најбољих научно истраживачких институција и државне администрације.

На основу Одлуке Кризног штаба Владе Републике Србије за сузбијање заразне болести COVID-19 одржаној на 7. седници 25. марта 2020. године, поред лабораторија здравствених установа, завода за јавно здравље, института за јавно здравље, одређено је да ће и Дирекција за националне референтне лабораторије вршити тестирање на присуство SARS-coV-2 од 29.марта 2020. године.

Седиште Дирекције за националне референтне лабораторије је у Земуну, Батајнички друм 7, део бр. 10. Дирекција је директни корисник буџетских средстава Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, чији је јединствени број корисника јавних средстава 14845. Матични број је 17855140, а Порески идентификациони број је 108508191.

4. Обим ревизије, ограничења у погледу обима

У складу са ISSAI 4000 – Стандард за ревизију правилности пословања и са усвојеним приступом у Државној ревизорској институцији прибавили смо довољно адекватних и поузданих доказа за давање закључка да ли је предмет ревизије у складу, по свим материјално значајним питањима, са применљивим критеријумима.

Спровели смо адекватне ревизорске поступке да би добили уверавање у разумној мери да ли су активности, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са спровођењем поступака јавних набавки и уговора за рад ван радног односа Дирекције за националне референтне лабораторије, извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима и за планиране сврхе. Ови поступци укључују и процену ризика од материјално значајне неусклађености са прописима.

На основу процене ризика утврђено је да је ради остваривања циљева ревизије потребно спровести ревизију правилности пословања у делу који се односи на јавне набавке и уговоре за рад ван радног односа код директног корисника буџетских средстава Дирекције за националне референтне лабораторије.

Приликом спровођења ревизије није било ограничења у погледу обима.

5. Критеријуми

- Закон о буџетском систему⁶,
- Закон о буџету Републике Србије за 2021. годину⁷,
- Закон о јавним набавкама⁸,
- Закон о раду⁹,
- Одлука о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне Покрајине Војводине и систему Локалне самоуправе за 2017. годину¹⁰ и
- одговарајућа подзаконска и интерна акта.

РЕВИЗОРСКА ПИТАЊА

1. Да ли су код директног корисника буџетских средстава Дирекције за националне референтне лабораторије јавне набавке планиране, спроведене и закључени уговори у

⁶ „Службени гласник РС”, бр. 54 од 17. јула 2009, 73 од 12. октобра 2010, 101 од 29. децембра 2010, 101 од 30. децембра 2011, 93 од 28. септембра 2012, 62 од 16. јула 2013, 63 од 19. јула 2013 - исправка, 108 од 6. децембра 2013, 142 од 25. децембра 2014, 68 од 4. августа 2015 - др. закон, 103 од 14. децембра 2015, 99 од 12. децембра 2016, 113 од 17. децембра 2017, 95 од 8. децембра 2018, 31 од 29. априла 2019, 72 од 7. октобра 2019, 149 од 11. децембра 2020, 118 од 9. децембра 2021, 118 од 9. децембра 2021. године - др. закон;

⁷ „Службени гласник РС”, бр. 149 од 11. децембра 2020, 40 од 22. априла 2021, 100 од 26. октобра 2021. године;

⁸ „Службени гласник РС”, бр. 124/12, 14/15 и 68/15 и „Службени гласник РС”, број 91/19;

⁹ „Службени гласник РС” бр. 24 од 15. марта 2005, 61 од 18. јула 2005, 54 од 17. јула 2009, 32 од 8. априла 2013, 75 од 21. јула 2014, 13 од 24. фебруара 2017 - УС, 113 од 17. децембра 2017, 95 од 8. децембра 2018. године - Аутентично тумачење;

¹⁰ „Службени гласник РС”, број . 61/2017, 82/2017, 92/2017, 111/2017, 14/2018, 45/2018, 78/2018, 89/2018, 102/2018, 30/2019, 42/2019, 59/2019, 79/2019, 84/2019 и 88/2019;

- складу са Законом о јавним набавкама и одговарајућим подзаконским и интерним актима?
2. Да ли су код директног корисника буџетских средстава Дирекције за националне референтне лабораторије јавне набавке извршене у складу са закљученим уговорима?
 3. Да ли је код директног корисника буџетских средстава Дирекције за националне референтне лабораторије евидентирање и извештавање о набавкама извршено у складу са прописима?
 4. Да ли код директног корисника буџетских средстава Дирекције за националне референтне лабораторије постоје набавке добара, услуга или радова за које није спроведен поступак у складу са Законом о јавним набавкама, а за које није прописано изузеће?
 5. Да ли је код директног корисника буџетских средстава Дирекције за националне референтне лабораторије број ангажованих лица за рад ван радног односа у складу са прописима?
 6. Да ли је директни корисник буџетских средстава Дирекција за националне референтне лабораторије закључила уговоре за рад ван радног односа у складу са прописима?
 7. Утврдити да ли су обрачун и исплата накнада по уговорима за рад ван радног односа извршени у складу са прописима?

6. Методологија рада

- Анализа законских прописа који уређују јавне набавке, број ангажованих лица за рад ван радног односа, закључивање уговора, обрачун и исплата накнада за рад ван радног односа;
- Анализа интерних аката Дирекције за националне референтне лабораторије, којима су уређене јавне набавке и обрачун и исплата накнада за рад ван радног односа;
- Испитивање активности и одлука Дирекције за националне референтне лабораторије у вези са јавним набавкама и обрачуном и исплатом накнада за рад ван радног односа и
- Интервјуисање одговорних лица Дирекције за националне референтне лабораторије.

Након добијања довољних и одговарајућих доказа за оцену предмета ревизије састали смо се са руководиоцима Дирекције за националне референтне лабораторије како бисмо их упознали са прелиминарним налазима и закључцима ревизије, потврдили тачност чињеница и добили одговоре и коментаре одговорних лица.

7. Стандарди ревизије примењени у ревизији

Ревизија је извршена у складу са ИССАИ 100 „Фундаментални принципи ревизије јавног сектора“, ИССАИ 400 „Фундаментални принципи ревизије правилности пословања“ и ИССАИ 4000 „Стандард за ревизију правилности пословања“.

V ПРИЛОЗИ

Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија

1. Финансијско управљање и контрола

Законом о буџетском систему и Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору, утврђена је обавеза корисника јавних средстава да успоставе систем интерне контроле. На основу одредби члана 80. Закона о буџетском систему, интерна финансијска контрола обухвата: (1) финансијско управљање и контролу код корисника јавних средстава, (2) интерну ревизију код корисника јавних средстава и (3) хармонизацију и координацију финансијског управљања и контроле и интерне ревизије, коју обавља Министарство финансија - Централна јединица за хармонизацију.

Финансијско управљање и контрола спроводи се одређеним политикама, процедурама и активностима са основним задатком да се обезбеди разумно уверавање да ће корисници буџетских средстава своје циљеве у потпуности остварити. Руководство корисника јавних средстава одговорно је за успостављање организационе структуре која додељује одговорности и овлашћења, одређује одговарајуће контроле и надзире њихову адекватност и ефективност. Укључивање највишег руководства у питања интерне контроле је од кључне важности за постизање њене ефективности, чиме се даје тон који одређује да ли контролно окружење доприноси ефикасном функционисању интерне контроле. Осим руководства, у осигуравању постојања и функционисања интерне контроле своју значајну улогу имају и сви запослени. Ефикасан систем интерних контрола захтева препознавање и континуирану процену и оцењивање материјалних ризика који могу онемогућити постизање планираних циљева.

Дирекција за националне референтне лабораторије доставила је 12. априла 2022. године, министру финансија, Годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2021. годину¹¹, у складу са чланом 19. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору. Према подацима из наведеног извештаја Дирекција за националне референтне лабораторије није именовала руководиоца задуженог за финансијско управљање и контролу и није основала Радну групу која се бави питањима везаним за увођење и развој система финансијског управљања и контроле до краја 2021. године.

Контролно окружење

Контролно окружење обухвата следеће принципе: лични и професионални интегритет и етичке вредности руководства и запослених код корисника јавних средстава; вршење надзора над развојем и учинком интерне контроле од стране управљачке структуре; успостављање структура и линија извештавања, као и система надлежности и одговорности у остваривању циљева од стране руководства; посвећеност привлачењу, развоју и задржавању стручних појединаца и одговорност запослених за реализацију својих задужења у погледу интерних контрола ради остваривања циљева корисника јавних средстава.

Кодекс понашања државних службеника има за циљ да ближе утврди стандарде интегритета и правила понашања државних службеника из органа државне управе, служби Владе и стручних служби управних округа, државни службеник је дужан да га се придржава. Одговорност руководства је да обезбеди стручан кадар који поседује вештине, знање и способност за обављање одређених задатака. На државне службенике запослене у Дирекцији за националне референтне лабораторије примењује се Кодекс понашања државних службеника.¹²

¹¹ Број: 1-03045/22;

¹² „Службени Гласник Републике Србије“, бр.29/08, 30/15, 20/18, 42/18, 80/19 и 32/20;

Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места¹³ уређено је руковођење, начин управљања, организациона структура и успостављена је подела одговорности и овлашћења. Наведеним правилником уређено је да Дирекцијом руководи Директор, као државни службеник на положају. Помоћник директора је, такође, државни службеник на положају. Посебни радно место је место менаџера квалитета, који обавља послове управљања квалитетом и врши послове интерне провере.

У Дирекцији су образоване следеће уже унутрашње јединице: 1) Група за економско - финансијске послове и послове одржавања; 2) Лабораторија за фитосанитарна испитивања и испитивања квалитета семена; 3) Банка биљних гена; 4) Лабораторија за безбедност и квалитет млека и микоробилошка лабораторија за безбедност хране и хране за животиње и 5) Лабораторија за физичко - хемијска испитивања хране и хране за животиње.

Посао руковођења Дирекцијом у периоду од 19. марта 2019. године до 28. децембра 2021. године обављало је исто лице које је имало статус вршиоца дужности директора. На основу више Решења Владе Републике Србије вршено је постављање вршиоца дужности на период од три или шест месеци. Садашњи вршилац дужности директора постављен је 29. децембра 2021. године на период од шест месеци. Мандат вршиоца дужности директора продужен је последњи пут 30. септембра 2022. године¹⁴, док је мандат вршиоца дужности помоћника директора продужен 18. августа 2022. године¹⁵. Радно место менаџера квалитета, које је систематизовано Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места није попуњено.

Управљање ризицима

Управљање ризицима подразумева идентификовање потенцијалних пословних догађаја и ситуација које могу угрозити постављене циљеве корисника јавних средстава. Правилник о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору¹⁶, у члану 7. прописује обавезу корисника јавних средстава да усвоје стратегију управљања ризиком која се ажурира сваке три године, као и у случају да се контролно окружење значајније измени. Контроле активности које служе за свођење ризика на прихватљив ниво морају бити анализирани и ажурирани најмање једном годишње.

Дирекција за националне референтне лабораторије није усвојила Стратегију управљања ризицима, није успоставила контролне активности за свођење ризика на прихватљив ниво и није донела мапе пословних процеса и процедуре за послове из своје надлежности.

Откривена неправилност:

Дирекција за националне референтне лабораторије није у потпуности успоставила систем финансијског управљања и контроле, јер до краја 2021. године није усвојила Стратегију управљања ризицима и није донела писане политике и процедуре које треба да пруже разумно уверавање да су ризици за постизање циљева ограничени на прихватљив ниво, што није у складу са чл. 7. и 8. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

Контролне активности

Контролне активности представљају политике и процедуре које успоставља руководство у писаном облику, а које му помажу у спровођењу мера и предузимању одговарајућих

¹³ Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде број: 110-00-31/2019-09 од 13. марта 2019. године; Измене Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде бр: 110-00-106/2019-09 од 14. октобра 2019. године и 110-00-103/2020-19 од 26. јуна 2020. године и Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде број: 110-00-30/2021-09 од 29. априла 2021. године;

¹⁴ Решење број: 119-7562/2022;

¹⁵ Број: 119-6254/2022;

¹⁶ „Службени гласник Републике Србије“, број 89/19;

радњи ради смањења могућих ризика који могу настати и угрозити предвиђене циљеве у вези са извршењем донетог буџета и планираних активности, задатака и програма. Политиком се дефинише шта треба радити, док поступци служе за спровођење дефинисане политике.

Министар пољопривреде, шумарства и водопривреде уредио је рачуноводствени систем доношењем Правилника о организацији буџетског рачуноводства и рачуноводственом политикама у Министарству¹⁷. Правилником се уређује вођење буџетског рачуноводства, утврђивање одговорних лица, рачуноводствене политике, књиговодствени попис имовине и обавеза и усаглашавање потраживања и обавеза, састављање и достављање финансијских извештаја и закључивање и чување пословних књига, рачуноводствених исправа и финансијских извештаја, за министарство без органа управе. Дирекција за националне референтне лабораторије користи наведени правилник у делу који се може применити на све органе управе у оквиру Министарства.

Дирекција, као директни корисник буџетских средстава, није донела интерни акт којим се дефинишу: организација рачуноводственог система; интерни рачуноводствени контролни поступци; лица која су одговорна за законитост, исправност и састављање исправа о пословној промени и другом догађају; кретање рачуноводствених исправа, као и рокови за њихово достављање. Дирекција, није припремила детаљне описе пословних процеса, ток документације, кораке у доношењу одлука, као и рокове за завршетак посла.

Дирекција појединачним актом органа није одредила лице одговорно за законитост, исправност и састављање исправа о пословној промени и другим пословним догађајима који се односе на коришћење буџетских средстава, односно апропријација, како је прописано чланом 72. став 3. Закона о буџетском систему.

Велики део рачуна на основу којих се извршавају расходи и издаци нису потврђени од стране одговорног лица које својим потписом или другом идентификационом ознаком потврђује веродостојност у складу са законом и потврђује да је одговорно за насталу пословну промену. Рачуни и друге рачуноводствене исправе, нису достављене на књижење наредног дана, а најкасније у року од два дана од настанка пословне промене и другог догађаја и у већини случајева нису заведени у књизи улазних рачуна.

Дирекција није успоставила робно материјално књиговодство, којим се обезбеђује евиденција залиха и није прописала поступања и процедуре за пријем и издавање, пре свега, лабораторијског материјала. Приликом набавке се уговара авансно плаћање у износу од 100% вредности уговора. Извршени расходи на конту 426700 - Медицински и лабораторијски материјали у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2021. године износе 31.148.167 динара. Дирекција у својим пословним књигама не врши евидентирање набављеног материјала и ситног инвентара преко одговарајућих конта из групе 022000 – Залихе ситног инвентара и потрошног материјала. Евиденција о залихама и робно - материјално књиговодство, обезбеђује да се прате подаци о стању и кретању материјала по количини и вредности после сваке пословне промене. Сукцесивни пријем унапред плаћеног материјала, у највећем броју случајева, није потврђен на начин прописан интерним актом о поступку јавних набавки на основу отпремница, него је на самом крају реализације уговора сачињен документ којим се потврђује да је уговор у целости реализован, што је описано код набавки 10 и 12.

У току 2020. године Дирекција за националне референтне лабораторије није евидентирала авансне уплате на начин прописан Правилником о стандардним класификационим оквиром и контним планом за буџетски систем. Евидентирање датих аванса за набавку материјала вршено је задужењем конта 252111 – Добављачи у земљи, уместо задужењем конта 123211 – Аванси за набавку материјала, што је описано код набавки обележених бројем 4, 5, 6, 7 и 8. У

¹⁷ Број: 401-00-153/2019-02 од 26. фебруара 2019. године;

2021. години начин евидентирања датих аванса је у складу са прописима.

Откривене неправилности:

- Дирекција за националне референтне лабораторије није донела интерни акт којим се дефинишу: организација рачуноводственог система; интерни рачуноводствени контролни поступци; лица која су одговорна за законитост, исправност и састављање исправа о пословној промени и другом догађају; кретање рачуноводствених исправа, као и рокови за њихово достављање, што није у складу са чланом 16. став 7. Уредбе о буџетском рачуноводству;
- Дирекција за националне референтне лабораторије није појединачним актом органа одредила лице одговорно за законитост, исправност и састављање исправа о пословној промени и другим пословним догађајима који се односе на коришћење буџетских средстава, односно апропријација, што није у складу са чланом 72. став 3. Закона о буџетском систему;
- Рачуноводствене исправе, на основу којих се евидентирају пословне промене нису састављене, потписане и прокњижене на начин прописан у члану 16. Уредбе о буџетском рачуноводству;
- Дирекција за националне референтне лабораторије није прописала процедуре и успоставила вођење робно - материјалног књиговодства и на начин да се могу пратити подаци о стању и кретању материјала, што није у складу са чланом 10. Правилника о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем и чланом 14. став 1. тачка 4) Уредбе о буџетском рачуноводству којим је прописано вођење помоћне књиге залиха која обезбеђује детаљне податке о свим променама на залихама, ако је то економски оправдано и уравнотежено са вредношћу тих залиха.

Информације и комуникације

Информације и комуникације обухватају следеће принципе: прибављање, креирање и употребу релевантних и квалитетних информација како би се подстакло функционисање интерних контрола; интерну размену информација, укључујући циљеве и одговорности за интерну контролу и комуникацију са екстерним странама о питањима која утичу на функционисање компоненти интерне контроле.

Дирекција за националне референтне лабораторије врши информисање јавности путем веб странице www.dnrl.minpolj.gov.rs

На интернет страници доступни су подаци о прописима, активностима, пројектима и програмима, актуелним дешавањима и други садржаји. Дирекција за националне референтне лабораторије на интернет страници објављује и ажурира Информатор о раду.

Рачуноводствени систем

Рачуноводствени систем представља основну претпоставку за ефикасно функционисање система рачуноводственог информисања. Њега чине запослени, сви предвиђени поступци, технички уређаји и успостављене евиденције за стварање рачуноводствене информације, као и пренос информација до доносиоца одлука, корисника услуга и шире јавности.

Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места, као ужа организациона јединица образована је Група за економско - финансијске послове и послове одржавања, која према одредбама члана 164. наведеног правилника обавља послове који се односе на: припрему предлога финансијског плана за израду Закона о буџету, у делу који се односи на Дирекцију; праћење реализације буџета у складу са одобреним квотама; израду кварталних и годишњих извештаја о извршењу буџета, израду завршног рачуна; учествује у изради и спровођењу плана јавних набавки; утврђивање потреба за промену апропријација и припремање документације за подношење захтева за промену апропријација.

Према одредбама правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Групи за економско-финансијске послове и послове одржавања систематизовано је радно место Руководиоца групе који врши контролу законитости, рачуноводствене исправности и

веродостојности финансијске документације, прати и контролише спровођење законитог, наменског и економичног трошења буџетских средстава, припрема извештаје, организује и контролише обрачун плата и других накнада запослених и врши редовно усклађивање и сравњивање консолидованог стања главне књиге трезора са помоћним евиденцијама.

Поред руководиоца групе систематизовано је и радно место за обраду финансијске документације. Опис послова за наведено радно место је: припрема налога за исплату по свим економским класификацијама, вршење евиденције, обрачуна и исплате накнада, дневница и других трошкова за службена путовања, вршење обрачуна накнада по основу уговора и накнада за рад у комисијама, вршење пријема и евидентирање књиговодствене документације, усаглашавање обавеза са добављачима, комплетира и попуњава појединачне пореске пријаве и обављање других послова по налогу руководиоца групе. За наведено радно место предвиђен је један извршилац.

За обављање економско-финансијских послова, ангажована су лица по основу уговора о привременим и повременим пословима. У току 2021. године четири лица су обављала послове из области рачуноводства и финансија. Економско финансијски послови су по својој природи послови који се обављају током целе године и немају карактер привремених и повремених послова. Обављање економско-финансијских послова ангажовањем лица по основу уговора о привременим и повременим пословима губи се континуитет који се одражава на све сегменте економско-финансијског пословања и доноси ризик неусклађености пословања са законским прописима, у делу који се односи на евидентирање пословних промена и састаљање финансијских извештаја.

Пословне књиге воде се по систему двојног књиговодства, уз примену прописаног контног оквира за буџетски систем. Пословне књиге и евиденције Дирекција води у електронском облику путем специјализованог софтвера за буџетско рачуноводство предузећа „Бит Импекс“ д.о.о. Београд. Софтвер обезбеђује очување података о свим прокњиженим трансакцијама, омогућава функционисања система интерних рачуноводствених контрола и онемогућава брисање прокњижених пословних промена. Извршење расхода и издатака врши се електронски, путем информационог система извршења буџета – ИСИБ.

Праћење и процена система

Праћење и процена система обухвата увођење система за надгледање, са циљем да се процени квалитет пословања током одређеног периода и да се утврди да ли систем финансијског управљања и контроле адекватно функционише. Праћење и процена система обавља се текућим увидом од стране запослених, самопроцењивањем које спроводе руководиоци и активностима интерне ревизије.

Праћење и процена система обухвата следеће принципе: одабир, развој и спровођење сталне оцене или посебне оцене, како би се утврдило да ли су компоненте интерне контроле успостављене и да ли функционишу и вршење оцене и благовремено извештавање о слабостима у систему интерних контрола лица која су задужена за предузимање корективних радњи, укључујући и више руководство по потреби.

Дирекција за националне референтне лабораторије није до сада била субјект ревизије Државне ревизорске институције. Према писаној информацији одговорног лица од 12. октобра 2022. године, Дирекција у току 2020. и 2021. године није имала контролу пословања од стране инспекцијских и других органа. Сваке године Акредитационо тело Републике Србије спроводи надзор и оцењивање усаглашености пословања са захтевима стандарда ISO SRPS 17025.

2. Интерна ревизија

Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде у делу који се односи на Дирекцију за националне референтне лабораторије није предвиђено радно место интерног ревизора.

Препорука број 1

Препоручујемо одговорним лицима Дирекције за националне референтне лабораторије да успоставе адекватан систем финансијског управљања и контроле и то: 1) да усвоје Стратегију управљања ризицима; 2) донесу писане политике и процедуре како би се ризици ограничили на прихватљив ниво; 3) донесу интерни акт о рачуноводству; 4) одреде лица одговорна за законитост, исправност и састављање исправа о пословним променама и другим пословним догађајима у складу са прописима; 5) рачуноводствене исправе састављају, потписују и евидентирају на начин прописан Уредбом о буџетском рачуноводству и б) донесу потребне процедуре и успоставе робно - материјално књиговодство.

Прилог 2 - Јавне набавке

Ревизија која се односи на област јавних набавки обухватила је период пословања субјекта ревизије од 1. јануара 2020. године до 31. децембра 2021. године.

У ревидираном периоду област јавних набавки као и друга питања од значаја за јавне набавке су била уређена Законом о јавним набавкама који је као пропис био на снази до 30. јуна 2020. године (у даљем тексту: раније важећи Закон о јавним набавкама), као и новим Законом о јавним набавкама (у даљем тексту: важећи Закон о јавним набавкама) који је ступио на снагу 1. јануара 2020. године, а у претежном свом делу се примењује од 1. јула 2020. године. На основу одредби предметних закона, донето је више подзаконских аката којима су ближе уређиване и уређују се поједине области, активности и питања везана за непосредну примену закона. Поступци јавних набавки који су започети пре дана почетка примене важећег Закона о јавним набавкама, сагласно члану 239. став 1. истог, окончани су по прописима према којима су започети. Сагласно ставу 2. наведеног члана, даном почетка примене Закона, наручиоци су били дужни да план јавних набавки ускладе са одредбама истог. Законом о јавним набавкама уређује се планирање јавних набавки, услови, начин и поступак јавне набавке.

Чланом 22. став 1. раније важећег Закона о јавним набавкама, прописано је да је наручилац дужан да донесе акт којим ће ближе уредити поступак јавних набавки унутар наручиоца. Процедура планирања набавки, спровођење поступка јавних набавки и извршење уговора унутар Дирекције за националне референтне лабораторије ближе су уређени Процедуром спровођења набавки производа (добара), услуга и радова од 26. августа 2019. године.

Према члану 49. став 2. важећег Закона о јавним набавкама, наручилац је дужан да посебним актом ближе уреди начин планирања, спровођења поступка јавне набавке и праћења извршења уговора о јавној набавци (начин комуникације, правила, обавезе и одговорност лица и организационих јединица), начин планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује, као и набавки друштвених и других посебних услуга.

Важећим Законом о јавним набавкама, није прописан рок у којем су наручиоци дужни да усвоје акт којим се уређују набавке унутар наручиоца, али исти би требало да буде усвојен до покретања првог поступка јавне набавке у складу са одредбама овог закона. Први поступак јавне набавке спроведен по одредбама важећег Закона о јавним набавкама, Дирекција за националне референтне лабораторије покренула је 13. октобра 2020. године Одлуком о спровођењу поступка јавне набавке¹⁸ која се односи на унапређење енергетске ефикасности управне зграде.

Вршилац дужности директора (у даљем тексту в.д. директора) донео је у октобру 2020. године Правилник о ближе уређивању поступка јавне набавке и набавке на које се закон не примењује у Дирекцији за националне референтне лабораторије. Правилник нема деловодни број, као и тачан датум доношења, тако да се не може утврдити да ли је донет пре или након првог покренутог поступка јавне набавке по важећем закону. Наведени акт је објављен на интернет страници наручиоца, у складу са чланом 49. став 3. важећег Закона о јавним набавкама.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места¹⁹ није систематизовано радно место службеника за јавне набавке, али су послови јавних набавки описани код следећих радних места и група послова: 1) Група за економске – финансијске послове и послове одржавања учествује у изради и спровођењу Плана јавних набавки; 2) Помоћник директора врши послове јавних набавки и послове финансијског планирања; 3) Руководилац групе контролише припрему конкурсне и тендерске документације у поступку

¹⁸ Број: 404-02-415/2020-13;

¹⁹ Број: 110-00-30/2021-09 од 29. априла 2021. године;

јавних набавки за инвестиционо и текуће одржавање и 4) Радно место за управљање пословима инвестиционо техничког одржавања машина, опреме и зграда израђује план јавних набавки у делу који се односи на делокруг рада и припрема тендерску и конкурсну документацију у поступку јавних набавки за инвестиционо и текуће одржавање.

У 2019, 2020. и 2021. години закључени су уговори²⁰ за пружање услуга стручне/консултантске помоћи у области јавних набавки између Дирекције за националне референтне лабораторије, у својству наручиоца и ПР „Центар за менаџмент“, Ваљево, у својству испоручиоца услуга, што је приказано у следећој табели:

Табела број 1, Закључени уговори

у динарима

Ред. бр.	Датум закључивања	Период трајања	Месечни износ накнаде без ПДВ	Укупан износ накнаде без ПДВ
1	21. јануар 2019. године	21. јануар – 31. децембар 2019.	41.500	498.000
2	6. фебруар 2020. године	6. фебруар 2020 – 6. фебруар 2021.	41.500	498.000
3	29. јануар 2021. године	29. јануар 2021 - 29. јануар 2022.	60.000	720.000

Закљученим уговором ПР „Центра за менаџмент“, Ваљево се обавезао да ће пружати уговорене услуге у своје име, а за рачун наручиоца, да самостално организује послове у вези са вршењем уговорених услуга, укључујући и избор стручних лица, којима ће поверити извршење појединих задатака, као и да наручиоцу под условима и у роковима утврђеним уговором пружи стручну помоћ везано за јавне набавке, а посебно: 1) Израду или корекцију интерног акта – Правилника о ближем уређивању поступка јавних набавки унутар наручиоца; 2) Преглед система и документације у седишту наручиоца; 3) Израда плана јавних набавки и набавки које су изузете од примене Закона о јавним набавкама за 2021. годину у складу са потребама наручиоца; 4) Постављање плана јавних набавки на Портал јавних набавки; 5) Постављање измена плана јавних набавки на Портал јавних набавки; 6) Израда годишњег извештаја за 2020. годину на Порталу јавних набавки; 7) Израда свих докумената у поступку јавне набавке (захтеви, одлуке, решења, записници, извештаји, уговори, обавештења); 8) Припрема и спровођење поступака јавних набавки; 9) Припрема документације за спровођење поступака, који су изузети од примене Закона о јавним набавкама; 10) Припрема докумената у евентуалном поступку заштите права и 11) Асистенција приликом отварања понуда.

У току поступка ревизије утврђено је да су запослена лица ПР „Центар за менаџмент“, Ваљево именована за чланове комисије за јавне набавке у неким од спроведених поступака у складу са одредбама закључених уговора.

1. Планирање јавних набавки

В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије донео је Одлуку о усвајању плана јавних набавки за 2020. годину²¹ по раније важећем Закону о јавним набавкама, као и План јавних набавки по важећем Закону о јавним набавкама, који је имао четири измене плана почев од 28. септембра 2020. године до 27. новембра 2020. године.

В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије донео је Одлуку о усвајању плана набавки за 2021. годину²². У току 2021. године извршено је десет измена плана почев од 26. јануара 2021. године до 10. новембра 2021. године.

Сви планови и измене су објављени на Порталу јавних набавки у прописаним роковима.

В.д. директора Дирекције донео је 10. јануара 2021. Решење којим је именовано тим за планирање јавних набавки који ће се бавити планирањем и спровођењем набавки. В.д. директора Дирекције је одлукама од 10. јануара 2020. године и 10. јануара 2021. године именовано седам лица да врше квалитативни и квантитативни пријем добара, радова и услуга

²⁰ Број:404-02-43/2019-13 од 21. јануара 2019. године, 404-02-00076/2020-13 од 6. фебруара 2020. године и број 404-02-29/2021-13 од 29. јануара 2021. године;

²¹ Број: 401-00-88/2020-13 од 29. јануара 2020. године;

²² Број: 404-02-001/2021-13 од 26. јануара 2021. године;

и праћење реализације уговора о јавним набавкама у 2020. и 2021. години о чему ће сачинити записник.

Откривена неправилност:

Дирекција за националне референтне лабораторије нема у 2021. години у писаној форми еидентирание и документоване све радње током планирања, спровођења поступка и извршења уговора о јавној набавци, што није у складу са чланом 41. став 1. важећег Закона о јавним набавкама.

Препорука број 2

Препоручујемо одговорним лицима Дирекције за националне референтне лабораторије да у писаној форми еидентирају и документују све радње током планирања и спровођења поступка јавних набавки, као и извршења уговора о јавној набавци.

2. Планирање набавки на које се закон не примењује

Планирање набавки на које се закон не примењује у 2020. години

Према подацима добијеним у току ревизије Дирекција за националне референтне лабораторије спровела је у 2020. години укупно 127 набавки на које се закон не примењује и закључила уговоре у укупном износу од најмање 92.940.149 динара без ПДВ, односно 109.997.015 динара са ПДВ, од чега се 68 набавки односи на набавку радова, услуга и добара који су били неопходни за прилагођавање условима, који су настали због пандемије вируса SARS-CoV-2. Набављена су добра, услуге и радови у укупном износу од 74.988.987 динара без ПДВ, односно 89.251.755 динара са ПДВ. Закључком који је донет 25. марта 2020. године на 7. седници Кризног штаба за сузбијање заразне болести, Дирекција за националне референтне лабораторије је званично укључена у процес тестирања на присуство вируса SARS-CoV-2. Табеларни приказ закључених уговора у 2020. години за набавке на које се закон не примењује, дат је у следећој табели:

Табела број 2, Набавке на које се закон не примењује 2020. година

у динарима

Ред. бр.	Број набавки на које се закон не примењује	Опис набавки	Укупан износ без ПДВ	Укупан износ са ПДВ
1	59	Набавке које се не односе на SARS-CoV-2	17.751.162	20.745.260
2	68	Набавке које се односе на SARS-CoV-2	74.988.987	89.251.755
Укупно:			92.740.149	109.997.015

Највећи удео у вредности закључених уговора за набавке које се односе на SARS-CoV-2, односи се на набавку лабораторијске опреме и хемикалија за потребе тестирања SARS Covid – 19 у ванредној ситуацији, односи се на Уговор²³ закључен 30. марта 2020. године са добављачем „Second cycle“ доо, Београд. Уговорена вредност износи 46.338.400 динара без ПДВ, односно 55.606.080 динара са ПДВ. Рок важења уговора наведен у члану 2. је до испоруке добара и инсталација и обуке особља. Целокупни уговорени износ плаћен је 2. априла 2020. године. Разлог за не спровођење поступка јавне набавке налази потпору у члану 7. став 1. тачка 3) Закона о јавним набавкама из 2015. године, којим је прописано да ради обезбеђивања основних животних услова у случајевима елементарних непогода или техничко – технолошких несрећа чије последице угрожавају животе или здравље људи или животну средину, у складу са прописима којима се уређује заштита од таквих непогода, као и Закључком Кризног штаба на 7. седници одржаној 25. марта 2020. године у коме је Дирекција за националне референтне лабораторије именована да ради на тестирању SARS-CoV-2 из разлога што у моменту епидемије заразне болести Covid – 19 постојеће лабораторије за детекцију вируса нису имале довољно капацитета услед сталног повећања броја оболелих, из чега произилази и стално повећање броја узорака за анализу.

Табеларни приказ набављених добара уговору од 30. марта 2020. године од добављача „Second cycle“ доо, Београд са количинама и ценама дат је у следећој табели.

²³ Број: службено;

Табела број 3, Структура уговора по врсти

у динарима

Врста опреме	Количина	Јединична цена без ПДВ	Јединична цена са ПДВ	Укупно без ПДВ	Укупно са ПДВ
2019 Novel Coronavirus Viral RNA Fluorescence Disgnostics Kit-One step SANSURE	840	44.760	53.712	37.598.400	45.118.080
Natch CS full Automatited nucleic and PCR set up system	1	6.243.000	7.491.600	6.243.000	7.491.600
Portable Nucleic Acid Test system IPONATIK	1	2.497.000	2.996.400	2.497.000	2.996.400
Укупно:				46.338.400	55.606.080

Планирање набавки на које се закон не примењује у 2021. години

Дирекција за националне референтне лабораторије нема успостављену евиденцију података о вредности и врсти јавних набавки на које се закон не примењује по сваком основу за изузеће посебно, као и набавке до висине прагова до којих се закон не примењује.

Према подацима достављеним у току поступка ревизије Дирекција за националне референтне лабораторије спровела је најмање 67 набавки на које се закон не примењује и закључила уговоре у укупном износу од најмање 27.310.178 динара без ПДВ, односно 31.681.724 динара са ПДВ. Увидом у Извештај о набавкама са Портала јавних набавки, у делу који се односи на набавке изузете од примене Закона о јавним набавкама утврђено је да је Дирекција закључила уговоре у вредности 33.633.044 динара без ПДВ односно 40.359.652 динара са ПДВ. Наведени подаци нису усаглашени, због непостојања евиденције прописане законом.

Откривена неправилност:

Дирекција за националне референтне лабораторије не евидентира податке о вредности и врсти јавних набавки, које су изузете од примене закона, и то по сваком основу за изузеће посебно, као и набавки чија је вредност до висине прагова до којих се закон не примењује, што није у складу са чланом 181. став 3. важећег Закона о јавним набавкама.

Препорука број 3

Препоручујемо одговорним лицима Дирекције за националне референтне лабораторије да евидентирају податке о вредности и врсти јавних набавки, које су изузете од примене закона у складу са прописима.

3. Спровођење поступака јавних набавки за 2020. годину

Дирекција за националне референтне лабораторије је у 2020. години, спровела 11 поступака јавних набавки. Укупна уговорена вредност закључених уговора износи 40.272.079 динара без ПДВ.

У наредној табели приказана је укупна вредност закључених уговора код Дирекције за националне референтне лабораторије у поступцима јавних набавки у 2020. години, узоркована вредност уговора и утврђене неправилности у узорку.

Табела број 4, Преглед неправилно спроведених поступака јавних набавки у 2020. години без ПДВ

у динарима

Корисник буџетских средстава	Вредност закључених уговора након спроведених поступака јавних набавки без ПДВ						
	Укупно	Узоркована вредност	Утврђена неправилност у узорку			% учешће 5/3	% учешће 3/2
			Укупно	Материјално значајне неправилности	Остале неправилности		
1	2	3	4	5	6	7	8
ДНРЛ	40.272.079	26.386.848	18.829.208	-	18.829.208	-	66

1. Одржавање хигијене, лабораторијског посуђа, чишћење и одржавање зграда лабораторије и помоћног магацина

Табела број 5, Основни подаци о јавној набавци

Врста поступка: Јавна набавка мале вредности	
Процењена вредност: 4.800.000 динара	
Одлука о покретању поступка јавне набавке и Решење о образовању комисије за јавну набавку	
Број и датум:	Доносилац:
404-02-77/2020-13 од 4. фебруара 2020. године	В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије
Подаци о понуђачима	

Број понуда: једна					
Критеријум за доделу уговора: Најнижа понуђена цена					
Понуђач		Број и датум подношења понуде		Понуђена цена у динарима без ПДВ	
Привредно друштво „Goodhouse“, доо Београд		270 18. фебруар 2020. године		4.762.800	
Одлука о додели уговора, број: 404-02-77/2020-13					
Датум доношења	Датум објаве	Доносилац	Изабрани понуђач	Месечна цена без ПДВ	Укупна цена без ПДВ
18. фебруар 2020. године	21. фебруар 2020. године	В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије	Привредно друштво „Good Hause“, доо Београд	396.900 динара	4.762.800 динара
Уговор, број: 404-02-77/2020-13					
Датум закључења	Датум објаве обавештења	Потписао и преузео обавезу	Уговорена месечна цена без ПДВ у динарима	Уговорена вредност без ПДВ у динарима	
18. фебруар 2020. године	25. фебруар 2020. године	В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије	396.900	4.762.800	
Извршени расходи у 2020. години у динарима			Извршени расходи у 2021. години у динарима		
4.762.800			952.560		

На основу члана 54. Закона о јавним набавкама Наручилац је донео Решење о образовању комисије за спровођење поступка јавне набавке мале вредности услуга, број 1.2.2/20²⁴. У састав Комисије именовани су председник, заменик председника Комисије, два члана и два заменика члана, од којих је један заменик члана службеник за јавне набавке. У акту о образовању Комисије није наведено стручно образовање чланова комисије.

У Записнику о отварању понуда²⁵ Комисија је констатовала да је у поступку спровођења јавне набавке благовремено поднета једна понуда²⁶ понуђача Привредно друштво „Goodhouse“, доо Београд од 18. фебруара 2020. године, са понуђеном ценом у износу од 396.900 динара без ПДВ, у месечном износу. Рок важења понуде је 60 дана.

Извештај о стручној оцени понуда²⁷ за јавну набавку мале вредности услуга Комисија је сачинила истог дана када је извршено отварање понуде, у којем је оценила да је понуда благовремена, прихватљива и одговарајућа.

У поступку ревизије утврђено је да су извештај о стручној оцени понуда потписали именовани чланови комисије, а да нико од њих нема стечено образовање на правном факултету, на студијама другог степена (дипломске академске студије - мастер, специјалистичке академске студије, специјалистичке струковне студије), односно на основним студијама у трајању од најмање четири године и није службеник за јавне набавке.

В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије закључио је Уговор о јавној набавци услуга „Одржавање хигијене, лабораторијског посуђа, чишћење и одржавање зграда лабораторије и помоћног магацина“ (број 1.2.2/20)²⁸ са Привредним друштвом „Goodhouse“, доо Београд, у вредности од 4.762.800 динара без ПДВ, односно 5.715.360 динара са ПДВ, према понуди²⁹ Извршиоца услуге. За услуге чишћења површине 4.298,22m² уговорена је месечна накнада у износу од 396.900 динара без ПДВ, односно 476.280 динара са ПДВ за период од 12 месеци од дана закључења уговора.

У обрасцу структуре цене „Goodhouse“, доо Београд од 10. фебруара 2020. године, наведена је јединична цена у износу од 92,34 динара/m² без ПДВ, односно 110,80 динара/m² са ПДВ, на месечном нивоу у износу од 396.900 динара без ПДВ, односно 476.280 динара са ПДВ.

Према уговорним обавезама привредно друштво „Goodhouse“, доо Београд је наручиоцу испостављало месечне рачуне, за услуге чишћења у периоду од марта 2020. године до фебруара 2021. године укупне вредности од 5.715.360 динара са ПДВ. Рачуни за извршене

²⁴ Број: 404-02-77/2020-13 од 4. фебруара 2020. године;

²⁵ Број: 404-02-78/2020-13 од 18. фебруара 2020. године;

²⁶ Број: 270;

²⁷ Број: 404-02-77/2020-13 од 18. фебруара 2020. године;

²⁸ Број: 404-02-77/2020-13 од 18. фебруара 2020. године код Наручиоца и број: 587-1 од 18. фебруара 2020. године код Привредног друштва „Good Hause“, доо Београд;

²⁹ Број: 539/20 од 10. фебруара 2020. године;

услуге оверени су и потписани од стране извршиоца услуге и представника наручиоца. Уз испостављене рачуне није достављена припадајућа документација из које се може сазнати врста и садржај услуге. Закљученим уговором о јавној набавци није уговорено достављање документације из које би се недвосмислено могло потврдити да је услуга извршена.

У току поступка ревизије презентовани су потписани и оверени тромесечни извештаји о извршеним услугама и то: извештаје о одржавању хигијене³⁰ и извештаје о прању лабораторијског посуђа³¹ за период од 19. фебруара 2020. године до 3. марта 2021. године. Наведени тромесечни извештаји, као ни било какав други облик извештавања и потврде да су услуге извршене, нису предвиђени закљученим уговором.

Представник Дирекције и извршилац услуге су Записником³² од 19. фебруара 2021. године констатовали да су услуге одржавања хигијене, лабораторијског посуђа, чишћење и одржавање зграда лабораторије и помоћног магацина извршене у складу са закљученим уговором. Записник о извршеним услугама нису потписали сви чланови Комисије, како је прописано чланом 30. Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке и набавке на које се закон не примењује у Дирекцији за националне референтне лабораторије.

2. Услуге физичко - техничког обезбеђења

Табела број 6, Основни подаци о јавној набавци

Врста поступка: Јавна набавка мале вредности					
Процењена вредност: 2.500.000 динара					
Одлука о покретању поступка јавне набавке и Решење о образовању комисије за јавну набавку					
Број и датум:			Доносилац:		
404-02-78/2020-13 од 4. фебруара 2020. године			В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије		
Подаци о понуђачима					
Број понуда: четири					
Критеријум за доделу уговора: Најнижа понуђена цена					
Понуђач		Број и датум подношења понуде		Понуђена цена у динарима без ПДВ	
„Omvati“, доо Београд		270 20. фебруар 2020. године		2.049.840	
„Sion Gard“, доо Београд		270 21. фебруар 2020. године		2.084.880	
Заједничка понуда „Iron Guard Security“, доо Шабац и „Alpha Guard“, доо Крушевац		270 21. фебруар 2020. године		2.890.800	
Заједничка понуда „Таурунум обезбеђење“, доо Београд и „Јакуза“, доо Београд		270 21. фебруар 2020. године		2.093.640	
Одлука о додели уговора, број: 404-02-78/2020-13					
Датум доношења	Датум објаве	Доносилац	Изабрани понуђач	Јединична цена без ПДВ	Укупна цена без ПДВ
24. фебруар 2020. године	24. фебруар 2020. године	В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије	„Omvati“, доо Београд	234 динара	2.049.840
Уговор, број: 404-02-078/2020-13					
Датум закључења	Датум објаве обавештења	Потписао и преузео обавезу	Уговорена вредност без ПДВ у динарима	Уговорена вредност са ПДВ у динарима	
2. март 2020. године	5. март 2020. године	В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије	2.049.840	2.459.808	
Извршени расходи у 2020. години у динарима			Извршени расходи у 2021. години у динарима		
2.062.194			397.613		

На основу члана 54. Закона о јавним набавкама Наручилац је донео Решење о образовању комисије за спровођење поступка јавне набавке мале вредности услуга, број 1.2.10/20³³. У састав Комисије именовани су председник, заменик председника Комисије, два члана и два заменика члана, од којих је један заменик члана службеник за јавне набавке. У акту о образовању Комисије није наведено стручно образовање чланова комисије.

³⁰ Број: 1828-1/20 од 18. маја 2020. године; број: 3449-2/20 од 18. августа 2020. године; број: 4770-2/20 од 18. новембра 2020. године; број: 181-3/21 од 3. марта 2021. године;

³¹ Број: 1834-1/20 од 18. маја 2020. године; број: 3449-1/20 од 18. августа 2020. године; број: 4770-1/20 од 18. новембра 2020. године; број: 781-2/21 од 3. марта 2021. године;

³² Број: 404-02-77/2020-13;

³³ Број: 404-02-78/2020-13 од 4. фебруара 2020. године;

Наручилац је истовремено са објављивањем позива за подношење понуда 13. фебруара 2020. године и конкурсну документацију објавио на Порталу јавних набавки и на својој интернет страници. Рок за подношење понуда био је 21. фебруар 2020. године. Записником о отварању понуда³⁴ Комисија је констатовала да су у поступку спровођења јавне набавке благовремено поднете четири понуде, које су приказане у наредној табели.

у динарима

Р. бр.	Понуђач	Број, датум и време подношења понуде	Јединична цена по сату без ПДВ	Услови из чл.75. и 76. Закона	Рок важења понуде
1	„Omvati“, доо Београд	270, 20. фебруар 2020. године 10:46h	234	Изјава и докази	60 дана
2	„Sion Gard“, доо Београд	270, 21. фебруар 2020. године 8:31h	238	Изјава и докази	90 дана
3	Заједничка понуда „Iron Guard Security“, доо Шабац и „Alpha Guard“, доо Крушевац	270, 21. фебруар 2020. године 9:35h	330	Изјава и докази	60 дана
4	Заједничка понуда „Таурунум обезбеђење“, доо Београд и „Јакуза“, доо Београд	270, 21. фебруар 2020. године 9:41h	239	Изјава и докази	120 дана

Извештај о стручној оцени понуда³⁵ за јавну набавку мале вредности услуга „Физичко-техничко обезбеђење“, број 1.2.10/20 Комисија је сачинила три дана након отварања поднетих понуда, у којем је навела да је заједничка понуда групе понуђача „Iron Guard Security“, доо Шабац и „Alpha Guard“, доо Крушевац, са понуђеном укупном ценом од 2.890.800 динара без ПДВ одбијена, јер је већа од процењене вредности набавке. Применом критеријума „најнижа понуђена цена“, Комисија је извршила рангирање понуда понуђача који су поднели све потребне доказе за испуњавање услова за учешће у поступку јавне набавке.

У поступку ревизије утврђено је да су извештај о поступку набавке потписали именовани чланови/или заменици чланова комисије, од којих ниједан нема стечено образовање на правном факултету и није службеник за јавне набавке.

В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије закључио је Уговор о јавној набавци услуга „физичко-техничко обезбеђење“, број 1.2.10/20³⁶ са понуђачем „Omvati“, доо Београд, у вредности од 2.049.840 динара без ПДВ, односно 2.459.808 динара са ПДВ. За услуге обезбеђења уговорена је јединична цена по радном часу која износи 234 динара без ПДВ, односно 280,80 динара са ПДВ за период од 12 месеци од дана закључења уговора, односно до извршења уговорене вредности.

У складу са чланом 8. Уговора „Omvati“, доо Београд је доставио списак од шест извршилаца који ће бити ангажовани за вршење услуга обезбеђења, као и лиценце Министарства унутрашњих послова за вршење послова са роком важења од пет година. Према достављеном Образложењу³⁷ Наручиоца од 29. септембра 2022. године, Извршилац услуге није израдио Процедуру рада и Правилник о безбедности и унутрашњем реду и дисциплини, као што је предвиђено уговором.

Према уговорним обавезама „Omvati“, доо Београд је Наручиоцу испостављало месечне рачуне, за услуге физичко-техничког обезбеђења са прегледима радних сати по месецима за период од марта 2020. године до фебруара 2021. године, укупне вредности од 2.459.808 динара. Рачуни за извршене услуге оверени су и потписани од стране одговорног лица извршиоца услуге и корисника услуге. „Omvati“, доо Београд је Дирекцији достављало потписане и оверене месечне извештаје о извршеним услугама. У извештајима су описани: безбедност објекта, уочени недостаци на техничким средствима, контрола рада службе обезбеђења, реализоване активности, интервенција Министарства унутрашњих послова,

³⁴ Број: 404-02-78/2020-13 од 21. фебруара 2020. године;

³⁵ Број: 404-02-78/2020-13 од 24. фебруара 2020. године;

³⁶ Број: 404-02-078/2020-13 од 28. фебруара 2020. године код Наручиоца и број: 21/20 од 2. марта 2020. године код „Omvati“, доо Београд;

³⁷ Број: 400-00-7/2022-13;

ватрогасне службе и службе хитне помоћи (уколико их је било у току извештајног периода), предлози мера у циљу унапређења функционисања службе обезбеђења и подизања безбедности објеката на већи ниво и др.

Представник Дирекције и Извршилац услуге су Записником³⁸ од 20. фебруара 2021. године констатовали да су услуге физичко-техничког обезбеђења извршене у складу са закљученим уговором. Записник о извршеним услугама, нису потписали сви чланови комисије, као што је прописано чланом 30. Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке и набавке на које се закон не примењује у Дирекцији за националне референтне лабораторије.

3. Унапређење енергетске ефикасности управне зграде

Табела број 8, Основни подаци о јавној набавци

Врста поступка: Отворени поступак јавне набавке ради закључивања оквирног споразума					
Процењена вредност: 4.166.600 динара					
Одлука о спровођењу поступка јавне набавке					
Број и датум:			Доносилац:		
404-02-415/2020-13 од 13. октобра 2020. године			В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије		
Подаци о понуђачима					
Број понуда: две					
Критеријум за доделу уговора: Најнижа понуђена цена					
Понуђач		Број и датум подношења понуде		Понуђена цена у динарима без ПДВ	
„Limont bosske company” доо, Огар, Пећинци		2810/2020 30. октобар 2020. године		3.988.759	
Комунално предузеће „Димничар“, ад Београд		607/20-и 3. новембар 2020. године		1.231.200	
Одлука о закључењу оквирног споразума, број: 404-02-00415/2020-13					
Датум доношења	Датум објаве	Доносилац	Изабрани понуђач	Вредност понуде без ПДВ	Вредност понуде са ПДВ
13. новембар 2020. године	16. новембар 2020. године	В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије	Комунално предузеће „Димничар“, ад Београд	4.166.600	Није исказано
Уговор на основу оквирног споразума, број: 404-02-415/2020-13					
Датум закључења	Датум објаве обавештења	Потписао и преузео обавезу	Уговорена вредност без ПДВ у динарима	Уговорена вредност са ПДВ у динарима	
26. новембар 2020. године	30. новембар 2020. године	В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије	1.231.200	1.477.440	
Извршени издаци у 2020. години у динарима					
1.477.440					

В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије донео је Одлуку о спровођењу отвореног поступка јавне набавке радова „Унапређење енергетске ефикасности управне зграде“, број 1.2.9/2020³⁹ са циљем закључивања оквирног споразума, ради санације крова управне зграде Дирекције за националне референтне лабораторије. Јавна набавка процењена је у вредности од 4.166.600 динара. Ознака из општег речника набавки је 45000000 - грађевински радови.

Поступак је покренут ради закључивања оквирног споразума чије је трајање предвиђено за период од једне године. У поступку јавне набавке примљене су две понуде, од којих је једна имала значајно нижу вредност од процењене вредности. У складу са чланом 142. став 1. важећег Закона о јавним набавкама Наручилац је захтевао додатна објашњења у циљу помоћи при прегледу, вредновању и упоређивању понуда, након њиховог отварања и формирања Записника о отварању понуда.

Наручилац се путем електронске поште дана 4. новембра 2020. године обратио лицу, које је припремало техничку спецификацију радова за санацију крова ради давања мишљења о ценама из достављених понуда.

³⁸ Број: 404-02-78/2020-13;

³⁹ Број: 404-02-415/2020-13 од 13. октобра 2020. године;

Лице од кога је захтевано додатно обавештење, у одговору наводи да су цене из понуде Комуналног предузећа „Димничар“, ад Београд за две кључне позиције, камену вуну и кровну фолију у оквиру тржишних цена, а да су цене другог понуђача неоправдано високе.

У Извештају о поступку јавне набавке⁴⁰ радова „Унапређење енергетске ефикасности управне зграде“, број 1.2.9/20 Комисија је констатовала да су оба понуђача испунила захтеве из конкурсне документације и применом критеријума најнижа понуђена цена извршила рангирање понуда, као што је приказано у наредној табели.

Табела број 9. Рангирање понуда

у динарима

Р.бр.	Понуђач	Понуђена цена без ПДВ	Понуђена цена са ПДВ	Прихватљиво
1	Комунално предузеће „Димничар“, ад Београд	1.231.200	1.477.440	Да
2	„Limont bosske company“ доо, Огар	3.988.759	4.786.117	Да

Комисија је предложила да се оквирни споразум закључи са Комуналним предузећем „Димничар“ ад, Београд. Извештај су потписали председник и два члана Комисије, од којих ниједан нема стечено високо образовање из правне научне области на студијама другог степена, односно високо образовање које је законом изједначено са академским називом мастер на основним студијама у трајању од најмање четири године, нити је службеник за јавне набавке и ако је приликом образовања, комисија у свом саставу имала службеника за јавне набавке.

Након извршеног прегледа и стручног оцењивања поднетих понуда, у погледу испуњености услова из Закона о јавним набавкама и конкурсне документације, 13. новембра донета је Одлука о закључењу оквирног споразума⁴¹ са понуђачем Комунално предузеће „Димничар“, ад Београд.

Дирекција за националне референтне лабораторије закључила је 26. новембра 2020. године Оквирни споразум⁴² у вредности од 4.166.600 динара без ПДВ за период од једне године и истог дана Уговор о јавној набавци радова⁴³ са понуђачем Комунално предузеће „Димничар“, ад Београд у вредности од 1.231.200 динара без ПДВ, односно 1.477.440 динара са ПДВ према понуди⁴⁴ извођача радова. Рок за извођење радова је 20 дана од дана увођења извођача радова у посао. Извођач радова је у обавези да приликом закључења уговора преда наручиоцу меницу за извршење уговорне обавезе са роком важења који је 30 дана дужи од рока трајања уговора, а приликом примопредаје радова и меницу за отклањање грешака у гарантном року, чији рок важења мора бити пет дана дужи од гарантног рока. У конкурсној документацији, као и у закљученом уговору, није наведен гарантни рок.

За техничку контролу пројекта санације наручилац је Уговором⁴⁵ ангажовао Студио за пројектовање и инжењеринг ПР „Аршин“, Београд, који је израдио Пројекат за санацију Управне зграде у циљу подизања енергетске ефикасности у комплексу Дирекције⁴⁶. У члану 3. закљученог уговора уговорено је да ће стручни надзор поред техничке контроле пројекта извршити и контролу извршених радова.

Према уговорним обавезама Комунално предузеће „Димничар“, ад Београд је Наручиоцу доставило рачун⁴⁷ за извршене радове на санацији крова управне зграде у вредности од 1.477.440 динара са ПДВ са овереном и потписаном ситуацијом⁴⁸ од стране представника наручиоца, извођача радова и надзорног органа.

Представник Дирекције и извођач радова су након квалитативног и квантитативног прегледа Записником о примопредаји радова од 10. децембра 2020. године констатовали: да су радови на унапређењу енергетске ефикасности извршени у складу са закљученим

⁴⁰ Број: 404-02-415/2020-13 од 3. новембра 2020. године;

⁴¹ Број: 404-02-00415/2020-13;

⁴² Број: 404-02-415/2020-13, а код Комуналног предузећа број: 2849/204;

⁴³ Број: 404-02-415/2020-13

⁴⁴ Број: 607/20-и од 2. новембра 2020. године;

⁴⁵ Број: 404-02-00430/2020-13 од 26. новембра 2020. године;

⁴⁶ Број: 25/20 од септембра 2020. године;

⁴⁷ Број: 20-360-001838 од 14. децембра 2020. године;

⁴⁸ Број: лаб 1/20 од 10. децембра 2020. године;

уговором; за уговорене и изведене радове извођач радова је сачинио листове грађевинског дневника чију је веродостојност надзорни орган уредно оверио; за уговорене и изведене радове извођач радова је сачинио листове грађевинске књиге чију је веродостојност надзорни орган уредно оверио. У Записнику није наведен датум почетка и завршетка радова. Такође, у записнику о примопредаји није наведено да ли је извођач радова предао меницу за отклањање грешака у гарантном року, као што је уговорено чланом 8. закљученог уговора.

Према допису од 25. фебруара 2022. године, Наручилац је Извођачу радова вратио меницу АД 0811771 са меничним овлашћењем, захтев за регистрацију менице и картон депонованих потписа. У наведеном допису Наручилац не наводи на коју врсту обезбеђења се односи враћена меница.

Откривена неправилност:

Дирекција за националне референтне лабораторије о спроведеном истраживању тржишта за потребе јавне набавке „Унапређење енергетске ефикасности управне зграде“ није сачинила писани документ о спроведеном истраживању тржишта, што није у складу са чланом 11. став 2. Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке и набавке на које се закон не примењује у Дирекцији за националне референтне лабораторије.

4. Обука запослених за руковођење опремом, подршка, консултанти – Обука запослених за коришћење и рад на уређају Combi Foss FT+; MilkoScanFT+ и FosomaticFC, произвођача FOSS

Табела број 10, Основни подаци о јавној набавци

Врста поступка: Отворени поступак јавне набавке					
Процењена вредност: 3.900.000 динара					
Одлука о спровођењу поступка јавне набавке					
Број и датум:			Доносилац:		
404-02-468/2020-13 од 25. новембра 2020. године			В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије		
Подаци о понуђачима					
Број понуда: једна					
Критеријум за доделу уговора: Најнижа понуђена цена					
Понуђач		Број и датум подношења понуде		Понуђена цена у динарима без ПДВ	
„Eling“ доо, Београд		1-12/2020 7. децембар 2020. године		3.898.900	
Одлука о додели уговора, број: 404-02-468/2020-13					
Датум доношења	Датум објаве обавештења	Доносилац	Изабрани понуђач	Вредност понуде без ПДВ	Вредност понуде са ПДВ
7. децембар 2020. године	10. децембар 2020. године	В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије	„Eling“ доо, Београд	3.898.900 динара	4.678.680 динара
Уговор о јавној набавци, број: 404-02-468/2020-13					
Датум закључења	Датум објаве обавештења	Потписао и преузео обавезу	Уговорена вредност без ПДВ у динарима	Уговорена вредност са ПДВ у динарима	
10. децембар 2020. године	14. децембар 2020. године	В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије	3.898.900	4.678.680	
Извршени расходи у 2020. години у динарима					
4.678.680					

В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије донео је Одлуку о спровођењу отвореног поступка јавне набавке услуга „Обука запослених за руковођење опремом, подршка, консултанти – Обука запослених за коришћење и рад на уређају CombiFossFT+, MilkoScanFT+ и FosomaticFC, произвођача FOSS“⁴⁹. Јавна набавка процењена је у вредности од 3.900.000 динара. У Решењу о образовању Комисије за јавну набавку⁵⁰ није наведено стручно образовање чланова комисије. У поступку ревизије утврдили смо да у комисију за јавну набавку није именовано лице које има стечено високо образовање из правне научне области, као ни лице које је службеник за јавне набавке.

⁴⁹ Број: 404-02-468/2020-13 од 25. новембра 2020. године;

⁵⁰ Број: 404-02-468/2020-13 од 25. новембра 2020. године;

У трећој измени плана јавних набавки за 2020. годину од 23. новембра 2020. године под редним бројем 6 планирана је набавка „Обука запослених за руковођење опремом, подршка, консултанти”. Процењена вредност услуга је 6.411.833 динара.

У поступку ревизије утврђено је да су на основу планиране набавке под редним бројем 6 спроведена два поступка за две различите врсте обука, предметна јавна набавка процењене вредности 3.900.000 динара и јавна набавка описана под бројем 5 процењене вредности 745.000 динара.

У току поступка ревизије ревизорима је достављена белешка од 20. октобра 2020. године без броја и без потписа лица које је саставило белешку или потписа тима за планирање, који према члану 10. Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке и набавке на које се закон не примењује у Дирекцији за националне референтне лабораторије, треба да спроводи истраживање тржишта. У белешци се наводи да је процењена вредност одређена на основу понуде „Eling“ доо, Београд, који је на тржишту једини овлашћен за пружање услуга обуке на „FOSS” апаратима. Сачињена белешка не садржи податке о ценама и њиховом кретању на тржишту, као и списак потенцијалних добављача који могу извршити испоруку предмета набавке, како је прописано у члану 11. став 2. Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке и набавке на које се закон не примењује у Дирекцији за националне референтне лабораторије.

В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије закључио је Уговор о јавној набавци услуга⁵¹ са „Eling“ доо, Београд, у вредности од 3.898.900 динара без ПДВ, односно 4.678.680 динара са ПДВ, према понуди⁵² Извршиоца услуге. Уговорен је аванс у висини 100% вредности уговора.

„Eling“ доо, Београд је Наручиоцу испоставило предрачун⁵³ и авансни рачун⁵⁴ за услуге обуке запослених у износу од 3.898.900 динара без ПДВ, односно 4.678.680 динара са ПДВ. Авансни рачун и предрачун су оверени и потписани од стране Извршиоца услуге. Плаћање на основу предрачуна у износу од 4.678.680 динара извршено је 22. децембра 2020. године. Коначан рачун број: 08-20/2022 о извршеној услузи добављач је издао 6. октобра 2022. године. Плаћени аванс за услуге обука запослених у износу од 4.678.680 динара по уговору о јавној набавци услуга на основу предрачуна⁵⁵ „Eling“ доо, Београд евидентиран је задужењем конта 252111 – Добављачи у земљи, уместо задужењем конта 123200 – Дати аванси депозити и кауције, што није у складу са чланом 9. Уредбе о буџетском рачуноводству и чланом 14. Правилника о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем.

„Eling“ доо, Београд доставило је 14. децембра 2020. године бланко соло меницу и менично овлашћење, као средство финансијског обезбеђења за извршење уговорне обавезе у износу од 10% вредности уговора без ПДВ. Меница је достављена четири дана након закључења уговора.

Са авансним рачуном достављена је меница и менично овлашћење од 14. децембра 2020. године, као средство финансијског обезбеђења за повраћај авансног плаћања до износа од 4.678.680 динара, са роком важења 30 дана дуже од дана истека рока за извршење услуге.

Чланови Комисије и извршилац услуге су Записником⁵⁶ од 2. фебруара 2021. године констатовали да је пружалац услуге у потпуности извршио тражену услугу закључену уговором.

„Eling“ доо, Београд доставило је потписане и оверене Извештаје о извршеним обукама⁵⁷ за осморо запослених у периодима: 1) од 11. до 29. јануара 2021. године на инструменту

⁵¹ Број: 404-02-468/2020-13 од 10. децембра 2020. године;

⁵² Број: 1-12/2020 од 7. децембра 2020. године;

⁵³ Број: П12-1/2020 од 14. децембра 2020. године;

⁵⁴ Број: П12-1/2020 од 22. децембра 2020. године;

⁵⁵ Број: П12-1/2020 од 14. децембра 2020. године;

⁵⁶ Број: 404-02-468/2020-13;

⁵⁷ Број: 1/29-01-2021, 2/29-01-2021, 1/19-02-2021, 2/19-02-2021, 1/26-03-2021, 2/26-03-2021 и 3/26-03-2021;

MilcoScan FT+, како је и уговорено; 2) од 1. до 19. фебруара 2021. године на инструменту Fossomatic FC, како је и уговорено и 3) од 1. до 26. марта 2021. године на инструменту VactoScan FC+, који није наведен у обрасцу структуре цене.

У поступку ревизије достављен је Записник од 1. априла 2021. године (број интерно) о спроведеној обуци, који је потписан од стране в.д.директора Дирекције. У записнику се наводи да је обука извршена за осморо запослених, од којих је троје запослено на неодређено време, а петоро на одређено време. У Записнику је наведено да је обука извршена у периоду од 11. до 29. јануара 2021. године и периоду од 1. до 26. марта 2021. године.

Из горе наведених података, закључује се да се подаци о времену спровођења обука у данима у којима је услуга вршена не подударују у потпуности. Према подацима из записника услуга је у потпуности извршена 2. фебруара 2021. године, а према подацима из извештаја обука је одржана и у периоду од 1. до 19. фебруара 2021. године, односно након 2. фебруара 2021. године, на инструменту Fossomatic FC, који је предвиђен уговором.

Подаци из записника од 1. априла 2021. године не слажу се са подацима из извештаја, јер период од 1. до 19. фебруара 2021. године, за који постоји извештај није наведен у записнику од 1. априла 2021. године.

Из достављених извештаја о извршеним обукама и записника о извршеним услугама не може се утврдити у ком периоду су обуке извршене и када је заиста уговорена услуга извршена.

Откривена неправилност:

У комисију за јавну набавку није именовано лице које има стечено високо образовање из правне научне области, као ни службеник за јавне набавке, што није у складу са чланом 92. став 4. важећег Закона о јавним набавкама.

5. Обука запослених за руковођење опремом, подршка, консултанти – Обука запослених за напредно коришћење, рад, превентивно одржавање и интерну контролу гасног хроматографа са FID, NPD, ECD детекторима и тандем масеним спектрометром (GC-MS/MS) произвођача Thermo Scientific модел TRACE 1300 Mainframe MS/TSQ 9000

Табела број 11, Основни подаци о јавној набавци

Врста поступка: Отворени поступак јавне набавке					
Процењена вредност: 745.000 динара					
Одлука о спровођењу поступка јавне набавке					
Број и датум:			Доносилац:		
404-02-475/2020-13 од 30. новембра 2020. године			В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије		
Подаци о понуђачима					
Број понуда: једна					
Критеријум за доделу уговора: Најнижа понуђена цена					
Понуђач		Број и датум подношења понуде		Понуђена цена у динарима без ПДВ	
„Analysis“ доо, Београд		П-201208 8. децембар 2020. године		745.000	
Одлука о додели уговора, број: 404-02-475/2020-13					
Датум доношења	Датум објаве	Доносилац	Изабрани понуђач	Вредност понуде без ПДВ	Вредност понуде са ПДВ
11. децембар 2020. године	14. децембар 2020. године	В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије	„Analysis“ доо, Београд	745.000 динара	894.000 динара
Уговор о јавној набавци, број: 404-02-475/2020-13					
Датум закључења	Датум објаве обавештења	Потписао и преузео обавезу	Уговорена вредност без ПДВ у динарима	Уговорена вредност са ПДВ у динарима	
14. децембар 2020. године	15. децембар 2020. године	В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије	745.000	894.000	
Извршени расходи у 2020. години у динарима					
894.000					

В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије донео је Одлуку о спровођењу отвореног поступка јавне набавке услуга „Обука запослених за руковођење опремом, подршка, консултанти – Обука запослених за напредно коришћење, рад,

превентивно одржавање и интерну контролу гасног хроматографа са FID, NPD, ECD детекторима и тандем масеним спектрометром (GC-MS/MS) произвођача „Thermo Scientific“ модел TRACE 1300 Mainframe MS/TSQ 9000⁵⁸. Јавна набавка процењена је у вредности од 745.000 динара. Ознака из општег речника набавки је 71600000 - услуге техничког испитивања, анализе и консалтинга. У састав Комисије именовани су председник, заменик председника, два члана и два заменика члана. У Решењу о образовању Комисије за јавну набавку⁵⁹ није наведено стручно образовање чланова Комисије.

У трећој измени плана јавних набавки за 2020. годину од 23. новембра 2020. године под редним бројем 6 планирана је набавка „Обука запослених за руковођење опремом, подршка, консултантска”. Процењена вредност услуга је 6.411.833 динара.

У поступку ревизије утврђено је да су на основу планиране набавке под редним бројем 6 спроведена два поступка за две различите врсте обука, предметна јавна набавка процењена вредности 745.000 динара и јавна набавка описана под бројем 4 процењена вредности 3.900.000 динара.

У току поступка ревизије ревизорима је достављена белешка од 10. августа 2020. године без броја и без потписа лица које је саставило белешку или потписа тима за планирање, који према члану 10. Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке и набавке на које се закон не примењује у Дирекцији за националне референтне лабораторије, треба да спроводи истраживање тржишта. У белешци се наводи да је процењена вредност одређена на основу понуде „Analysis“ доо, Београд, који је на тржишту једини овлашћен за апарате наведене у техничкој спецификацији. Сачињена белешка не садржи податке о ценама и њиховом кретању на тржишту, као и списак потенцијалних добављача који могу извршити испоруку предмета набавке, како је прописано у члану 11. став 2. Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке и набавке на које се закон не примењује у Дирекцији за националне референтне лабораторије.

У Обрасцу структуре цене описано је пет врста обука које су предмет јавне набавке. За јединицу мере одређен је дан, а укупно захтевана количина је 15 дана.

У техничкој спецификацији је наведено да ће Извршилац обуку спровести у периоду од најмање 10 месеци, а најдуже 16 месеци од дана закључења уговора.

В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије закључио је Уговор о јавној набавци услуга⁶⁰ са „Analysis“ доо, Београд, у вредности од 745.000 динара без ПДВ, односно 894.000 динара са ПДВ, према понуди⁶¹ Извршиоца услуге. Уговорен је аванс у висини 100% вредности уговора.

„Analysis“ доо, Београд је Наручиоцу испоставило профактуру⁶² за услуге обуке запослених у износу од 745.000 динара без ПДВ, односно 894.000 динара са ПДВ. Профактура је оверена и потписана од стране Извршиоца услуге, али није потписана од стране Наручиоца. Плаћање на основу профактуре извршено је у року од пет дана од дана достављања менице у складу са уговором. Плаћени аванс за услуге обука запослених у износу од 894.000 динара по Уговору о јавној набавци услуга⁶³ на основу профактуре⁶⁴ „Analysis“ доо, Београд неправилно је евидентиран на конту 252111 – добављачи у земљи, уместо задужењем конта 123200 – Дати аванси депозити и кауције, што није у складу са чланом 9. Уредбе о буџетском рачуноводству и чланом 14. Правилника о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем.

⁵⁸ Број: 404-02-475/2020-13 од 30. новембра 2020. године;

⁵⁹ Број: 404-02-475/2020-13 од 30. новембра 2020. године;

⁶⁰ Број: 404-02-475/2020-13 од 14. децембра 2020. године;

⁶¹ Број: П-201208 од 8. децембра 2020. године;

⁶² Број: 201214-2 од 14. децембра 2020. године;

⁶³ Број: 404-02-475/2020-13 од 14. децембра 2020. године;

⁶⁴ Број: 201214-2 од 14. децембра 2020. године;

„Analysis“ доо, Београд је Наручиоцу доставило коначан рачун⁶⁵ од 23. јуна 2021. године са потписаним Извештајем о извршеној услузи извођења обуке запослених за руковођење опремом,⁶⁶ у трајању од три недеље, у периоду од 17. маја до 4. јуна 2021. године. У поступку ревизије достављен је Извештај о спроведеној обуци⁶⁷ у периоду од 17. маја до 4. јуна 2021. године, за четири запослена која су том приликом стекла сертификате, од којих је један запослен на неодређено време, а три запослена на одређено време, који је потписан од стране начелника лабораторије.

Чланови Комисије и Извршилац услуге су Записником⁶⁸ од 4. јуна 2021. године констатовали да је пружалац услуге у потпуности извршио тражену услугу закључену уговором.

Према допису од 1. априла 2022. године Наручилац је добављачу „Analysis“ доо, Београд вратио средство финансијског обезбеђења за повраћај авансног плаћања и то меницу АВ 9399788 са меничним овлашћењем од 14. децембра 2020. године, захтев за регистрацију менице и картон депонованих потписа.

6. Потрошни материјал и хемикалије - Лабораторији за физичко хемијска испитивања хране и испитивања остатака ветеринарских лекова, пестицида и других штетних материја у храни за животиње (ФХЛ) Партија бр. 1: ФХЛ - Потрошни материјал и хемикалије за хроматографију

Наручилац је 24. новембра 2020. године Одлуком о спровођењу поступка јавне набавке број 404-02-461/2020-13 покренуо поступак јавне набавке добара - Потрошни материјал и хемикалије - Лабораторији за физичко хемијска испитивања хране и испитивања остатака ветеринарских лекова, пестицида и других штетних материја у храни за животиње (ФХЛ). Предмет набавке обликован је у 8 партија укупне процењене вредности 7.005.000 динара, од чега је предмет ревизије Партија 1 - ФХЛ - Потрошни материјал и хемикалије за хроматографију процењене вредности 4.045.000 динара.

Табела број 12, Основни подаци о јавној набавци – Партија 1

Врста поступка: Отворени поступак ради закључивања оквирног споразума						
Процењена вредност: 4.045.000						
Подаци о апропријацији: 426000 – Материјал						
Одлука о спровођењу поступка јавне набавке						
Број и датум:				Доносилац:		
404-02-461/2020-13 од 24. новембра 2020. године				В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије		
Подаци о понуђачима						
Број понуда: 1						
Понуда	Број и датум понуде	Понуђена цена без ПДВ	Критеријум квалитета	Начин плаћања	Рок важења понуде	Оцена понуде
„Analysis“ доо, Београд	Број Р-201207-1 од 7. децембра 2020. године	3.460.236	Рок испоруке 10 дана	Авансно плаћање 100%	30 дана	Прихваћљива
Одлука о закључењу оквирног споразума број: 404-02-461/2020-13						
Датум доношења	Датум објаве	Доносилац		Изабрани понуђач	Вредност без ПДВ	Вредност са ПДВ
10. децембар 2020. године	10. децембар 2020. године	В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије		„Analysis“ доо, Београд	4.045.000	Није исказана
Оквирни споразум и Уговор број: 404-02-461/2020-13						
Датум закључења	Датум објаве обавештења	Потписао и преузео обавезу		Уговорена вредност без ПДВ	Уговорена вредност са ПДВ	
Оквирни споразум: 14. децембар 2020. године	15. децембар 2020. године	В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије		4.045.000	Није исказана	
Уговор: 14. децембар 2020. године	15. децембар 2020. године	В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије		4.044.186	Није исказана	
Извршени расходи у 2020. години						

⁶⁵ Број: Р-21-000973;

⁶⁶ Број: СН -21-330 од 4. јуна 2021. године;

⁶⁷ Број: 404-02-475/2020-13 од 28. септембра 2022. године;

⁶⁸ Број: 404-02-475/2020-13;

У 2020. години извршена је авансна уплата у износу од 4.853.023 динара са ПДВ

У акту о образовању комисије за јавну набавку нису наведена занимања чланова комисије. У поступку ревизије утврдили смо да у комисији за јавну набавку није именовано лице које има стечено високо образовање из правне научне области, нити је службеник за јавне набавке.

Наручилац је у делу конкурсне документације који се односи на Упутство понуђачима како да сачине понуду и на Критеријуме за доделу уговора и осталих захтева набавке дефинисао критеријум за доделу уговора који се формира на основу цене. Резервни критеријум је рок испоруке добара, чија је максимална дозвољена вредност 10 дана.

Дирекција за националне референтне лабораторије закључила је 14. децембра 2020. године оквирни споразум са роком важења годину дана од дана закључења са добављачем „Analysis“ доо, Београд по укупно уговореној цени у оквирном споразуму од 4.045.000 динара без ПДВ, као и уговору на основу оквирног споразума од 4.044.186 динара без ПДВ.

Понуда добављача „Analysis“ доо, Београд дата је на износ од 3.460.236 динара без ПДВ.

У техничкој спецификацији наведено је да укупна цена без ПДВ служи само за упоређивање приспелих понуда. Оквирни споразум се закључује на износ од 4.045.000 динара, а уговарање, фактурисање и наплата се врши по јединичним ценама из техничке спецификације и испорученим добрима. Количине наведене у техничкој спецификацији дате су на основу досадашњих потреба. Наручилац задржава право да стварне количине добара по позицијама из техничке спецификације дефинише накнадно, приликом састављања сваког конкретног захтева, према тренутним потребама.

Оквирним споразумом и уговором одређено је да ће се извршити авансно плаћање, 100% вредности у року од пет дана од дана достављања менице за авансно плаћање.

Уговорени аванс плаћен је 21. децембра 2020. године у износу од 4.853.023 динара са ПДВ, по Уговору о јавној набавци добара на основу профактуре „Analysis“ доо, Београд.

Плаћени аванс евидентиран је задужењем конта 252111 – Добављачи у земљи, уместо задужењем конта 123200 – Дати аванси депозити и кауције, што је супротно члану 9. Уредбе о буџетском рачуноводству и члану 14. Правилника о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем.

У периоду трајања уговора добављач је испоставио укупно четири рачуна. Рачуни су издати у периоду од 15. јуна до 28. децембра 2021. године укупне вредности од 4.853.023 динара са ПДВ. У прилогу сваког од рачуна достављена је отпремница која је потписана од стране лица које је материјал примило и лица које је материјал испоручило.

Записник о приспећу потрошног материјала и хемикалија за хроматографију састављен је 29. децембра 2021. године након реализације укупне уговорене вредности материјала.

Дирекција за националне референтне лабораторије није успоставила систем вођења робног материјалног књиговодства, тако да нема податке о кретању набављеног материјала и стању залиха материјала.

Откривена неправилност:

У комисију за јавну набавку није именовано лице које има стечено високо образовање из правне научне области, као ни службеник за јавне набавке, што није у складу са чланом 92. став 4. важећег Закона о јавним набавкама.

*7. Реагенси за лабораторијско испитивање и лабораторијски потрошни материјал -
Лабораторија за безбедност хране, хране за животиње и испитивање квалитета млека
(LBH)*

Наручилац је 24. новембра 2020. године Одлуком о спровођењу поступка јавне набавке број 404-02-462/2020-13 покренуо поступак јавне набавке добара – реагенаса за лабораторијско испитивање и лабораторијски потрошни материјал – Лабораторија за

безбедност хране, хране за животиње и испитивање квалитета млека (ЛБХ). Предмет набавке обликован је у 13 партија, укупне процењене вредности 7.364.340 динара. Предмет ревизије је Партија број 3 - Набавка хемикалија и реагенаса за одређивање хемијског састава и присуства соматских ћелија у сировом млеку на апаратима CombiFoss FT+ и VastoScan произвођача Foss Analytics процењене вредности 2.540.000 динара.

Табела број 13, Основни подаци о јавној набавци – Партија 3

Врста поступка: Отворени поступак ради закључивања оквирног споразума						
Процењена вредност: 2.540.000						
Подаци о апропријацији: 426000 – Материјал						
Одлука о спровођењу поступка јавне набавке						
Број и датум:				Доносилац:		
404-02-462/2020-13 од 24. новембра 2020. године				В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије		
Подаци о понуђачима						
Број понуда:једна						
Понуда	Број и датум понуде	Понуђена цена без ПДВ	Критеријум квалитета	Начин плаћања	Рок важења понуде	Оцена понуде
„Arpolo proing“ доо, Београд	Број 10 од 2. децембар 2020. године	2.533.262	Рок испоруке 10 дана	Авансно плаћање 100%	45 дана	Прихватљива
Одлука о закључењу оквирног споразума број: 404-02-462/2020-13						
Датум доношења	Датум објаве	Доносилац		Изабрани понуђач	Вредност	Вредност
8. децембар 2020. године	10. децембар 2020. године	В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије		„Arpolo proing“ доо, Београд	2.540.000	Није исказана
Оквирни споразум, Уговор и Анекс уговора број: 404-02-462/2020-13						
Датум закључења	Датум објаве обавештења	Потписао и преузео обавезу		Уговорена вредност без ПДВ	Уговорена вредност са ПДВ	
Оквирни споразум: 11. децембар 2020. године	17. децембар 2020. године	В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије		2.540.000	3.048.000	
Уговор 14. децембар 2020. године	Није прописана објава	В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије		2.533.262	3.039.914	
Извршени расходи у 2020. години по Уговору						
У 2020. години извршена је авансна уплата у износу од 3.039.914 динара са ПДВ						

У Акту о образовању комисије за јавну набавку нису наведена занимања чланова комисије. У поступку ревизије утврдили смо да у комисији за јавну набавку није именовано лице које има стечено високо образовање из правне научне области, нити је службеник за јавне набавке.

Наручилац није објавио јавни позив на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа, иако је укупна процењена вредност јавне набавке по свим партијама 7.364.340 динара.

Наручилац је у делу конкурсне документације који се односи на Упутство понуђачима како да сачине понуду и у делу који се односи на Критеријуме за доделу уговора и осталих захтева набавке дефинисао критеријум за доделу уговора који се формира на основу цене. Резервни критеријум је рок испоруке добара, чија је максимална дозвољена вредност 10 дана.

Дирекција за националне референтне лабораторије је 11. децембра 2020. године закључила оквирни споразум на период не дужи од једне године, а 14. децембра 2020. године закључила је уговор са добављачем „Arpolo proing“ доо, Београд за набавку хемикалија и реагенаса за одређивање хемијског састава и присуства соматских ћелија у сировом млеку на апаратима CombiFoss FT+ и VastoScan произвођача Foss Analytics по укупно уговореној цени од 3.039.914 динара са ПДВ.

У техничкој спецификацији наведено је да укупна цена без ПДВ служи само за упоређивање приспелих понуда. Оквирни споразум се закључује на износ од 2.540.000 динара, а уговарање, фактурисање и наплата се врши по јединичним ценама из техничке спецификације и испорученим добрима. Количине наведене у техничкој спецификацији дате су на основу досадашњих потреба. Наручилац задржава право да стварне количине добара по

позицијама из техничке спецификације дефинише накнадно, приликом састављања сваког конкретног захтева, према тренутним потребама.

Оквирним споразумом и уговором одређено је да ће се извршити авансно плаћање, 100% вредности у року од пет дана од дана достављања менице за авансно плаћање.

Уговорени аванс плаћен је 21. децембра 2020. године у износу од 3.039.914. динара по Уговору о јавној набавци добара на основу профактуре „Appolo proing“ доо, Београд. Плаћени аванс евидентиран је задужењем конта 252111 – Добављачи у земљи, уместо задужењем конта 123200 – Дати аванси депозити и кауције, што је супротно члану 9. Уредбе о буџетском рачуноводству и члану 14. Правилника о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем.

У периоду од закључења уговора до краја 2021. године испоручен је материјал у износу од 966.878 динара са ПДВ, по отпремници⁶⁹ од 2. септембра 2021. године, добављача „Appolo proing“ доо, Београд.

У време важења оквирног споразума закључен је 15. новембра 2021. године Анекс уговора под истим бројем као и оквирни споразум и уговор: 404-02-462/2021-13, којим се продужава важење облигационог односа услед непредвиђених околности, а уједно и објективних потреба до 31. августа 2022. године. Потреба за закључењем анекса настала је услед смањене потрошње хемикалија и реагенаса изазване вишом силом - пандемија -Covid -19.

Записник о приспећу потрошног материјала за рад у лабораторијама састављен је 6. јуна 2022. године након реализације укупне уговорене вредности материјала.

Дирекција за националне референтне лабораторије није успоставила систем вођења робног материјалног књиговодства, тако да нема податке о кретању материјала и стању залиха материјала.

Откривене неправилности:

- У комисију за јавну набавку није именовано лице које има стечено високо образовање из правне научне области, као ни службеник за јавне набавке, што није у складу са чланом 92. став 4. важећег Закона о јавним набавкама,
- Наручилац није објавио јавни позив на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа, што није у складу са чланом 105. став 8. важећег Закона о јавним набавкама, којим је прописано да се у поступцима јавних набавки чија је процењена вредност једнака или већа од 5.000.000 динара јавни позив објављује и на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа, у форми за објављивање која ће бити доступна на Порталу јавних набавки.

8. Хемикалије за фитосанитарну лабораторију и потрошни материјал - Фитосанитарна лабораторија за фитосанитарна испитивања и испитивања квалитета семена ФСЛ

Наручилац је 24. новембра 2020. године Одлуком о спровођењу поступка јавне набавке број 404-02-463/2020-13 покренуо поступак јавне набавке добара - Хемикалије за фитосанитарну лабораторију и потрошни материјал - Фитосанитарна лабораторија за фитосанитарна испитивања и испитивања квалитета семена (ФСЛ). Предмет набавке обликован је у три партије укупне процењене вредности 4.808.000 динара. Предмет ревизије је Партија 1 - Набавка хемикалија за фитосанитарну лабораторију - молекуларне методе процењене вредности 4.312.000 динара.

⁶⁹ Број: 160/21 од 2. септембра 2021. године;

Табела број 14, Основни подаци о јавној набавци – Партија 1

Врста поступка: Отворени поступак ради закључивања оквирног споразума						
Процењена вредност: 4.312.000						
Подаци о апропријацији: 426000 – Материјал						
Одлука о спровођењу поступка јавне набавке						
Број и датум:			Доносилац:			
404-02-463/2020-13 од 24. новембра 2020. године			В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије			
Подаци о понуђачима						
Број понуда: 1						
Понуда	Број и датум понуде	Понуђена цена без ПДВ	Критеријум квалитета	Начин плаћања	Рок важења понуде	Оцена понуде
„Second cycle“ доо, Београд	Број: Р-01М-01 од 7. децембар 2020. године	3.325.260	Рок испоруке 10 дана од дана подношења захтева	Авансно плаћање 100%	60 дана	Прихватљива
Одлука о закључењу оквирног споразума број: 404-02-463/2020-13						
Датум доношења	Датум објаве	Доносилац	Изабрани понуђач	Вредност понуде без ПДВ	Вредност понуде са ПДВ	
8. децембар 2020. године	16. децембар 2020. године	В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије	„Second cycle“ доо, Београд	4.312.000	Није исказана	
Оквирни споразум и Уговор број: 404-02-463/2020-13						
Датум закључења	Датум објаве обавештења	Потписао и преузео обавезу	Уговорена вредност без ПДВ	Уговорена вредност са ПДВ		
Оквирни споразум: 11. децембар 2020. године;	17. децембар 2020. године	В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије	4.312.000	Није исказана		
Уговор: 14. децембар 2020. године	17. децембар 2020. године	В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије	4.186.260	Није исказана		
Извршени расходи у 2020. години						
У 2020. години извршена је авансна уплата у износу од 5.021.112 динара са ПДВ						

У Акту о образовању комисије за јавну набавку нису наведена занимања чланова комисије. У поступку ревизије утврдили смо да у комисију за јавну набавку није именовано лице које има стечено високо образовање из правне научне области, нити је службеник за јавне набавке.

Наручилац је у делу конкурсне документације који се односи на Упутство понуђачима како да сачине понуду и на Критеријуме за доделу уговора и осталих захтева набавке дефинисао критеријум за доделу уговора који се формира на основу цене. Резервни критеријум је рок испоруке добара, чија је максимална дозвољена вредност 10 дана.

Дирекција за националне референтне лабораторије је 11. децембра 2020. године закључила оквирни споразум у висини процењене вредности од 4.312.000 динара без ПДВ на период, који није дужи од једне године. На основу оквирног споразума, 14. децембра 2020. године закључен је уговор са добављачем „Second cycle“ доо, Београд уговорене вредности од 4.186.260 динара без ПДВ.

У техничкој спецификацији наведено је да укупна цена без ПДВ служи само за упоређивање приспелих понуда. Оквирни споразум се закључује на износ од 4.312.000 динара, а уговарање, фактурисање и наплата се врши по јединичним ценама из техничке спецификације и испорученим добрима. Количине наведене у техничкој спецификацији дате су на основу досадашњих потреба. Наручилац задржава право да стварне количине добара по позицијама из техничке спецификације дефинише накнадно, приликом састављања сваког конкретног захтева, према тренутним потребама.

Чланом 6. став 1. Модела оквирног споразума предвиђено је да се оквирни споразум закључује до утрошка планираних средстава, односно на период не дужи од једне године, а ступа на снагу даном обостраног потписивања.

Оквирним споразумом и уговором одређено је да ће се извршити авансно плаћање у висини 100% вредности уговора, у року од пет дана од дана достављања менице за авансно плаћање.

Уговорени аванс плаћен је 22. децембра 2020. године у износу од 5.021.112 динара са ПДВ на основу предрачуна „Second cycle“ доо, Београд. Плаћени аванс евидентиран је задужењем конта 252111 – Добављачи у земљи, уместо задужењем конта 123200 – Дати аванси депозити и кауције, што није у складу са чланом 9. Уредбе о буџетском рачуноводству и чланом 14. Правилника о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем.

У периоду од закључења уговора до краја 2021. године испоручена су добра укупне вредности 793.279 динара са ПДВ, по рачуну⁷⁰ добављача на коме је наведено да је датум промета 31. март 2021. године и отпремници⁷¹ добављача на којој је назначен датум 3. март 2021. године. У Записнику о приспећу потрошног материјала и хемикалија за рад у лабораторијама од 3. марта 2021. године констатовано је да је материјал који је испоручен у складу са закљученим Уговором. У Записнику нису наведени број рачуна и отпремнице на основу којих је извршен пријем материјала. Наведени рачун није заведен у књизи улазних фактура, као и прокњижен у финансијском књиговодству.

Дирекција је закључила Анекс уговора 14. децембра 2021. године. Разлог закључивања анекса је настанак околности на које наручилац није могао да утиче, јер су се смањиле потребе за предметним добрима, која су авансно плаћена. Услед рада на тестирању вируса SARS-CoV-2, лабораторија је примала минималан број узорака биљака и биљног материјала. Анексом је извршено продужење рока важења трајања уговора до испоруке добара, а најкасније до 30. септембра 2022. године.

Дирекција за националне референтне лабораторије није успоставила систем вођења робног материјалног књиговодства и нема евиденцију залиха.

Откривена неправилност:

У комисији за јавну набавку није именовано лице које има стечено високо образовање из правне научне области, као ни службеник за јавне набавке, што није у складу са чланом 92. став 4. важећег Закона о јавним набавкама.

4. Спровођење поступака јавних набавки у 2021. години

Дирекција за националне референтне лабораторије, у 2021. години, спровела је 19 поступака јавних набавки, након којих је закључила уговоре укупне уговорене вредности од 120.351.829 динара без ПДВ. У 2021. години Дирекција за националне референтне лабораторије покренула је три поступка јавних набавки, у којима су уговори закључени у 2022. години, а уговорена вредност износи 138.779.658 динара.

У наредној табели приказана је укупна вредност закључених уговора код Дирекције за националне референтне лабораторије у поступцима јавних набавки у 2021. години, узоркована вредност уговора и утврђене неправилности у узорку.

Табела број 15, Преглед неправилно спроведених поступака јавних набавки у 2021. години без ПДВ у динарима

Корисник буџетских средстава	Вредност закључених уговора након спроведених поступака јавних набавки без ПДВ						
	Укупно	Узоркована вредност	Утврђена неправилност у узорку			% учешће 5/3	% учешће 3/2
			Укупно	Материјално значајне неправилности	Остале неправилности		
1	2	3	4	5	6	7	8
ДНРЛ	120.351.830	79.529.164	75.681.164	59.752.800	15.928.364	75	66

⁷⁰ Број: 40-01М-46;

⁷¹ Број: SC005-21;

9. Материјал за лабораторијске тестове

Наручилац је 16. јуна 2021. године Одлуком о спровођењу поступка јавне набавке број 404-02-287/2021-13 покренуо поступак јавне набавке добара - 0005 Материјал за лабораторијске тестове. Предмет набавке обликован је у 25 партија укупне процењене вредности од 20.776.000 динара, од чега је предмет ревизије Партија 19 - Дијагностички тестови и хемикалије за молекуларну лабораторију, процењене вредности 6.100.000 динара.

Табела број 16. Основни подаци о јавној набавци партија 19

Врста поступка: Отворени поступак ради закључивања оквирног споразума						
Процењена вредност: 6.100.000						
Подаци о апропријацији: 426000 - Материјал						
Одлука о спровођењу поступка јавне набавке						
Број и датум:				Доносилац:		
404-02-287/2021-13 од 16. јуна 2021. године				В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије		
Подаци о понуђачима						
Број понуда: 2						
Понуда 1	Број и датум понуде	Понуђена цена без ПДВ	Критеријум квалитета	Начин плаћања	Рок важења понуде	Оцена понуде
„Vivogen“ доо, Београд	Број 187/21-19 од 4. августа 2021. године	2.029.875	Рок испоруке 10 дана	Аванс 100%	90 дана	неприхв атљива
Понуда 2	Број и датум понуде	Понуђена цена без ПДВ	Критеријум квалитета	Начин плаћања	Рок важења понуде	Оцена понуде
„East diagnostics“ доо, Београд	Број 09082021 од 9. августа 2021. године	4.858.224	Рок испоруке 10 дана	Аванс 100%	60 дана	Прихват љива
Одлука о закључењу оквирног споразума број: 404-02-287/2021-13						
Датум доношења	Датум објаве	Доносилац		Изабрани понуђач	Вредност понуде без ПДВ	Вредност понуде са ПДВ
13. август 2021. године	14. август 2021. године	В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије		„East diagnostics“ доо, Београд	6.100.000	Није исказана
Оквирни споразум и Уговор број: 404-02-287/2021-13						
Датум закључења	Датум објаве обавештења	Потписао и преузео обавезу			Уговорена вредност без ПДВ	Уговорена вредност са ПДВ
30. август 2021. године	8. септембар 2021. године	В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије			6.100.000	Није исказана
31. август 2021. године.	Није прописана објава	В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије			6.083.868	Није исказана
Извршени расходи у 2021. години						
У 2021. години извршена је авансна уплата у износу од 7.300.642 динара са ПДВ						

У Акту о образовању комисије за јавну набавку нису наведена занимања чланова комисије. У поступку ревизије утврдили смо да у комисију за јавну набавку није именовано лице које има стечено високо образовање из правне научне области, нити је службеник за јавне набавке.

Наручилац је у делу конкурсне документације који се односи на Упутство понуђачима како да сачине понуду и на Критеријуме за доделу уговора и осталих захтева набавке дефинисао критеријум за доделу уговора који се формира на основу цене. Резервни критеријум је рок испоруке добара, чија је максимална дозвољена вредност 10 дана.

Наручилац је дана 24. јула 2021. године објавио Исправку – обавештење о изменама или додатним информацијама јавног позива за Партију 19 и то измену техничке спецификације, што је довело и до промене рока за подношење понуда, уместо 28. јула 2021. године, рок је 5. август 2021. године.

Дирекција за националне референтне лабораторије закључила је 30. августа 2021. године оквирни споразум на износ од 6.100.000 динара са роком важења годину дана. На основу оквирног споразума закључен је уговор 31. августа 2021. године са роком важења годину дана од дана закључења са добављачем „East diagnostics“ доо, Београд по укупно уговореној цени од 6.083.868 динара без ПДВ.

Понуда добављача „Vivogen“ д.о.о, Београд одбијена је као неприхватљива, јер нису уписане све позиције у обрасцу структуре цене, као и ставке из ове партије под редним бројевима 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 и 14 нису обележене и послате у каталогу.

Добављач „East diagnostics“ доо, Београд доставио је понуду у којој је понуђена вредност од 4.858.224 динара без ПДВ. У обрасцу структуре цене наведено је да укупна цена без ПДВ служи само за упоређивање приспелих понуда. Оквирни споразум се закључује на износ од 6.100.000 динара, а уговарање, фактурисање и наплата се врши по јединичним ценама из техничке спецификације и испорученим добрима. Количине наведене у техничкој спецификацији дате су на основу досадашњих потреба. Наручилац задржава право да стварне количине добара по позицијама из техничке спецификације дефинише накнадно, приликом састављања сваког конкретног захтева, према тренутним потребама.

Оквирним споразумом и уговором одређено је да ће се извршити авансно плаћање, 100% вредности у року од пет дана од дана достављања менице за авансно плаћање.

Закључно са 31. децембром 2021. године испоручена су добра укупне вредности 822.113 динара са ПДВ, по рачуну⁷² добављача на коме је наведено да је датум промета 27. октобар 2021. године, а датум рачуна и валута плаћања 19. јануар 2022. године. У Записнику о приспећу потрошног материјала и хемикалија за рад у лабораторијама од 27. октобра 2021. године констатовано је да је материјал испоручен у складу са закљученим Уговором. У Записнику је наведена врста и количина испорученог материјала, без навођења података о броју отпремнице.

У поступку ревизије утврђено је да Дирекција за националне референтне лабораторије није успоставила систем вођења робног материјалног књиговодства.

Откривена неправилност:

У Комисију за јавну набавку није именовано лице које има стечено високо образовање из правне научне области, као ни службеник за јавне набавке, што није у складу са чланом 92. став 4. важећег Закона о јавним набавкама.

10. Одржавање хигијене, лабораторијског посуђа, чишћење и одржавање зграда лабораторије и помоћног магацина

Табела број 17, Основни подаци о јавној набавци

Врста поступка: Отворени поступак јавне набавке					
Процењена вредност: 5.300.000 динара					
Одлука о спровођењу поступка јавне набавке					
Број и датум:			Доносилац:		
404-02-63/2021-13 од 11. фебруара 2021. године			В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије		
Подаци о понуђачима					
Број понуда: једна					
Критеријум за доделу уговора: Најнижа понуђена цена					
Понуђач		Број и датум подношења понуде		Понуђена цена у динарима без ПДВ	
Заједничка понуда: Привредно друштво „Goodhouse“ доо, Београд и „Tolmak“ доо, Београд		689/21 1. март 2021. године		5.280.000 динара	
Одлука о додели уговора, број: 404-02-63/2021-13					
Датум доношења	Датум објаве	Доносилац	Изабрани понуђач	Вредност понуде без ПДВ	Вредност понуде са ПДВ
2. март 2021. године	2. март 2021. године	В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије	Заједничка понуда: Привредно друштво „Goodhouse“ доо, Београд и „Tolmak“ доо, Београд	5.280.000 динара	6.336.000 динара
Уговор, број: 404-02-063/2021-14					
Датум закључења	Датум објаве обавештења	Потписао и преузео обавезу		Уговорена вредност без ПДВ у динарима	Уговорена вредност са ПДВ у динарима
3. март 2021. године	18. март 2021. године	В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије		5.300.000	6.360.000
Анекс, број: 404-02-063-1/2021-14					

⁷² Број: 22-14;

Датум закључења	Датум објаве обавештења	Потписао и преузео обавезу	Уговорени износ месечне накнаде без ПДВ у динарима	Уговорени износ месечне накнаде са ПДВ у динарима
1. август 2021. године	Није објављено	В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије	484.000	580.800
Извршени расходи у 2021. години у динарима				
6.705.600				

В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије донео је Одлуку о спровођењу отвореног поступка јавне набавке услуга „Одржавање хигијене, лабораторијског посуђа, чишћење и одржавање зграда лабораторије и помоћног магацина“⁷³. Јавна набавка процењена је у вредности од 5.300.000 динара. Ознака из општег речника набавки је 90910000 – услуге чишћења.

Наручилац је истовремено са објављивањем Јавног позива за подношење понуда за јавну набавку услуга у отвореном поступку „услуге одржавања хигијене, прања лабораторијског посуђа, чишћење и одржавање зграда, лабораторије и помоћног магацина“ и конкурсну документацију 19. фебруара 2021. године објавио на Порталу јавних набавки. Рок за подношење понуда био је 1. март 2021. године.

У састав Комисије именовани су председник, заменик председника, два члана и два заменика члана, од којих је један заменик члана службеник за јавне набавке. Извештај о поступку јавне набавке припремила су и потписала три лица од којих ниједно нема стечено високо образовање из правне научне области, односно нема сертификат службеника за јавне набавке. Овакво поступање представља формално испуњавање одредби закона у делу који се односи на именовање чланова комисије за јавну набавку. Чланови комисије за јавну набавку, која је предузимала радње у поступку јавне набавке нису имали одговарајуће образовање и стручне квалификације, које се захтевају од чланова комисије приликом њеног именовања.

У Извештају о поступку јавне набавке услуга⁷⁴ Комисија је констатовала да је једина пристигла заједничка понуда групе понуђача: Привредно друштво „Goodhouse“ доо, Београд и „Толмак“ доо, Београд у вредности од 440.000 динара без ПДВ на месечном нивоу, а укупно 5.280.000 динара без ПДВ, благовремена и прихватљива по одређеним критеријумима за доделу уговора.

В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије закључио је 3. марта 2022. године Уговор о јавној набавци услуга⁷⁵ са групом понуђача: Привредно друштво „Goodhouse“ доо, Београд и „Толмак“ доо, Београд у вредности од 5.300.000 динара без ПДВ, односно до висине процењене вредности, а не у вредности понуде од 5.280.000 динара без ПДВ.

У техничкој спецификацији је наведено да укупна површина радног простора у комплексу износи 4.298,22 m² и дат је детаљан опис предмета набавке. Радни простор је распоређен у три комплекса, од чега је површина Управне зграде 1.078,22 m², а површина преостала два објекта чине лабораторије са лабораторијском опремом од 3.000 m². Посебан део чини магацински простор површине 220 m². У обрасцу структуре цене за јединицу мере наведен је месец и није тражено да понуђач унесе јединичну цену по m² површине.

Група понуђача је понудила цену за један месец у износу од 440.000 динара без ПДВ, односно 528.000 динара са ПДВ за период од 12 месеци од дана закључења уговора. У обрасцу понуде укупна уговорена вредност износи 5.280.000 динара без ПДВ, односно 6.336.000 динара са ПДВ.

У члану 2. став 1. Уговора је наведено да је укупна вредност уговорених услуга утврђена према техничкој спецификацији и јединичним ценама из усвојене понуде, што не одговара чињеничном стању, јер јединичне цене нису познате и нису уговорене.

⁷³ Број: 404-02-63/2021-13 од 11. фебруара 2021. године;

⁷⁴ Број: 404-02-63/2021-13 од 2. марта 2021. године;

⁷⁵ Број: 404-02-063/2021-13 од 3. марта 2021. године;

У члану 2. став 4. наведено је да се јединичне цене не могу мењати за време важења уговора, што није могуће применити, јер јединичне цене нису познате ни уговорене. Познат је паушални износ накнаде одређен за један месец, који је основ фактурисања извршених услуга.

У члану 2. став 5. закљученог уговора уговорено је да се обим предмета набавке може повећати без претходног спровођења јавне набавке у складу са чланом 156-161. Закона о јавним набавкама. У том случају закључиће се анекс уговора, услед повећања уговорене вредности.

У допису⁷⁶ од 15. јуна 2021. године Извршилац услуге упутио је захтев за кориговање месечне накнаде због повећаних трошкова услуге. У допису се наводи да по захтеву Наручиоца, услед појаве вируса COVID-19, Извршилац пружа услуге дезинфекције које нису предвиђене уговором, ангажовањем додатног броја запослених, материјала и опреме. У послатом допису, Извршилац услуге не документује наведени разлог за повећање трошкова услуге.

У молби⁷⁷ од 16. јула 2021. године Извршилац наводи да ће бити принуђен да прекине пружање услуга које нису предвиђене уговором услед повећаних трошкова и губитака у пословању, ако се не изврши корекција цене услуге. У достављеној молби Извршилац услуге не документује износ повећаних трошкова и не даје предлог корекције цена услуга.

Анексом број 1 Уговора⁷⁸ од 1. августа 2021. године, повећан је месечни износ накнаде, тако да износи 484.000 динара без ПДВ, односно 580.800 динара са ПДВ. У Анексу уговора нису наведени разлози које је Извршилац услуге навео у допису од 15. јуна 2021. године. Извршено је повећање вредности месечне накнаде од 10% у односу на првобитно уговорену месечну накнаду.

Извршилац услуге је у допису и молби, које је послао на адресу Наручиоца, навео разлоге измене уговора у погледу додатних услуга, које су постале неопходне, а нису биле укључене у првобитни уговор о јавној набавци. Закључење анекса уговора извршено је на основу члана 157. важећег Закона о јавним набавкама, којим су прописане измена уговора у погледу додатних добара, услуга или радова. Дирекција за националне референтне лабораторије извршила је измену уговора о јавној набавци закључивањем анекса уговора, а да обавештење о измени уговора није послала на објављивање на Порталу јавних набавки, како је прописано чланом 155. став 2. важећег Закона о јавним набавкама.

Привредно друштво „Goodhause“, доо Београд је у 2021. години испостављало рачуне за услуге чишћења и то од марта до новембра 2021. године у паушалном износу, без припадајуће документације из које се може сазнати врста и садржај извршених услуга.

За наведени период Извршилац услуге испоставио је рачуне, као што је приказано у наредној табели:

Табела број 18, Фактурисане и плаћене услуге у 2021. години за услуге чишћења по уговору из 2021. године у динарима

Рачун (број и датум)	Датум промета услуга	Износ са ПДВ	Датум плаћања
ИФ 0096, 31. март 2021. године	31. март 2021. године	528.000	5. мај 2021. године
ИФ 0115, 30. април 2021. године	30. април 2021. године	528.000	24. мај 2021. године
ИФ 0164, 31. мај 2021. године	31. мај 2021. године	528.000	9. јул 2021. године
ИФ 0185, 30. јун 2021. године	30. јун 2021. године	528.000	5. октобар 2021. године
ИФ 0215, 31. јул 2021. године	31. јул 2021. године	528.000	18. август 2021. године
ИФ 0275, 31. август 2021. године	31. август 2021. године	580.800	4. октобар 2021. године
ИФ 0291, 15. септембар 2021. године	15. септембар 2021. године	580.800	6. октобар 2021. године
ИФ 0309, 30. септембар 2021. године	30. септембар 2021. године	580.800	9. новембар 2021. године
ИФ 0636, 1. октобар 2021. године	1. октобар 2021. године	580.800	18. новембар 2021. године
ИФ 0646, 31. октобар 2021. године	31. октобар 2021. године	580.800	29. новембар 2021. године
ИФ 0999, 1. новембар 2021. године	1. новембар 2021. године	580.800	14. децембар 2021. године
ИФ 1012, 30. новембар 2021. године	30. новембар 2021. године	580.800	23. децембар 2021. године
Укупно		6.705.600	

⁷⁶ Број: 1969-1/21;

⁷⁷ Број: 2316-1/21;

⁷⁸ Број: 404-02-063-1/2021-21;

У 2021. години извршилац услуге испоставио је за девет месеци трајања уговора укупно 12 рачуна, почев од марта закључно са новембром 2021. године. Сви примљени рачуни у 2021. години су плаћени, тако да су извршени расходи у укупном износу од 6.705.600 динара.

Извршилац услуге је у септембру, октобру и новембру месецу 2021. године испоставио по два рачуна за извршене услуге у једном месецу, тако да су за три наведена месеца више фактурисане и плаћене услуге у износу од 1.452.000 динара без ПДВ, односно, 1.742.400 динара са ПДВ.

Извршилац услуге је рачун за месец децембар издао 1. децембра 2021. године. Рачун је заведен у Дирекцији за националне референтне лабораторије 25. јануара 2022. године, а плаћен је 14. фебруара 2022. године.

Услуга за месец јануар 2022. године, фактурисана је 31. јануара 2022. године у износу од 455.000 динара без ПДВ, односно 546.000 са ПДВ.

Услуга за месец фебруар 2022. године није фактурисана по основу уговора и анекса уговора који су закључени у 2021. години.

Записником⁷⁹, од 7. марта 2022. године, о реализованој услузи одржавања хигијене, прања лабораторијског посуђа, чишћење и одржавање зграда, лабораторије и помоћног магацина комисија је констатовала да је Привредно друштво „Goodhouse“, доо Београд испунило обавезе утврђене уговором. Записник је састављен на крају реализације уговора и представља једини документ којим се потврђује да су услуге извршене.

Према допису од 14. фебруара 2022. године Наручилац је Привредном друштву „Goodhouse“, доо Београд вратио меницу АД 1292723 са меничним овлашћењем као средство финансијског обезбеђења за извршење уговорне обавезе, захтев за регистрацију менице, картон депонованих потписа и оверене потписе овлашћених лица.

У поступку ревизије извршилац услуге вратио је у буџет износ од 968.000 динара без ПДВ, односно 1.161.600 динара са ПДВ.

Откривене неправилности:

- Позив за подношење понуда није објављен на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа, што није у складу са чланом 105. став 8. важећег Закона о јавним набавкама;
- Дирекција за националне референтне лабораторије у 2021. години два пута је платила услуге одржавања хигијене за месеце септембар, октобар и новембар 2021. године у износу од 1.452.000 динара без ПДВ, односно, 1.742.400 динара са ПДВ, што није у складу са одредбама закљученог уговора и Анекса уговора, којима је уговорено да се услуге фактуришу по протеклу месеца у коме су извршене, као и са чланом 154. став 1. важећег Закона о јавним набавкама којим је прописано да се уговор о јавној набавци извршава у складу са условима који су одређени документацијом о набавци и изабраном понудом и чланом 56. став 4. Закона о буџетском систему;
- Расходи за услуге одржавања хигијене по уговору број 404-02-063/2021-14 и анексу уговора број 404-02-063-1/2021-14 извршени су на основу испостављених рачуна без додатне рачуноводствене документације из које се може сазнати врста и садржај извршених услуга, што није у складу чланом 16. став 1. Уредбе о буџетском рачуноводству.

⁷⁹ Број: 404-02-287/2021-13;

11. Израда просторно-програмске анализе локације и пројектно - техничке документације за потребе Дирекције за националне референтне лабораторије и Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде

Табела број 19, Основни подаци о јавној набавци

Врста поступка: отворени поступак					
Процењена вредност: 58.333.333 динара					
Одлука о спровођењу поступка јавне набавке					
Број и датум:			Доносилац:		
404-02-00293/2021-13 од 14. јуна 2021. године			В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије		
Подаци о понуђачима					
Број понуда: једна					
Критеријум за доделу уговора: Економски најповољнија понуда					
Одлука о додели уговора, број: 404-02-00293/2021- 13					
Датум доношења	Датум објаве	Доносилац	Изабрани понуђач	Вредност понуде без ПДВ	Вредност понуде са ПДВ
20. јул 2021. године	20. јул 2021. године	В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије	Група понуђача	58.300.800	69.960.960
Уговор, број: 404-02-00293/2021- 13					
Датум закључења	Датум објаве обавештења	Потписао и преузео обавезу		Уговорени износ месечне накнаде без ПДВ у динарима	Уговорени износ месечне накнаде са ПДВ у динарима
26. јул 2021. године	30. јул 2021. године	В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије		58.300.800	69.960.960
Извршени расходи у 2021. години у динарима					
42.208.000 са ПДВ					
Чланови групе понуђача					
Назив понуђача	Област у којој учествује			% учешћа	
„Energorprojekt urbanizam i arhitektura“, АД Београд	У делу пројекта конструкције			5	
„Balkans security services“ доо Београд	У области заштите од пожара и техничке заштите			5	
„Geomehanika“, доо Београд	У области геомеханике			5	
„Geodetski biro PR NS geodet“, Нови Сад	У области геодезије			5	
„METHOD inženering“, доо Нови Сад	У области соларних фотонапонских електрана			5	
„DBA“, доо Нови Сад	Све остале стручне активности предвиђене јавном набавком, заступа групу понуђача и координира свим активностима			75	

Јавна набавка под називом Израда просторно-програмске анализе локације и пројектно – техничке документације за потребе Дирекције за националне референтне лабораторије (у даљем тексту Дирекција) и Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде (у даљем тексту МПШВ) покренута је ради израде просторно програмске анализе и припреме техничке документације за изградњу новог смештајног објекта МПШВ.

Ради обезбеђивања финансијских средстава неопходних за реализацију пројекта Израда просторно-програмске анализе локације и пројектно - техничке документације за потребе МПШВ вршилац дужности директора Дирекције донео је Одлуку о измени и допуни финансијског плана за 2021. годину, на основу Закона о изменама Закона о буџету Републике Србије за 2021. годину⁸⁰. Одлука носи број службено, нема заводни штампил и ознаку класификације документа, донета је 22. априла 2021. године, односно, истог дана када је у Службеном гласнику Републике Србије број 21 објављен Закон о изменама Закона о буџету Републике Србије за 2021. годину.

Наведеном Одлуком извршена је измена и допуна финансијског плана, којом је за 70.000.000 динара увећана апропријација: Раздео 24 - Министарство пољопривреде шумарства и водопривреде, Глава 24.5 – Дирекција за националне референтне лабораторије, Програм 0109 - Безбедност хране, ветеринарска и фитосанитарна политика, Функција 420 - Пољопривреда, шумарство, лов и риболов, Пројекат 5003 - Унапређење енергетске ефикасности лабораторија, економска класификација 511321 - Капитално одржавање пословних зграда и пословног простора. Након извршене измене укупно планирана средства

⁸⁰ Службени гласник РС број: 41/2021;

на наведеној апропријацији утврђена су у износу од 73.336.000 динара.

Након измене финансијског плана, уследила је и измена Плана јавних набавки Дирекције за 2021. годину. Тако је шестом изменом Плана јавних набавки за 2021. годину од 27. маја 2021. године, по редним бројем 17 планирана јавна набавка под називом Израда просторно-програмске анализе локације и пројектно - техничке документације за потребе Дирекције и МПШВ, процењене вредности 58.333.333 динара. У измени плана јавних набавки у називу набавке први пут се помиње да се предмет јавне набавке односи и на Дирекцију.

У току поступка ревизије ревизорима је презентована Одлука в.д. секретара МПШВ од 15. фебруара 2021. године, која уместо броја има ознаку интерно. Наведеном одлуком дато је овлашћење Дирекцији да припреми документацију и предузме све радње у вези израде просторно програмске анализе и припреме техничке документације за изградњу новог смештајног објекта МПШВ.

Као што је описано у делу извештаја Прилог 2, тачка 1 - Планирање јавних набавки Дирекција нема систематизовано радно место, а самим тим ни запослено лице за послове јавних набавки, а да запослена лица у Дирекцији немају сертификат службеника за јавне набавке. У 2020. и 2021. години Дирекција је закључила уговоре о пружању услуга стручне/консултантске помоћи у области јавних набавки са ПР „Центар за менаџмент“, Ваљево, из чега се закључује да Дирекција нема кадровски и стручни капацитет за спровођење поступка предметне јавне набавке. Јавна набавка има деловодни број 400-02-00293/2021-13. Сва документа и акта донета у току спровођења поступка јавне набавке имају исти деловодни број и једино се разликују по датуму доношења.

Одлука о спровођењу поступка јавне набавке донета је 14. јуна 2021. године, предмет набавке је дефинисан као Израда просторно-програмске анализе и пројектно - техничке документације за потребе Дирекције и МПШВ. Одлука не садржи податак о врсти поступка, који је прописан важњим Законом о јавним набавкама, али садржи податак о критеријуму за доделу уговора који није обавезан. Критеријум одређен у Одлуци о спровођењу поступка јавне набавке је економски најповољнија понуда и одређује се на основу цене која носи 100 пондера.

Наведеном одлуком именована је комисија за јавну набавку која има три члана и три заменика за које нису наведени подаци о стручном звању. У току поступка ревизије утврдили смо да именована лица имају следећа звања: два лица су дипломирани економисти од којих један има сертификат службеника за јавне набавке, два лица су дипломирани инжењери пољопривреде, једно лице је дипломирани менаџер и једно лице је дипломиран инжењер прехранбене технологије. У комисију за јавну набавку именована су лица која немају одговарајућа стручна знања из области која је предмет јавне набавке. Имајући у виду да је реч о набавци која није из надлежности наручиоца, а чија је процењена вредност 58.333.333 динара, било је потребно, у комисију за јавну набавку именовати лица са одговарајућим стручним знањем.

Чланом 10. Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке и набавке на које се закон не примењује у Дирекцији за националне референтне лабораторије прописано је да истраживање тржишта спроводи тим за планирање или друга лица која одреди директор Дирекције.

У члану 11. наведеног правилника, прописано је да се о спроведеном истраживању тржишта сачињава Записник, службена белешка или други писани документ који нарочито садржи податке о ценама и њиховом кретању на тржишту, доступност потребних добара, услуга и радова, као и списак потенцијалних добављача за сваки предмет набавке са њиховим карактеристикама и описом конкуренције на тржишту предмета набавке.

У току поступка ревизије презентована је белешка од 12. маја 2021. године, без деловодног броја и податка о лицу/лицима које је белешку сачинило и потписало. У презентованој белешци наведено је да је процењена вредност формирана на основу оквирних цена добијених телефонским путем. Сви разговори су вођени са „ДБА“ доо Нови Сад, који је

једини дао оквирне податке о ценама и роковима. У белешци се даље наводи да сложеност саме набавке подразумева услуге различитих пружалаца који ће формирати тим, као и да ће јавни позив бити објављен на Порталу јавних набавки и сви који испуне захтеве техничке спецификације моћи ће да поднесу понуду.

Јавни позив објављен је 15. јуна 2021. године на Порталу јавних набавки, рок одређен за предају понуда је 14. јул 2021. године. Истовремено са објављивањем јавног позива, на Порталу јавних набавки објављена је конкурсна документација и Одлука о спровођењу поступка јавне набавке за коју није прописана обавеза објављивања на Порталу. Јавни позив није објављен на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа. Према подацима из јавног позива предмет набавке описан је у једној реченици, односно исти је као и назив набавке унет у Измену плана јавних набавки - Израда просторно-програмске анализе локације и пројектно - техничке документације за потребе Дирекције и МПШВ.

Конкурсна документација постављена на Портал јавних набавки садржи: критеријуме за квалитативни избор привредног субјекта, критеријуме за доделу уговора, модел уговора, образац структуре цене, спецификацију услуга, податке о предмету набавке, упутство понуђачима како се попуњава понуда и потврду о обиласку локације. Спецификација услуга је документ, у коме је на 57 страна ближе описан предмет набавке. Документ под називом техничка спецификација услуга није постављен на Портал јавних набавки, али се из спецификације услуга могу сагледати карактеристике услуга које су предмет набавке, као и посебни захтеви у погледу начина извршења набавке.

Измена конкурсне документације извршена је један дан пре истека рока за подношење понуда. Дана 13. јула 2021. године послат је на измену Модел уговора, чија измена је објављена 14. јула 2021. године. Модел уговора је измењен због техничке грешке у члану 8. у коме је наведено да извршилац гарантује за квалитет испоручених телефонских апарата, што је измењено. Рок за доставу пријава померен је на 19. јул 2021. године.

Према подацима из Спецификације услуга предмет јавне набавке је израда пројектно-техничке документације за изградњу комплекса Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и реконструкцију и доградњу Дирекције за националне референтне лабораторије. Ради унапређења функционисања Министарства, као и ефикаснијег и рационалнијег обављања делатности, планира се централизација просторних садржаја, јер су постојећи простори Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде организовани на више различитих локација у Београду.

За потребе смештаја свих организационих целина Министарства, потребно је креирати и комплетирати пројектно техничку документацију за изградњу комплекса на локацији површине око 29 ha. Како се наводи у спецификацији услуга, локација је већим делом неизграђена и својим димензијама и нивелацијом омогућава потпуну креативну слободу и дозвољава да се приликом пројектовања остваре максимални квалитети у погледу просторно функционалних, визуелних а истовремено и оптималних услова у погледу економичности изградње, коришћења и одржавања. У североисточном делу комплекса (око 4,7ha) је постојећи простор намењен Дирекцији. У овом делу комплекса, неки од објеката који су изгубили функцију се уклањају (стари стакленици), док се за остатак простора планира реконструкција и доградња и изградња нових лабораторија. Ради осигурања несметаног функционисања овог организационог дела Министарства, планирано је да се задржи засебан режим функционисања са потпуном контролом уласка у простор Дирекције. Простор је физички ограђен и према јавном простору и према остатку комплекса Министарства и улаз је могућ само преко главне улазне капије. На осталом делу локације (око 24,3ha) планирани су нови садржаји свих Сектора и Управа МПШВ.

Процена је да ће будући комплекс имати између 2.000 и 2.500 корисника или запослених, а на дневној бази око 500 посетилаца. Оквирна процена је да ће комплекс бити бруто развијене грађевинске површине од око 50.000m² уз адекватне додатне садржаје на отвореном, попут саобраћајних и паркинг површина, отворених простора у функцији

комплекса (огледна поља, расаднике, баште, излагачки простор и слично) и просторе за зелене површине.

Према подацима из спецификације услуга Пројектно - техничку документацију потребно је израдити према фазама и то: 1) Геодетски снимак локације; 2) Геомеханичка истраживања и израда елабората; 3) Идејни концепт Комплекса, који треба да резултира јавном визуелном презентацијом; 4) Програмска студија комплекса за потребе измена и допуна планског акта, по договору са представницима надлежних градских управа и институција; 5) Идејно решење за локацијске услове; 6) Пројекат за грађевинску дозволу и 7) Идејни пројекат за извођење. Свака фаза се предаје засебно и у складу са тим се врши примопредаја и фактурисање.

У спецификацији услуга као посебна фаза планирана је израда Програмске студије комплекса за потребе измена и допуна планског акта. Плански акт је План генералне регулације грађевинског подручја седишта јединице локалне самоуправе града Београда, Целине I⁸¹. Учешће Дирекције у пословима измене наведеног плана документовано је позивом⁸² од 8. фебруара из кабинета потпредседника Владе и Министра пољопривреде, шумарства и водопривреде ради одржавања састанка у вези израде плана Генералне регулације Града Београда, као и позивом⁸³ из Службе главног урбанисте Града Београда од 9. фебруара 2021. године којим је, Дирекција позвана, да у циљу дефинисања решења достави сугестије, планове развоја појединачних организационих целина, као и све неусаглашености ради израде Нацрта планског документа.

На последњој страни Спецификације услуга, налази се поглавље 4. под називом Обим реализације уговора, у коме је у седам фаза описана реализација уговора. Фаза осам није описана и није наведена у табеларном приказу обима реализације уговора. У наративном приказу обима реализације уговора наведена фаза која гласи: „Фаза 8. – Тендерска документација за потребе расписа јавне набавке за извођење, доставља се Наручиоцу у дигиталном формату, нумеричке, текстуалне и графичке документације“. Наведени цитат указује да је неко изван наручиоца био укључен у припрему поступка набавке, а да наручилац није предузео одговарајуће мере да би обезбедио да учешће тог лица не нарушава конкуренцију, а све у у циљу заштите интегритета поступка јавне набавке.

У делу конкурсне документације која се односи на критеријуме за доделу уговора наведено је да је критеријум економски најповољнија понуда која се одређује на основу критеријума цене који носи 60 пондера и критеријума квалитета који носи 40 пондера.

Критеријум квалитета описан је као вредновање тима стручњака. За јединицу мере одређен је референтни пројекат, под којим се подразумева да је пројектант са лиценцом 300 учествовао у изради најмање два објекта сличне намене, а на којима је био и аутор архитектуре. Одређено је да један пројекат носи три пондера, два или три пројекта носе десетпондера, четири до шест пројеката носе 20 пондера, седам до девет пројеката носи 30 пондера и десет или више пројеката носи 40 пондера. У делу конкурсне документације која се односи на предмет набавке објављено је да је критеријум за доделу уговора економски најповољнија понуда која се одређује на основу цене.

Критеријуми за квалитативни избор привредног субјекта одређени су у пет тачака и то: 1) Основи за искључење; 2) Обављање професионалне делатности; 3) Финансијски и економски капацитет; 4) Технички и стручни капацитет и 5) Стандарди осигурања квалитета и стандарди управљања животном средином.

Критеријуми који се односе на технички и стручни капацитет подељени су у три подачке и то 4.1.) Списак пружених услуга; 4.2.) Образовне и стручне квалификације и 4.3.) Алати, погонска или техничка опрема.

У оквиру списка пружених услуга (тачка 4.1.) прописано је да привредни субјект поседује

⁸¹ „Службени лист Града Београда“, број 74/19;

⁸² Електронска пошта од 8. фебруара 2021. године;

⁸³ Број: С22; број:/2021;

референце да је у последњих пет година, рачунајући од дана објављивања позива, самостално или као члан групе израдио техничку документацију за објекте према карактеристикама прописаним у 13 тачака. Прописане карактеристике се односе на пројектовање објеката за које је у спецификацији услуга наведено да ће чинити садржај комплекса и за које је потребно израдити пројектну документацију. Захтевано је да: 1) понуђач израдио пројекте јавних објеката укупне површине минимално 50.000m²; 2) минимално два пројекта јавних објеката од којих један мора бити минимално 25.000m² као и да су објекти пројектовани у енергетском разреду А; 3) да пројекти јавних објеката, нове изградње на нивоу пројекта за грађевинску дозволу и пројекта за изградњу са добијеном сагласношћу противпожарне полиције, укупне инвестиционе вредности минимално 5.000.000.000 динара без ПДВ; 4) минимално два пројекта пословних објеката на нивоу Пројектата за грађевинску дозволу и пројекта за извођење, са добијеном сагласношћу против пожарне полиције; 5) минимално један пројекат намењен пољопривреди (стакленици, пластеници, објекти за цвећарство и дендрологију, ботаничке баште и слично); 6) минимално један пројекат едукативног или образовног карактера; 7) пројекат дворане за састанке већег капацитета од 50 особа, биоскопске дворане, вишенаменске дворане, позоришне сале или слично, дворана може бити посебан објекат или у склопу неког другог објекта; 8) минимално два пројекта уређења слободних површина минималне површине 5.000m² по објекту; 9) минимално два пројекта саобраћајнице у оквиру комплекса који садржи канделаберско осветљење; 10) минимално два пројекта привредних комплекса који садржи управне зграде, магацине, радионице, паркинг просторе, спољну инфраструктуру; 11) минимално два пројекта за опремање ентеријера јавног објекта, који садржи пројекат намештаја по мери и комадног намештаја и опреме; 12) минимално два пројекта соларних фотонапонских електрана на објектима у режиму паралелног рада са дистрибутивним системом електричне енергије без предаје електричне енергије у дистрибутивни систем, свака снаге 150kW и више, од чега минимално једна електрана снаге минимално 200kW и 13) минимално један пројекат аутоматског заливног система партера, травнате површине, пољопривредних засада и слично.

У оквиру услова за квалитативни избор привредних субјеката који се односе на искуство потребно за извршавање уговора о јавној набавци захтевано је да је понуђач дужан да докаже да је израдио техничку докуменацију пројектата јавних објеката, нове изградње на нивоу пројекта за грађевинску дозволу и пројекта за извођење са добијеном сагласношћу против пожарне полиције укупне инвестиционе вредности од минимално 5.000.000.000 динара без ПДВ. За израду пројектне документације није од значаја колика је инвестициона вредност објекта, јер се не ради о јавној набавци која се односи на изградњу јавних објеката, него о јавној набавци услуга израде пројектне документације.

У оквиру критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, у делу који се односи на образовне и сручне квалификације (тачка 4.2.) захтевано је да привредни субјект мора да има најмање 40 дипломираних инжењера, запослених или ангажованих путем уговора о привременим и повременим пословима са важећим лиценцама издатим од стране Инжењерске коморе или Министарства надлежног за послове грађевинарства, од којих минимално 10 извршиоца морају бити дипломирани инжењери архитектуре са лиценцом 300. Даље у захтеву се наводе квалификације и лиценце за 22 дипломирана инжењера код којих је минималан број извршилаца један или два, преостали инжењери до минималног захтеваног броја од 40, не морају нужно бити у оквиру прописаних лиценци. Захтев у погледу образовне и стручне квалификације од минимално 40 дипломираних инжењера са важећим лиценцама, од којих најмање 10 извршиоца морају бити дипломирани инжењери архитектуре са лиценцом 300 није сразмеран предмету набавке. У члану 114. важећег Закона о јавним набавкама прописано је да наручилац може да захтева ниво капацитета који обезбеђује да ће привредни субјект бити способан да изврши уговор о јавној набавци. У оквиру начина доказивања захтеваног стручног капацитета наведено је да сва лица за која се достављају

докази о испуњености услова морају бити ангажована на извршењу предмета набавке. Наведено није било могуће проверити у току поступка ревизије, јер уговорена услуга није извршена у целости.

У оквиру критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, у делу који се односи на алате, погонску или техничку опрему захтевано је, између осталог, да привредни субјект располаже пословним простором, да поседује путничко возило, да поседује у власништву минимум 40 рачунара, као и 40 софтвера за израду графичке документације. Располагање пословним простором и поседовање путничког аутомобила није у логичкој вези са предметом набавке, јер испуњавањем овог услова понуђач не доказује да је способан да изврши услугу израде пројектне документације.

Захтевани критеријуми, који се односе на технички и стручни капацитет, ограничавају начело обезбеђивања конкуренције и забране дискриминације и начело пропорционалности којим је прописано да критеријуми за квалитативни избор привредног субјекта морају бити сразмерни обиму, природи и сложености јавне набавке и уговора који произилази из те набавке.

У оквиру критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, у делу који се односи на стандарде осигурања квалитета (тачка 5) наручилац је захтевао да понуђач поседује односно има успостављене следеће системе осигурања квалитета које су потврдила акредитована тела и то: 1) SRPS ISO/IEC 17025:2017ATS - Опши захтеви за компетентност за лабораторије за испитивање и лабораторије за еталонирање; 2) SRPS ISO 9001:2015 – систем менаџмента квалитетом; 3) SRPS ISO 14001:2015 - систем менаџмента заштите животне средине; 4) SRPS ISO/IEC 27001:2014 – систем менаџмента безбедности информација; 5) SRPS ISO 45001:2018 – систем менаџмента безбедношћу и здрављем на раду и 6) SRPS OHSAS 18001:2008 – систем управљања заштитом здравља и безбедношћу на раду. Тражени стандарди се односе на организацију рада привредних субјеката, кроз стандардизацију и успостављање одговарајућих процедура. Наведеним стандардима се не доказује квалификованост и способност понуђача да изврши предмет набавке. Наручилац је прописао да важећи сертификати које доставља понуђач морају имати област сертификације која је у логичкој вези са обавезама које понуђач врши, односно, преузима у понуди. Тако је стандарде квалитета за јавну набавку чији је предмет набавка услуга пројектовања могао да докаже било који члан групе понуђача. Носилац понуде и представник групе понуђача, који обавља 75% свих уговорених услуга није потврдио да послује у складу са захтеваним стандардима квалитета. Члан групе, из заједничке понуде, „Geomehanika“, доо Београд, који обавља 5% свих уговорених услуга, једини је доказао да испуњава тражене стандарде, који су издати за област сертификације геотехнички и грађевински инжењеринг у путоградњи, нискоградњи и високоградњи. Тако да доказивање испуњености услова из области стандарда квалитета није суштински од значаја и није у логичкој вези са предметом набавке, да ради израде пројектне документације понуђач испуњава стандарде квалитета за област геотехнички и грађевински инжењеринг у путоградњи, нискоградњи и високоградњи.

Наручилац је конкурсном документацијом, у оквиру података о предмету набавке одредио обилазак локације ради правилног, квалитетног и потпуног припремања понуде, имајући у виду предмет и комплексност посла, односно, специфичност самих објеката и локације и по том основу је предвидео Образац потврде о обиласку локације која је саставни део конкурсне документације, а да при томе није одредио рок за подношење понуда који је дужи од минималних рокова, прописаних одредбама важећег Закона о јавним набавкама.

Након истека рока за отварање понуда сачињен је 19. јула 2021. године записник о отварању понуда. Након спроведене стручне оцене понуда комисија за јавну набавку припремила је 20. јула 2021. године Извештај о поступку јавне набавке. Извештај о поступку јавне набавке припремила су и потписала три лица: два члана и један заменик члана, од којих нико нема стечено високо образовање из правне научне области, односно нема сертификат службеника за јавне набавке. Тако да поред тога што у комисију нису именована лица која

имају стручна знања из области предмета набавке, комисија је у току спровођења поступка јавне набавке предузимала радње, а да у свом саставу није имала чланове који су испуњавали захтеване стручне и професионалне квалификације.

Наручилац је пре доношења одлуке у поступку јавне набавке захтевао од понуђача да доставе доказе којима потврђују да испуњавају услове за квалитативни избор привредног субјекта. Захтев за доставу документације и докази о исуњености услова за квалитативни избор привредног субјекта које је доставио понуђач, као и одлука о додели уговора објављени су на порталу 20. јула 2021. године.

Уговор о јавној набавци закључен је 26. јула 2021. године, уговорене вредности од 58.300.800 динара без ПДВ, односно 69.960.960 динара са ПДВ. Структура цене уговорених услуга приказана је у наредној табели:

Табела број 20, Структура цене

у динарима

Редни број	Назив фазе	Број комада	Цена без ПДВ	Цена са ПДВ
1	Геодетски снимак локације	1	3.400.000	4.080.000
2	Геомеханички елаборат	1	5.100.000	6.120.000
3	Идејни концепт комплекса	1	11.800.000	14.160.000
4	Програм студија комплекса за потребе измене и допуне планског акта	1	6.480.000	8.208.000
5	Идејно решење за локацијске услове	1	7.200.000	8.640.000
6	Пројекат за грађевинску дозволу(ПГД)	1	11.260.000	13.512.000
7	Пројекат за извођење (ПЗИ)	1	12.700.800	15.240.960
Укупно			58.300.800	69.960.960

Чланом 7. став 1. закљученог уговора уговорено је да рок за испоруку услуге не може бити дужи од 390 календарских дана од дана обостраног потписивања уговора, односно увођења у посао. У ставу 2. истог члана уговорено је да застој рока извршења подразумева проток времена на које извршилац не може да утиче, тј. који зависи од државних органа и обавеза у вези са предметним услугама, а које су везане за добијање и/или издавање решења, информација или услова од надлежних органа.

Дефинисање рокова за извршење услуге, није извршено на јасан, прецизан и недвосмислен начин, односно, није дефинисана зависност извршења услуге од доношења Плана генералне регулације и добијања локацијских услова, односно зависност од одлука надлежних органа на које наручилац ни испоручилац услуге не могу да утичу. Све наведено није у складу са начелом пропорционалности којим је прописано да се рокови у поступку јавне набавке одређују у сразмери са обимом, природом и сложености јавне набавке и уговора који произилази из те набавке.

У члану 26. Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке и набавке на које се закон не примењује у Дирекцији за националне референтне лабораторије прописано је да потврду о постојању средстава у финансијском плану за реализацију конкретне јавне набавке издаје руководилац организационе јединице надлежне за финансијско - материјалне послове и то парафирањем одлуке о додели уговора, као и уговора о јавној набавци. У току поступка ревизије није нам презентована одлука о додели уговора и уговор о јавној набавци парафирани на начин прописан интерним актом.

До краја 2021. године достављена су два рачуна у којима су фактурисане услуге за првих пет фаза уговора. Рачуном број 56-2021 од 4. новембра 2021. године, фактурисане су услуге геодетског снимка локације и програмска студија комплекса за потребе измене и допуне планског акта вредности 12.288.000 динара са ПДВ.

Рачуном број 64-2021 од 9. децембра 2021. године, фактурисане су услуге израде геомеханичког елабората, идејног концепта комплекса и идејног решења за потребе издавања локацијских услова, вредности 28.920.000 динара са ПДВ. Укупна вредност извршених издатака у 2021. години износи 41.208.000 динара са ПДВ. Плаћања по наведеним рачунима извршена су 15. новембра и 16. децембра 2021. године.

Дирекција је 9. децембра 2021. године преузела и 16. децембра платила израду идејног

решења за локацијске услове, а да након пријема идејног решења за локацијске услове није поднет захтев за издавање локацијских услова. До дана издавања Предлога извештаја није поднет захтев за издавање локацијских услова, из чега произилази да достављено и плаћено идејно решење није решење за издавање локацијских услова, него једна од варијанти идејног решења. На осмој страни спецификације услуга „пројектант је дужан да припрема идејна решења, њихове варијације, варијантна решења, студије, презентације у потребном броју итерација све док се не дође да решења које задовољава наручиоца”. Идејно решење плаћено 16. децембра 2021. године у износу од 8.640.000 динара са ПДВ није било решење које испуњава захтеве наручиоца, јер на основу таквог идејног решења није било могуће поднети захтев за локацијске услове. У одредбама закљученог уговора које се односе на рок плаћања рачуна нису јасно и прецизно дефинисана поступања у случају пријема решења које не задовољава потребе наручиоца него представља само једну од потребних итерацију у поступку израде коначног решења. Овако закључени рокови за плаћање извршених услуга нису у складу са начелом економичности и ефикасности трошења јавних средстава.

У току поступка ревизије захтевали смо од субјекта ревизије информацију о реализацији уговора, са стањем на дан подношења захтева. Информација је достављена у виду електронске преписке између наручиоца и извршиоца услуге вођене 5. октобра 2022. године, у којој извршилац услуге објашњава околности које су довеле до тога да је идејно решење неопходно за исходавање локацијских услова било потребно изменити и ускладити са планским актима.

Према подацима из електронске преписке између наручиоца и испоручиоца услуга локацијски услови нису још исходовани. Испоручилац услуге наводи да је 8. новембра 2021. године предао наручиоцу просторно - програмску анализу локације као основ за измену Плана генералне регулације, као и да је првобитно идејно решење предао наручиоцу 9. децембра 2021. године. Испоручилац даље наводи да је 18. јануара 2022. године одржан састанак са Министарством одбране због „зоне ограничене изградње“, као и да је 14. фебруара 2022. године усвојена измена Плана генералне регулације. Након тога уследило је поновно пројектовање комплекса и промена локације, односно, измена идејног решења, као последица измене Плана генералне регулације и услова Министарства одбране. Ново идејно решење послато је на верификацију Градском Секретаријату за урбанизам и грађевинске послове 17. августа 2022. године, а Министарству одбране 15. септембра 2022. године. Испоручилац услуге наводи да до 5. октобра 2022. године није добио повратне информације о статусу идејног решења.

Анекс уговора закључен је 17. октобра 2022. године којим је рок за извођење радова продужен за 180 календарских дана од дана потписивања.

Откривене неправилности:

- За чланове комисије за јавну набавку Израда просторно-програмске анализе локације и пројектно - техничке документације за потребе Дирекције и МПШВ, именована су лица која немају одговарајућа стручна знања из области која је предмет јавне набавке, што није у складу са чланом 92. став 5. важећег Закона о јавним набавкама;
- Дирекција за националне референтне лабораторије је о спроведеном истраживању тржишта за потребе јавне набавке Израда просторно-програмске анализе локације и пројектно - техничке документације за потребе Дирекције и МПШВ сачинила белешку која не садржи податке о ценама и њиховом кретању на тржишту и не садржи списак потенцијалних добављача за предмет набавке, што није у складу са чланом 11. став 2. Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке и набавке на које се закон не примењује у Дирекцији за националне референтне лабораторије;
- У делу конкурсне документације која се односи на предмет набавке и јавном позиву, објављени су, међусобно супротни подаци, који се односе на критеријуме за доделу уговора, што није у складу са чланом 93. став 3. важећег Закона о јавним набавкама, којим је прописано да подаци садржани у конкурсној документацији и подаци наведени у јавном

позиву и другим огласима који се користе као јавни позив не смеју да буду у супротности. У предмету јавне набавке наведено је да се критеријум одређује на основу цене, а у јавном позиву на основу цене и квалитета;

- Дирекција за националне референтне лабораторије није објавила јавни позив на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа, што није у складу са чланом 105. став 8. важећег Закона о јавним набавкама, којим је прописано да се у поступцима јавних набавки чија је процењена вредност једнака или већа од 5.000.000 динара јавни позив објављује и на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа, у форми за објављивање која ће бити доступна на Порталу јавних набавки;
- Дирекција за националне референтне лабораторије у оквиру услова за квалитативни избор привредних субјеката прописала је да је понуђач дужан да докаже да је израдио техничку документацију пројеката јавних објеката, нове изградње на нивоу пројекта за грађевинску дозволу и пројекта за извођење са добијеном сагласношћу против пожарне полиције укупне инвестиционе вредности од минимално 5.000.000.000 динара, што није у складу са чланом 114. став 4. важећег Закона о јавним набавкама којим је прописано да критеријуми за избор привредног субјекта морају бити у логичкој вези са предметом набавке и сразмерни предмету набавке. За израду пројектне документације није од значаја колика је инвестициона вредност пројектованих објекта, јер се не ради о јавној набавци која се односи на изградњу објекта, него о јавној набавци услуга израде пројектне документације. Овако прописан критеријум нарушава начело обезбеђења конкуренције и забране дискриминације у поступцима јавних набавки прописано чланом 7. важећег Закона о јавним набавкама;
- Дирекција за националне референтне лабораторије је у оквиру услова за квалитативни избор привредних субјеката који се односи на стручне квалификације захтевала да привредни субјект мора да има најмање 40 дипломираних инжењера, од којих минимално 10 извршиоца морају бити дипломирани инжењери архитектуре, док је за остале дипломиране инжењере захтевала једног или два извршиоца, тако да је одредила услове који нису сразмерни предмету набавке, што није у складу са чланом 114. ст. 3. и 4. важећег Закона о јавним набавкама којим је прописано да приликом одређивања критеријума за избор привредних субјеката наручилац може да захтева само ниво капацитета који обезбеђује да ће привредни субјект бити способан да изврши уговор о јавној набавци и да критеријуми морају бити у логичкој вези са предметом набавке и сразмерни предмету набавке. Овако прописан критеријум нарушава начело обезбеђења конкуренције и забране дискриминације у поступцима јавних набавки прописано чланом 7. важећег Закона о јавним набавкама;
- У оквиру критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, у делу који се односи на алате, погонску или техничку опрему захтевано је, између осталог, да привредни субјект располаже пословним простором и поседује путничко возило. Располагање пословним простором и поседовање путничког аутомобила није у логичкој вези са предметом набавке, јер испуњавањем траженог услова привредни субјект не доказује да је способан да изврши уговор о јавној набавци, што није у складу са чланом 114. ставом 3. важећег Закона о јавним набавкама. Овако прописан критеријум нарушава начело обезбеђења конкуренције и забране дискриминације у поступцима јавних набавки прописано чланом 7. важећег Закона о јавним набавкама;
- У оквиру критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, у делу који се односи стандарде квалитета прописано је да се захтевани услови доказују сертификатом који је у логичкој вези са обавезама које понуђач преузима у понуди, тако да је понуђач који преузима 5% обавеза доказао да испуњава тражени услов достављањем сертификата за област геотехнички и грађевински инжењеринг у путоградњи, нискоградњи и високоградњи, што није у складу са чланом 114. ставом 3. важећег Закона о јавним набавкама. Овако прописан критеријум нарушава начело пропорционалности којим је у

члану 10. став 2. важећег Закона о јавним набавкама прописано да докази морају бити сразмерни обиму, природи и сложености јавне набавке и уговора који произилази из те набавке;

- У члану 7. закљученог уговора о јавној набавци дефинисање рокова за извршење услуге, није извршено на јасан, прецизан и недвосмислен начин, који показује да рок за завршетак услуге зависи од одлука надлежних органа на које наручилац ни испоручилац услуге не могу да утичу. Све наведено није у складу са начелом пропорционалности којим је у члану 10. став 2. важећег Закона о јавним набавкама прописано да се рокови у поступку јавне набавке одређују у сразмери са обимом, природом и сложеностју јавне набавке и уговора који произилази из те набавке;
- У члану 6. закљученог уговора о јавној набавци уговорено је плаћање у року од 45 дана од дана овере исправног рачуна и документа који испоставља извршилац, а којим се потврђује извршење услуге. Дефинисање рока плаћања без јасно и прецизно постављених одредби који се односе на поступање у случају да варијанте и варијације достављених решења доводе до нарушавања начела економичности и ефикасности којим је у члану 6. важећег Закона о јавним набавкама прописано да је наручилац дужан да набавља добра, услуге или радове имајући у виду економично трошење јавних средстава;
- Дирекција за националне референтне лабораторије одредила је конкурсном документацијом, да је за припрему понуда потребан обилазак локације, а да није одредила рок за подношење понуда дужи од минималних рокова прописаних одредбама важећег Закона о јавним набавкама, што није у складу са чланом 86. став 4. важећег Закона о јавним набавкама којим је прописано да је у случају када је за припрему понуда потребан обилазак локације наручилац дужан да рок за подношење понуда, који мора да буде дужи од минималних рокова прописаних одредбама овог закона, одреди на начин да сви заинтересовани привредни субјекти могу да се упознају са свим информацијама потребним за припрему понуде;
- Дирекција за националне референтне лабораторије закључила је уговор о јавној набавци за израду пројектно -техничке документације у вредности од 58.300.800 динара без ПДВ, а да критеријуми за квалитативни избор привредног субјекта, нису у логичкој вези са предметом набавке, нису сразмерни предмету набавке и не обезбеђују поштовање начела јавних набавки, што није у складу са чл. 6, 7, 10 и 114. важећег Закона о јавним набавкама.

12. Обука запослених за имплементацију нових метода и обука на постојећим апаратима

Наручилац је 6. августа 2021. године Одлуком о спровођењу поступка јавне набавке број 404-02-00379/2021-13 покренуо поступак јавне набавке услуга - Обука запослених за имплементацију нових метода и обука на постојећим апаратима. Предмет набавке обликован је у седам партија укупне процењене вредности од 11.273.000 динара, од чега су предмет ревизије: Партија 2 – Обука запослених за примену и имплементацију метода у лабораторијама, процењене вредности 4.559.000 динара и Партија 3 – Апликативне обуке новозапослених, процењене вредности 5.300.000 динара.

Партија 2 – Обука запослених за примену и имплементацију метода у лабораторијама

Табела број 21, Основни подаци о јавној набавци - Партија 2

Врста поступка: Отворени поступак						
Процењена вредност: 4.559.000						
Подаци о апропријацији: 423000 – Услуге по уговору 426000 - Материјал						
Одлука о спровођењу поступка јавне набавке						
Број и датум:				Доносилац:		
404-02-00379/2021-13 од 6. августа 2021. године				В.Д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије		
Подаци о понуђачима						
Број понуда: 1						
Понуда	Број и датум понуде	Понуђена цена без	Резервни	Начин	Рок важења	Оцена

„Labena“ доо, Београд	Број 21-0120-000531 од 13. септембра 2021. године	ПДВ 4.554.996	критеријум Рок важења понуде 65 дана	плаћања Авансно плаћање	понуде 65 дана	понуде Прихват љива
Одлука о додели уговора број: 404-02-00379/2021-13						
Датум доношења	Датум објаве	Доносилац	Изабрани понуђач	Вредност понуде без ПДВ	Вредност понуде са ПДВ	
15. септембар 2021. године	15. септембар 2021. године	В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије	„Labena“ доо, Београд	4.554.996	5.465.995	
Уговор број: 404-02-00379/2021-13						
Датум закључења	Датум објаве обавештења	Потписао и преузео обавезу		Уговорена вредност без ПДВ	Уговорена вредност са ПДВ	
23. септембра 2021. године	23. септембра 2021. године	В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије		4.554.996	Није исказана.	
Извршени расходи у 2021. години						
У 2021. години извршена је авансна уплата у износу од 5.465.995 динара са ПДВ						

У поступку ревизије утврдили смо да у комисију за јавну набавку није именовано лице које има стечено високо образовање из правне научне области, нити је службеник за јавне набавке.

Наручилац је у делу конкурсне документације који се односи на Упутство понуђачима како да сачине понуду и на Критеријуме за доделу уговора и осталих захтева набавке дефинисао критеријум за доделу уговора који се формира на основу цене. Јединица мере исказана у обрасцу структуре цене је број лица која ће присуствовати обуци. Захтеване су четири врсте обука за шест лица по свакој обуци. Резервни критеријум је рок важења понуде, чија је минимална дозвољена вредност 60 дана, а максимална 180 дана.

За ставку која се односи на обуку за апликативну детекцију и идентификацију карантинских бактерија у лабораторији Европске уније која се бави карантинским фитопатогеним организмима, потребно је доставити потписан Уговор о пословно-техничкој сарадњи са лабораторијом у Европској унији која се бави тестирањем карантински штетних организама на биљу (Доказ: приложена фотокопија уговора или споразума о пословно-техничкој сарадњи). Потребно је да понуђач пошаље прелиминарни петодневни план и распоред (агенда) апликативне обуке на увид, одобрен од стране лабораторије у којој би се вршила обука. Понуда за ову обуку треба да обухвати и све зависне трошкове пута: превоз, исхрану, обуку, осигурање и вођство.

Дирекција за националне референтне лабораторије је 23. септембра 2021. године закључила уговор са добављачем „Labena“ доо, Београд укупне уговорене вредности од 4.554.996 динара без ПДВ.

У наредној табели приказан је образац структуре цене добављача „Labena“ доо, Београд.

Табела број 22, Образац структуре цене

Назив обуке	Опис услуга	Број лица	Укупна вредност са ПДВ	у динарима	
				Удео у укупној вредности са ПДВ	
Обука за детекцију фитопатогених м.о. имунофлуоресцентном микроскопијом на микроскопу Olympus CX41	Апликативна обука за коришћење Olympus микроскопа од стране Olympus сертификованих лица	6	70.416	1%	
Обука за апликативну обуку за детекцију и идентификацију карантинских бактерија у лабораторији Европске уније која се бави карантинским фитопатогеним организмима	Апликативни тренинг за идентификацију кромпирових карантинских бактерија у NIB Словенија	6	3.974.494	73%	
Обука за увођење метода за анализу фитопатогених вируса и фитоплазми	Обука за увођење Elisa метода за анализу фитопатогених вируса и фитоплазми	6	720.000	13%	
Обука за морфологију и дијагностику фитопатогених гљива	Обука морфологија и дијагностика фитопатогених биља	6	701.086	13%	
Укупно:			5.465.995	100%	

Апликативна обука за детекцију и идентификацију карантинских бактерија у лабораторији Европске уније која се бави карантинским фитопатогеним организмима чини 73% укупне понуђене вредности.

Чланом 5. став 1. тачка 1) уговора одређено је да ће се извршити авансно плаћање, 100% вредности у року од пет дана од дана достављања средства обезбеђења за авансно плаћање.

Плаћање је извршено 8. октобра 2021. године у износу од 5.465.995 динара са ПДВ по понудама⁸⁴ од 13. септембра 2021. године, што чини 100% аванса. Коначан рачун⁸⁵ и отпремница добављача „Labena“ доо, Београд, достављени су 31. децембра 2021. године.

У Записнику о спроведеној обуци, одржаној у Словенији од 15. до 19. новембра 2021. године, а која се односи на апликативне обуке за детекцију и идентификацију карантинских бактерија у лабораторији Европске уније која се бави карантинским фитопатогеним организмима, дати су подаци о предмету обуке, циљу обуке, датуму и месту одржавања обуке, садржају обуке, наведена су имена учесника обуке са потписима којим потврђују присуство обуци, као и оцена ефикасности и ефективности обуке.

У поступку ревизије достављен је Записник о извршеним услугама свих обука, које су биле предвиђене уговором закљученим за партију 2. Записник је сачињен 31. децембра 2021. године. Овлашћено лице Дирекције и представника „Labene“ доо, Београд потврдили су да су све обуке одржане.

Појединачни Записници о извршеним обукама нису достављени за: 1) Обуку за детекцију фитопатогених м.о. имунофлуоресцентном микроскопијом на микроскопу Olimpus CX41, која је одржана у периоду од 24. октобра до 27. октобра 2021. године; 2) Обуку за увођење метода фитопатогених вируса и фитоплазми, која је одржана у периоду од 5. децембра до 7. децембра 2021. године и 3) Обуку за морфологију и дијагностику фитопатогених гљива, која је одржана у периоду од 29. новембра до 2. децембра 2021. године.

Појединачни записници уговорени су чланом 6. закљученог уговора, у коме се наводи да ће након извршења сваке конкретне услуге извршилац писаним путем обавестити наручиоца и позвати да изврше записничку примопредају услуге, потписивањем од стране овлашћених лица обе уговорне стране.

У поступку ревизије достављено је Образложење о изведеној обуци⁸⁶, за све реализоване и плаћене обуке, које садржи назив обуке, имена и презимена лица која су учествовала у обукама и период трајања обука. Након завршетка обуке сви учесници су добили сертификате о успешно завршеним обукама.

Партија 3 – Апликативне обуке новозапослених

Табела број 23, Основни подаци о јавној набавци – Партија 3

Врста поступка: Отворени поступак						
Процењена вредност: 5.300.000 динара						
Подаци о апропријацији: 423000 – Услуге по уговору у износу од 2.154.600 426000 – Материјал у износу од 4.192.800						
Одлука о спровођењу поступка јавне набавке						
Број и датум:				Доносилац:		
404-02-00379/2021-13 од 6. августа 2021. године				В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије		
Подаци о понуђачима						
Број понуда: 1						
Понуда	Број и датум понуде	Понуђена цена без ПДВ	Резервни критеријум	Начин плаћања	Рок важења понуде	Оцена понуде
„Kefo“ доо, Београд	Број 21-010-9302 од 10. септембра 2021. године	5.289.500	Рок важења понуде 60 дана	Авансно плаћање	60 дана	Прихватљива
Одлука о додели уговора број: 404-02-00379/2021-13						
Датум доношења	Датум објаве	Доносилац	Изабрани понуђач	Вредност понуде без ПДВ	Вредност понуде са ПДВ	

⁸⁴ Број: 21-0120-000531/1 и 21-0120-000531/2;

⁸⁵ Број: 21-3000-000967 од 31. децембра 2021. године;

⁸⁶ Број: 400-00-7/2022-13 од 28. септембра 2022. године;

15. септембар 2021. године	15. септембар 2021. године	В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије	„Kefo“ доо, Београд	5.289.500	6.347.400
Уговор број: 404-02-00379/2021-13					
Датум закључења	Датум објаве обавештења	Потписао и преузео обавезу		Уговорена вредност без ПДВ	Уговорена вредност са ПДВ
21. септембар 2021. године	25. септембар 2021. године	В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије		5.289.500	Није исказана
Извршени расходи у 2021. години					
У 2021. години извршена је авансна уплата у износу од 6.347.400 динара са ПДВ					

Наручилац је у делу конкурсне документације који се односи на Упутство понуђачима како да сачине понуду и на Критеријуме за доделу уговора и осталих захтева набавке дефинисао критеријум за доделу уговора који се формира на основу цене. Резервни критеријум је рок важења понуде, чија је минимална дозвољена вредност 60 дана, а максимална 180 дана. Јединица мере исказана у обрасцу структуре цене је број лица која ће присуствовати обуци. Захтевано је шест врста обука за шест или десет лица по свакој обуци.

У Обрасцу структуре цене, као и у техничкој спецификацији захтевано је од понуђача да изврши обуку, обезбеди неопходан материјал за спровођење обука, изврши деконтаминацију, реинсталацију и санацију апарата, као и да замени делове који су неопходни за поновно пуштање у рад апарата, како би се наведене обуке реализовале. У Обрасцу структуре цене за јединицу мере узет је број лица, који не даје јасну и прецизну информацију на основу које се може утврдити природа и обим набавке и одредити цена услуга које су наведене у спецификацији. У техничкој спецификацији наведено је да је потребно обезбедити сертификате о успешно завршеној обуци за сваког запосленог у Дирекцији.

Дирекција за националне референтне лабораторије је 21. септембра 2021. године закључила уговор са добављачем „Kefo“ доо, Београд укупне уговорене вредности од 5.289.500 динара без ПДВ.

Образац структуре цене добављача „Kefo“ доо, Београд приказан је у наредној табели са подацима о укупној вредности са ПДВ.

Табела број 24. Образац структуре цене

Назив обуке	Опис услуга	Број лица	у динарима	
			Укупна вредност са ПДВ	% у укупној вредности са ПДВ
Успостављање мерења и програмирање метода на аутоматском титратору TL 7000, SI Analytics	Потребно је обучити особље за рад на овом апарату као и применити апарат и поставити методу за припрему узорка биљног материјала. Овај процес је саставни део методе у припреми узорка за молекуларну дијагностику патогена.	10	348.000	5%
Одређивање садржаја азота DUMAS методом на инструменту NDA 700, Velp	Апарат је део донације ЕУ и није у употреби од инсталације (више од 10 година). Потребно је урадити реинсталацију овог апарата уз потпуну санацију и ако је потребно замену делова како би апарат могао да постане функционалан и поново употребљив. Поред тога потребно је обучити особље за рад на њему као и примену метода за одређивање укупне количине протеина.	6	1.123.200	18%
Обуке новозапослених за лиофилизацију на Лиофилизационој конфигурацији Alpha 1-2, Martin Christ	Апарат је набављен 2014. године и након инсталације није био у употреби. Потребно је извршити санацију апарата, ако има недостајућих делова, набавити и пустити га у рад. Поред тога потребно је урадити обуку за запослено особље и обучити га за методу лиофилисања референтних карантинских микроорганизама уз строго поштовање биолошких безбедносних мера.	10	599.400	9%
Обука новозапослених у ДНРЛ за безбедан рад на Микробиолошким заштитним коморама класе 2 произвођача ESCO, успостављање протокола деконтаминације, замене филтера и привођење поновној употреби комора у области фитомедицине, микробиологије и молекуларне биологије (коморе се користе од почетка пандемије у Ковид	Дирекција за националне референтне лабораторије је од марта 2020. године радила анализу на присуство вируса SARS CoV-2. Том приликом сва опрема која је присутна у Дирекцији, а која је могла да нађе примену у анализама премештена је у зону где се радило са инфективним материјалом. Међу њима, све ламинарне коморе су биле у инфективној зони. Како се потреба за анализама смањује, потребно је ламинарне коморе вратити предходним лабораторијама. Због вероватног присуства инфективног агенса у коморама потребно је извршити санацију и деконтаминацију ламинара. Ламинарним коморама потребно је заменити ХЕПА филтере и дезинфиковати површине. Проверити УВ лампе које су непрекидно радиле дуги временски период и ако не задовољавају потребне карактеристике, заменити их новим. Такође због честе потребе саме Дирекције за	10	3.000.000	47%

зони)	радом са инфективним агенсима, потребно је обучити особље како да сами могу сервисирати и одржавати ламинарне коморе након рада са инфективним материјалом. Такође је потребно обучити особље како да проверавају асептичност саме коморе.			
Обука у процесу деконтаминације и редовног одржавања ултрафризера Arctiko запослених у ДНРЛ и привођење поновној употреби расхладних комора у области фитомедицине(коморе се користе од почетка пандемије у Ковид зони)	Како је претходно објашњено у тачки 6 ове партије и замрзвачи за дубоко замрзавање коришћени су за чување инфективних позитивних узорака вируса. Потребно је извршити деконтаминацију и санацију замрзвача и обучити особље за његово коришћење.	10	348.000	5%
Постављање и валидација нових Елиса протокола на уређају Sunrise Teckan	Обука и имплементација протокола за анализу фитопатогених карантинских организама: Вируса винове лозе као и детекција бактерија <i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>Sepedonicus</i> , <i>Ralstonia solanacearum</i> . Приликом обуке потребно је обезбедити сав потрошни материјал и хемикалије које се користе приликом ових анализа.	6	928.800	15%
Укупно:			6.347.400	100%

Чланом 5. став 1. тачка 1) уговора одређено је да ће се извршити авансно плаћање, 100% вредности у року од пет дана од дана достављања средства обезбеђења за авансно плаћање.

Плаћање је извршено 30. септембра 2021. године у износу од 6.347.400 динара са ПДВ по профактурама⁸⁷ од 22. септембра 2021. године. Достављени су и рачуни добављача за предметне услуге.

У Записницима о спроведеним обукама наведен је: предмет обуке, циљ обуке, датум и место одржавања обуке, садржај обуке, учесници обуке који су својим потписима потврдили присуство, оцена ефикасности и ефективности обуке. На основу достављених записника обуке су спроведене у периоду од 6. октобра до 26. новембра 2021. године.

Одлуком од 10. јануара 2021. године именована су лица која су задужена за квантитативни и квалитативни пријем јавних набавки, која ће учествовати у формирању конкурсне документације, праћењу реализације уговора у 2021. години, као и да ће именована лица водити Записнике о извршеном пријему.

Записник о извршеним услугама од 31. децембра 2021. године, за партију 2, потписао је овлашћени представник наручиоца, а не сва лица именована да врше квалитативни и квантитативни пријем добара, услуга или радова, како је прописано у члану 30. став 1. Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке и набавки на које се закон не примењује у Дирекцији за националне референтне лабораторије.

Откривене неправилности:

- У комисију за јавну набавку није именовано лице које има стечено високо образовање из правне научне области, као ни службеник за јавне набавке, што није у складу са чланом 92. став 4. важећег Закона о јавним набавкама;
- Појединачни записници за три реализоване обуке, за партију 2, нису сачињени у складу са чланом 6. закљученог уговора којим је дефинисано да ће, након извршења сваке конкретне услуге, извршилац писаним путем обавестити наручиоца и позвати овлашћена лица обе уговорне стране да изврше записничку примопредају услуге и није у складу са чланом 30. Правилника о ближем уређивању поступка јавне и набавке на које се закон не примењује у Дирекцији за националне референтне лабораторије.

Након извршене ревизије спроведених поступака јавних набавки у 2020. и 2021. години дали смо следеће препоруке:

Препорука број 4

⁸⁷ 21-010-009853 и 21-010-009850;

Препоручујемо одговорним лицима Дирекције за националне референтне лабораторије да поступак истраживања тржишта спроводе у складу са прописима и интерним актом.

Препорука број 5

Препоручујемо одговорним лицима Дирекције за националне референтне лабораторије да комисије за јавну набавку именују у складу са прописима тако да један члан мора да буде лице које има стечено високо образовање из правне научне струке, или службеник за јавне набавке са високим образовањем или лице које је стекло сертификат службеника за јавне набавке од дана ступања на снагу закона о јавним набавкама и за члана комисије именују лице које има одговарајућа стручна знања из области која је предмет набавке, када је то потребно.

Препорука број 6

Препоручујемо одговорним лицима Дирекције за националне референтне лабораторије да огласе о јавним набавкама објављују на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа у складу са одредбама закона.

Препорука број 7

Препоручујемо одговорним лицима Дирекције за националне референтне лабораторије да, одреде примерен рок за подношење понуда, ако је за припрему понуда потребан обилазак локације.

Препорука број 8

Препоручујемо одговорним лицима Дирекције за националне референтне лабораторије да критеријуме за доделу уговора одређују имајући у виду предмет набавке, тако да буду у логичкој вези са предметом набавке, сразмерни предмету набавке и да обезбеде поштовање начела јавних набавки.

Препорука број 9

Препоручујемо одговорним лицима Дирекције за националне референтне лабораторије да податке који су садржани у конкурсној документацији и податке који су наведени у јавном позиву и другим огласима не буду у супротности.

Препорука број 10

Препоручујемо одговорним лицима Дирекције за националне референтне лабораторије да: 1) уговоре закључене у поступцима јавних набавки извршавају у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и одредбама уговора; 2) расходе извршавају на основу рачуноводствених исправа из којих се недвосмислено може сазнати основ, врста и садржај пословне промене и 3) записнике о извршеним услугама састављају у складу са одредбама уговора и интерног акта о јавним набавкама.

5. Извршени расходи без спроведеног поступка јавне набавке

Дирекција за националне референтне лабораторије закључила је у 2020. години са Предузећем за промет и услуге „Лав ауто“ доо, Београд уговоре укупне вредности од 1.331.000 динара без ПДВ, односно 1.597.200 динара са ПДВ и извршила расходе у 2020. години по основу закључених уговора у износу од најмање 1.595.170 динара, што је приказано у следећој табели:

Табела број 25, Подаци о набављеним услугама од добављача „Лав ауто“ доо, Београд у динарима

Датум покретања поступка	Датум закључења уговора	Број уговора	Предмет уговора	Уговорена вредност без ПДВ	Уговорена вредност са ПДВ	Извршени расходи у 2020. години
4. фебруар 2020. године	12. фебруар 2020. године	404-02-67/2020-13	Набавка делова са заменом и одржавање службених возила ДНРЛ	490.000	588.000	587.775
22. јануар 2020. године	12. фебруар 2020. године	404-02-73/2020-13	Услуга аутолимара на службеним возилима ДНРЛ	491.000	589.200	588.953
4. фебруар 2020. године	12. фебруар 2020. године	404-02-74/2020-13	Вулканизерске услуге са услугом уградње, замене и одржавања пнеуматика.	350.000	420.000	418.442
Укупно:				1.331.000	1.597.200	1.595.170

Откривена неправилност:

Дирекција за националне референтне лабораторије је у 2020. години набавила услуге од добављача „Лав ауто“ доо, Београд уговорене вредности од најмање 1.331.000 динара без ПДВ, односно 1.597.200 динара са ПДВ, без спровођења поступка јавне набавке, тако што је истоврсне јавне набавке делила на више набавки и то: 1) набавку делова за замену и одржавање службених возила, 2) набавку услуга аутолимара и 3) набавку услуга вулканизера са услугом уградње, замене и одржавања пнеуматика, што није у складу са чланом 64. став 4. раније важећег Закона о јавним набавкама, којим је прописано да наручилац не може одређивати процењену вредност јавне набавке, нити може делити истоврсну јавну набавку на више набавки с намером избегавања примене овог закона или правила одређивања врсте поступка у односу на процењену вредност јавне набавке. Истоврсна јавна набавка је набавка која има исту или сличну намену, при чему исти понуђачи у односу на природу делатности могу да је испуне. Извршени расходи у износу од најмање 1.595.170 динара, нису у складу са чланом 56. став 4. Закона о буџетском систему.

Дирекција за националне референтне лабораторије је у 2021. години закључила уговоре са „Екоенерџетика“ доо, Београд укупне уговорене вредности 2.808.119 динара без ПДВ, односно 3.369.742 динара са ПДВ и извршила расходе у 2021. години по основу закључених уговора у износу од 3.369.742 динара, што је приказано у следећој табели:

Табела број 26, Подаци о набављеним услугама од добављача „Екоенерџетика“ доо, Београд

у динарима

Датум покретања поступка	Датум закључења уговора	Број уговора	Предмет уговора	Уговорена вредност без ПДВ	Уговорена вредност са ПДВ	Извршење расхода у 2021. години
14. јун 2021. године	1. јул 2021. године	404-02-00271/2021-13	Замена грејача система за вентилацију у управној згради Дирекције за националне референтне лабораторије	850.000	1.020.000	1.020.000
14. јун 2021. године	1. јул 2021. године	404-02-00272/2021-13	Редован сервис система вентилације у Дирекцији за националне референтне лабораторије	978.119	1.173.742	1.173.742
14. јун 2021. године	1. јул 2021. године	404-02-00273/2021-13	Поправка вода у систему за вентилације у блоку 4. и 5. у Дирекцији за националне референтне лабораторије	980.000	1.176.000	1.176.000
Укупно:				2.808.119	3.369.742	3.369.742

Откривена неправилност:

Дирекција за националне референтне лабораторије набавила је услуге од добављача „Екоенерџетика“ доо, Београд уговорене вредности од 2.808.119 динара без ПДВ, односно 3.369.742 динара са ПДВ и без спровођења поступка јавне набавке, тако што је извршила поделу предмета јавне набавке на више набавки, што није у складу са одредбама члана 29. став 2. важећег Закона о јавним набавкама, којим је прописано да јавна набавка не сме да буде обликована са намером избегавања примене овог закона или избегавања примене одговарајуће врсте поступка јавне набавке или са намером да одређене привредне субјекте неоправдано доведе у повољнији или у неповољнији положај. Извршени расходи у износу од најмање 3.369.742 динара, нису у складу са чланом 56. став 4. Закона о буџетском систему.

Препорука број 11

Препоручујемо одговорним лицима Дирекције за националне референтне лабораторије да набавку добара, услуга или радова врше спровођењем одговарајућег поступка јавне набавке који је прописан законом.

Прилог 3 – Уговори за рад ван радног односа за 2021. годину

3.1 Број ангажованих лица за рад ван радног односа

Одлуком о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне Покрајине Војводине и систему Локалне самоуправе за 2017. годину⁸⁸, за Дирекцију за националне референтне лабораторије је предвиђен максималан број од 21 запосленог на неодређено време.

Према члану 27к Закона о буџетском систему⁸⁹ почев од 1. јануара 2021. године укупан број запослених на одређено време (изузев приправника), лица ангажованих по уговору о делу, уговору о привременим и повременим пословима, преко омладинске и студентске задруге, као и посредством агенције за привремено запошљавање и лица ангажованих по другим основама, код корисника јавних средстава, не може бити већи од 10% укупног броја запослених на неодређено време, осим изузетно, радни однос се може заснивати са новим лицима уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног министарства. Корисник јавних средстава који има мање од 50 запослених на неодређено време може да има највише до седам запослених, односно ангажованих лица.

Број запослених лица на неодређено време у Дирекцији за националне референтне лабораторије на дан 31. децембар 2021. године био је 19, тако да максималан број запослених на одређено време због повећања обима посла, лица ангажованих по уговору о делу, уговора о привременим и повременим пословима, преко омладинске и студентске задруге и лица ангажована по другим основама, не може бити већи од седам.

В.д Дирекције за националне референтне лабораторије је у току 2021. године поднео две молбе⁹⁰ за хитно обнављање закључака, донетог у 2020. години, Комисије за давање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава за укупно 45 лица. У образложењу поднете молбе, наводи се да је обнављање закључака неопходно како би се несметано наставио процес лабораторијских испитивања. Молба за додатно радно ангажовање поднета је надлежном министарству на Обрасцу ПРМ-Ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава.

На основу члана 27е. став 35. и 37. Закона о буџетском систему и члана 3. став 1. Уредбе о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава, на предлог Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Комисија за давање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава донела је Закључке⁹¹ о давању сагласности корисницима јавних средстава који су у надлежности Министарства да имају укупан број запослених на одређено време због повећаног обима посла, лица ангажованих по основу уговора о делу, уговора о привременим и повременим пословима, преко омладинске и студентске задруге и лица ангажована по другим основама већи од 10% од укупног броја запослених на неодређено време, којима је Дирекцији за националне референтне лабораторије одобрено да запосли, односно, ангажује укупно 45 лица од чега: 29 запослених на одређено време због повећаног обима посла, шест ангажованих по основу уговора о делу и 10 ангажованих по основу уговора о привременим и повременим пословима, за период од 1. јануара до 31. децембра 2021. године.

Према подацима добијених од одговорног лица, у Дирекцији за националне референтне лабораторије је, на дан 31. децембар 2021. године, било укупно 46 запослених на одређено време услед повећања обима посла и ангажованих лица. (23 запослена на одређено време, 17

⁸⁸ „Службени гласник РС“, бр. 61/17, 82/17, 92/17, 111/17, 14/18, 45/18, 78/18, 89/18, 102/18, 30/19, 42/19, 59/19, 79/19, 84/19 и 88/19;

⁸⁹ „Сл. гласник РС“, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 – испр., 108/13, 142/14, 68/15 – др. закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20 и 118/21);

⁹⁰ Број: службено/2021-13 од 6. априла 2021. године и број:службено/2021-13 од 3. августа 2021. године;

⁹¹ Број: 112-11025/2020-01 од 25. децембра 2020. године; број: 112-3878/2021-01 од 27. априла 2021. године; број: 112-7861/2021-01 од 27. августа 2021. године;

ангажованих по уговору о привременим и повременим пословима и шест ангажованих по другом основу – допунски рад).

Табела број 27, Преглед ангажованих/ запослених лица на дан 31.децембар 2021. године

Врста запослења/ангажовања	Број ангажованих лица	Дата сагласност надлежног Министарства
Запослени на одређено услед повећања обима посла	23	29
Уговор о привременим и повременим пословима	17	10
Уговори о делу	-	6
Ангажовани по другом основу (допунски рад)	6	-
Ограничење по члану 27к Закона о буџетском сиситему	-	7
Укупно	46	52

Дирекција за националне референтне лабораторије је на дан 31. децембар 2021. године имала ангажованих: седам лица по основу уговора о привременим и повременим пословима и шест лица по уговору о допунском раду за које није имала сагласност, док по уговору о делу и на одређено време услед повећања обима посла није ангажовала ни једно лице иако је имала сагласност.

Број ангажованих лица за рад ван радног односа и запослених на одређено време услед повећања обима посла, код Дирекције за националне референтне лабораторије, на дан 31. децембар 2021. године не прелази максималан број запослених и ангажованих лица прописан Законом о буџетском сиситему.

3.2. Закључење уговора, обрачун и исплата накнада за рад ван радног односа

Према одредбама закона о раду, рад ван радног односа је рад лица ангажованих код послодавца по основу привремених и повремених послова, послова по основу уговора о делу, о стручном оспособљавању и усавршавању и о допунском раду.

3.2.1) Привремени и повремени послови

Према члану 197. Закона о раду, послодавац може за обављање привремених и повремених послова да закључи уговор са лицем које је члан омладинске или студентске задруге у складу са прописима о задругама. Послодавац може за обављање послова који су по својој природи такви да не трају дуже од 120 радних дана у календарској години да закључи уговор о обављању привремених и повремених послова у писаном облику са: 1) незапосленим лицем; 2) запосленим који ради непуно радно време - до пуног радног времена и 3) корисником старосне пензије.

Све уговоре о привременим и повременим пословима закључили су у име послодавца државни секретари Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде по овлашћењу. В.д. директора Дирекције давао је сагласност на извештаје о обављеном послу по уговорима о привременим и повременим пословима у току 2021. године. Укупно извршени расходи по овом основу евидентирани на економској класификацији 423599 – Остале стручне услуге износе 15.301.613 динара.

Тестирање на присуство вируса SARS-CoV-2

Кризни штаб за сузбијање заразне болести COVID-19 донео је 25. марта 2020. године Закључак⁹² по коме тестирање на присуство вируса SARS-CoV-2, поред лабораторија здравствених установа и завода за јавно здравље, врши и Дирекција за националне референтне лабораторије док траје проглашење епидемије заразне болести COVID-19 као епидемије од већег епидемиолошког значаја за територију Републике Србије.

Дирекција за националне референтне лабораторије ангажовала је по уговору о привременим и повременим пословима лица која су обављала послове везане за тестирање на присуство вируса SARS-CoV-2. Са ангажованим лицима, је у току 2021. године, закључено више уговора. Уговори су закључени за послове које су у формалном смислу различити, али

⁹² Број: 53-2845/2020-1 од 25. марта 2020. године;

су по својој природи исти и везани су за лабораторијско испитивање на присуство вируса SARS-CoV-2. Подаци о узоркованим уговорима приказани су у наредној табели:

Табела број 28, Преглед узоркованих закључених Уговора о привременим и повременим пословима

Опис ангажовања	Извршилац	Почетак	Завршетак	Нето износ месечне накнаде у дин.	Број дана ангажовања
послови подршке приликом лабораторијских испитивања на присуство SARS-COV2	Извршилац 1	2. нов. 20	4. феб. 21	45.000	69
	Извршилац 2	18. јан. 21	4. феб. 21	45.000	14
	Извршилац 3	18. јан. 21	4. феб. 21	45.000	14
	Извршилац 4	3. дец. 20	4. феб. 21	45.000	46
	Извршилац 5	27. окт. 20	4. феб. 21	45.000	73
	Извршилац 6	25. дец. 20	4. феб. 21	55.000	30
	Извршилац 7	27. окт. 20	4. феб. 21	55.000	73
унос података везаних за лабораторијска испитивања на присуство SARS-COV2 у јединствени лабораторијски систем COVID19	Извршилац 1	5. феб. 21	20. јул. 21	45.000	118
	Извршилац 2	5. феб. 21	20. јул. 21	45.000	118
	Извршилац 3	5. феб. 21	20. јул. 21	45.000	118
	Извршилац 4	5. феб. 21	20. јул. 21	45.000	118
	Извршилац 9	5. феб. 21	20. јул. 21	40.000	118
	Извршилац 6	5. феб. 21	20. јул. 21	55.000	118
	Извршилац 8	5. феб. 21	20. јул. 21	55.000	118
завођење узорака, вршење визуелног прегледа и контролу улазних елемената приликом пријема узорака, у оквиру пројекта тестирања на граничним прелазима Републике Србије, а у циљу додатне подршке постојећим санитарним мерама против вируса COVID 19 на аеродрому „Никола Тесла“ и PSR тестирања	Извршилац 1	21. јул. 21	27. дец. 21	45.000	114
	Извршилац 4	21. јул. 21	27. дец. 21	55.000	114
	Извршилац 6	21. јул. 21	27. дец. 21	55.000	114
	Извршилац 8	21. јул. 21	27. дец. 21	60.000	114

Послови за које су закључени уговори везани за тестирање на присуство вируса SARS-CoV-2 нису систематизовани Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде у делу који се односи на Дирекцију за националне референтне лабораторије. Тестирање на присуство вируса SARS-CoV-2 Дирекција за националне референтне лабораторије обавља од 25. марта 2020. године. За обављање наведених послова у Дирекцији за националне референтне лабораторије у току 2021. године закључени су уговори о привременим и повременим пословима који су неопходни у циљу заштите здравља и безбедности становништва у току трајања епидемије. За радно ангажовање лица која су обављала наведене послове добијена је сагласност Комисија за давање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава. Према подацима из узоркованих уговора, Дирекција за националне референтне лабораторије извршила је расходе у бруто износу од најмање 6.846.234 динара, у периоду од 1. јануара до 27. децембра 2021. године, на име накнада за обављање послова лабораторијског испитивања на присуство вируса SARS-CoV-2.

Економско-финансијски послови

Дирекција за националне референтне лабораторије ангажовала је по уговору о привременим и повременим пословима четири лица која су обављала послове везане за рачуноводство и финансије. Са ангажованим лицима, у току 2021. године, закључено је више уговора. Узорковани уговори приказани су у следећој табели:

Табела број 29, Преглед узоркованих закључених Уговора о привременим и повременим пословима

Опис ангажовања	Извршилац	Почетак	Завршетак	Нето износ месечне накнаде у дин.	Број дана ангажовања
Послови рачунополагача	Извршилац 16	21. авг. 20	4. феб. 21	55.000	120
Послови израде планова месечних квота, израде завршног рачуна и припреме за израду завршног рачуна	Извршилац 16	5. феб. 21	20. јул. 21	55.000	118
	Извршилац 17	10. мај. 21	20. јул. 21	55.000	50
	Извршилац 17	28. дец. 21	23. јун. 22	55.000	128
	Извршилац 18	28. дец. 21	23. јун. 22	55.000	128
	Извршилац 19	10. мај. 21	20. јул. 21	55.000	52
	Извршилац 19	28. дец. 21	23. јун. 22	55.000	128
Послови везаних за рад у информационом систему ФМИС и БИТ, као и на пословима реализације СИБ	Извршилац 17	21. јул. 21	27. дец. 21	55.000	114
	Извршилац 18	20. окт. 21	27. дец. 21	55.000	49

Извршилац 19	21.јул.21	27.дец.21	55.000	114
--------------	-----------	-----------	--------	-----

Према опису посла из узоркованог уговора, извршилац 16 из табеле број 29, ангажован је да обавља послове рачунополагача, иако општим или појединачним актом Дирекција за националне референтне лабораторије није одредила лице одговорно за законитост, исправност и састављање исправа о пословној промени и другим пословним догађајима који се односе на коришћење средстава органа, односно буџетских апропријација, као и за законитост и исправност састављања исправа о пословној промени и другим пословним догађајима у вези са коришћењем средстава и друге имовине, како је прописано чланом 72. став 3. Закона о буџетском систему.

Према опису посла из узоркованих уговора, извршиоци 17 и 19 из табеле број 29, у периоду од 10. маја до 20. јула 2021. године ангажовани су на пословима припреме и израде завршног рачуна иако се наведени послови, према календару за подношење годишњих финансијских извештаја у складу са чланом 78. став 1. тачка 1) податчка (2), обављају до 31. марта.

Чланом 164. Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, у делу који се односи на Дирекцију за националне референтне лабораторије, систематизовано је радно место „Руководилац групе за економско-финансијске послове и послове одржавања“ који према опису посла припрема предлог финансијског плана за израду нацрта закона о буџету и израђује, прати и усаглашава оперативне финансијске планове за извршење буџета; припрема завршни рачун односно извештај о извршењу буџета; врши контролу законитости, рачуноводствене исправности и веродостојности финансијске документације; прати и контролише спровођење законитог, наменског и економичног трошења буџетских средстава и припрема извештаје; организује и контролише обрачун плата и других накнада запослених и врши редовно усаглашавање и савјивање консолидованог стања главне књиге трезора са помоћним евиденцијама; учествује у изради годишњих планова текућег одржавања и стара се о њиховом спровођењу; контролише припрему конкурсне и тендерске документације у поступку јавних набавки за инвестиционо и текуће одржавање; обавља и друге послове по налогу директора. На систематизованом радном месту „Руководилац групе за економско-финансијске послове и послове одржавања“ у току 2021. године, Дирекција за националне референтне лабораторије није имала запослено лице. Неке од послова описаних за радно место „Руководилац групе за економско-финансијске послове и послове одржавања“ у току 2021. године обављала су лица ангажована по основу уговора о привременим повременим пословима.

Према опису посла из узоркованих уговора, извршиоци 17, 18 и 19 из табеле број 29, у периоду од 21. јула до 27. децембра 2021. године ангажовани су на пословима везаним за рад у информационалном систему ФМИС, који је престао са радом 1. јануара 2018. године. Министар финансија је 27. фебруара 2020. године донео Правилник о систему извршења буџета Републике Србије⁹³ којим се прописују процеси и поступци функционисања система извршења буџета Републике Србије као дела система управљања јавним финансијама који се спроводи кроз информациони систем извршења буџета Министарства финансија -Управе за трезор, а којим се евидентирају остварени приходи и примања и извршавају расходи и издаци корисника буџетских средстава Републике Србије утврђени Законом о буџету Републике Србије, односно актом о привременом финансирању Републике Србије. Систем извршења буџета Републике Србије обухвата поступке и процедуре за промену апропријација, поступке и услове за одређивање и промену квота, начин настанка обавезе, извештавање о преузетим обавезама, евидентирање и промену преузетих обавеза, као и начин плаћања која се врше из буџета Републике Србије. Информациони систем за извршење

⁹³ Број 110-00-1/20-001-010;

бюдета-ИСИБ је део система управљања јавним финансијама који обухвата процесе и поступке који се спроводе електронском комуникацијом са Управом за трезор у саставу Министарства финансија. У систем су укључени: директни корисници буџетских средстава Републике Србије, индиректни корисници Министарства за културу и информисање, Управа за извршење кривичних санкција, Правосудни органи, Индиректни корисници Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Појединачни послови за које су закључени узорковани уговори, које су обављали извршиоци из табеле број 29, нису трајали дуже од 120 дана у току 2021. године. Према опису из уговора, послови су различити у смислу да се исти опис посла не понавља у потпуности. Увидом у документацију за месечни обрачун накнада за привремене и повремене послове и захтеве за плаћање накнаде, као и друге послове из економско-финансијске области обављала су лица ангажована по уговорима о привременим и повременим пословима, а да наведени послови нису уговорени.

У периоду од 1. јануара до 27. децембра 2021. године, за обављање економско - финансијских послова закључени су уговори о привременим и повременим пословима иако су ти послови по својој природи трајни, континуирани, систематизовани, за којима постоји стална потреба. Према подацима из узоркованих уговора, Дирекција за националне референтне лабораторије извршила је расходе у бруто износу од најмање 2.004.646 динара, на име накнада за обављање привремених и повремених послова.

Откривена неправилност:

За обављање економско - финансијских послова закључени су уговори о привременим и повременим пословима у периоду од 1. јануара до 27. децембра 2021. године, иако су ти послови по својој природи трајни, континуирани, систематизовани и за њима постоји стална потреба, што није у складу са чланом 197. Закона о раду.

Препорука број 12

Препоручујемо одговорним лицима Дирекције за националне референтне лабораторије да за обављање послова који су по својој природи трајни и континуирани не закључују уговоре о привременим и повременим пословима.

Послови одржавања

Дирекција за националне референтне лабораторије ангажовала је по уговору о привременим и повременим пословима најмање два лица која су обављала послове везане за одржавање лабораторијске опреме и инструмената. Са ангажованим лицима су, у току 2021. године, закључени уговори који су приказани у следећој табели:

Табела број 30, Преглед узоркованих закључених Уговора о привременим и повременим пословима

Опис ангажовања	Извршилац	Почетак	Завршетак	Нето износ месечне накнаде у дин	Број дана ангажовања
послове превентивног и интерног одржавања лабораторијске опреме и инструмената	Извршилац 11	5.феб.21	20.јул.21	35.000	118
	Извршилац 12	21.апр.21	20.јул.21	35.000	65

Чланом 164. Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде у делу који се односи на Дирекцију за националне референтне лабораторије образована је ужа унутрашња јединица „Група за економско-финансијске послове и послове одржавања“ која између осталог обавља послове који се односе на: израду и праћење реализације годишњих планова текућег одржавања; управљање пословима на инвестиционо-техничком и текућем одржавању машина, опреме, објеката и спољашњем уређењу; вођење евиденције о техничкој опреми и другим средствима рада и предлагање њихове расподеле у циљу равномерне техничке опремљености дирекције; друге послове из ове области.

Послови превентивног и интерног одржавања лабораторијске опреме и инструмената су послови који су по својој природи трајни и континуирани, систематизовани и послови за

којима постоји стална потреба, који улазе у сталну делатност послодавца. У току 2021. године је у Дирекцији за националне референтне лабораторије било запослено лице на радном месту „за управљање пословима инвестиционо техничког одржавања машина, опрема и зграда“ у звању саветника. Према подацима из узоркованих уговора Дирекција за националне референтне лабораторије извршила је расходе у бруто износу од најмање 491.348 динара, у периоду од 5. фебруара до 20. јула 2021. године, на име накнада за ангажовање два лица по узоркованим уговорима о обављању привремених и повремених послова превентивног и интерног одржавања лабораторијске опреме и инструмената.

Послови оптимизације, стандардизације и усклађивања пословних процеса и послови анализе

Дирекција за националне референтне лабораторије је ангажовала по уговору о привременим и повременим пословима једно лица (пензионера) које је обављало послове везане за оптимизацију, стандардизацију и усклађивање пословних процеса, као и послове анализе података. Са ангажованим лицем, је у току 2021. године, закључено више уговора, који су приказани у следећој табели:

Табела број 31, Преглед узоркованих закључених Уговора о привременим и повременим пословима

Опис ангажовања	Извршилац	Почетак	Завршетак	Износ месечне накнаде	Број дана ангажовања	Број дана ангажовања у 2021. год
послови за оптимизацију, стандардизацију и усклађивање пословних процеса у оквиру ДНРЛ и Управе за ветерину у циљу унапређења и успостављања ефикаснијег система у области безбедности хране	Извршилац 15	11.нов.20	2.феб.21	85.000	59	23
послови анализе прикупљања података у оквиру твининг пројекта „Јачање капацитета за усклађивање са правним тековинама ЕУ у области пољопривреде, руралног развоја, безбедности хране, ветеринарске и фитосанитарне политике“	Извршилац 15	5.феб.21	20.јул.21	85.000	118	118
послови спровођења квалитативних и квантитативних анализа пословних процеса, као и оптимизацију, стандардизацију и усклађивање пословних процеса	Извршилац 15	21.јул.21	27.дец.21	85.000	114	114

Према датом Образложењу⁹⁴ в.д. директора Дирекције послови које се односе на оптимизацију, стандардизацију и усклађивања пословних процеса по својој природи нису исти послови али су уско везани један за други. У првом периоду ангажовања, задатак је био да се ускладе стандарди, захтеви и потребе Министарства у оквиру система безбедности хране, а у сарадњи са Управом за ветерину. Према наводима из образложења након извршених процена, у склопу другог ангажовања, било је неопходно спровести анализу о могућностима реализације (квалитативно и квантитативно се односи на број и врсте аналитичких уређаја, број и квалификованост особља и сл) и потреба Министарства. Према подацима из узоркованих уговора, Дирекција за националне референтне лабораторије је за обављање ових послова извршила расходе, у периоду од 1. јануара до 27. децембра 2021. године, у бруто износу од најмање 1.371.742 динара, док се 820.592 динара односи на расходе по основу закључених уговора о обављању привремених и повремених послова оптимизације, стандардизације и усклађивања пословних процеса.

Послови из области заштите од пожара

Дирекција за националне референтне лабораторије је ангажовала по уговору о привременим и повременим пословима два лица која су обављала послове везане за учешће у реализацији Програма основне обуке запослених и новозапослених из области заштите од пожара. Са ангажованим лицима, су у току 2021. године, закључени уговори, који су приказани у следећој табели:

⁹⁴ Број: службено 2022-13 од 3. октобра 2022. године;

Табела број 32, Преглед узоркованих закључених Уговора о привременим и повременим пословима

Опис ангажовања	Извршилац	Почетак	Завршетак	Износ накнаде	Укупно дана ангажовања	Број дана ангажовања у 2021. години
учешће у реализацији Програма основне обуке запослених и новозапослених из области заштите од пожара	Извршилац 11	21.авг.20	4.феб.21	35.000	120	25
	Извршилац 9	21.авг.20	4.феб.21	40.000	120	25

Чланом 80. Закона о раду прописано је да запослени има право на безбедност и заштиту живота и здравља на раду, као и да је дужан да поштује прописе о безбедности и заштити живота и здравља на раду, ради очувања исте.

Према члану 53. Закона о заштити од пожара, основну обуку и практичну проверу знања запослених из области заштите од пожара за потребе трећих лица обављају правна лица из члана 25. Закона. Програм основне обуке доноси послодавац односно руководиоца државног органа по прибављеној сагласности Министарства. Програм основне обуке запослених има општи део и посебни део који садржи специфичности заштите од пожара за делатност којом се правно лице бави. Минимум садржаја програма основне обуке запослених прописује министар.

Према члану 25. Закона о заштити од пожара за обављање послова може се уговором ангажовати привредно друштво односно друго правно лице које испуњава прописане услове и има овлашћење Министарства за обављање ових послова.

Откривена неправилност:

Према подацима из узоркованих уговора, Дирекција за националне референтне лабораторије извршила је расходе у износу од најмање 170.143 динара у периоду од 1. јануара до 4. фебруара 2021. године, на име накнада за ангажовање лица по уговору о обављању привремених и повремених послова за учешће у реализацији Програма основне обуке запослених и новозапослених из области заштите од пожара, иако те послове може обављати привредно друштво или друго правно лице које испуњава прописане услове, што није у складу са чл. 25. и 53. Закона о заштити од пожара и чланом 56. став 4. Закона о буџетском систему.

3.2.2) Остали уговори о радном ангажовању

Према члану 202. Закона о раду, запослени који ради са пуним радним временом код послодавца може да закључи уговор о допунском раду са другим послодавцем, а највише до једне трећине пуног радног времена. Уговором о допунском раду утврђује се право на новчану накнаду и друга права и обавезе по основу рада у писаном облику.

Дирекција за националне референтне лабораторије је у 2021. години ангажовала по уговору о допунском раду најмање девет лица. Подаци о врсти посла, накнади и периоду ангажовања приказани су у следећој табели:

Табела број 33, Преглед осталих уговора о радном ангажовању

Извршилац	Образовање	Опис послова	Накнада	Почетак ангажовања	Ангажовани на дан 31. децембар 2021. године (ДА/НЕ)	Завршетак ангажовања
1	Мастер биолог	Уговор о допунском раду ⁹⁵ молекуларних и биолошких испитивања биљних патогена, као и послове подршке приликом лабораторијских испитивања на присуство SARS-CoV2	28.000	24. децембар 2020. године	ДА	31. децембар 2021. године
2	доктор биолошких наука		28.000	6. јануар 2021. године	ДА	31. децембар 2021. године
3	дипломирани биолог		28.000	23. новембар 2020. године	НЕ	5. јануар 2021. године
4	мастер биолог		28.000	23. новембар 2020. године	НЕ	5. јануар 2021. године
5	дипломирани биохемичар		35.000	26. новембар 2020. године	НЕ	26. април 2021. године

⁹⁵ Број: 112-05-533/2020-09 од 24. децембра 2020. године; број: 112-05-6/2021-09 од 5. јануара 2021. године; број: 112-05-479/2020-09 од 27. октобра 2020. године; број: 112-05-477/2020-09 од 27. октобра 2020. године; број: 112-05-511/2020-09 од 27. октобра 2020. године; број: 112-05-478/2020-09 од 27. октобра 2020. године; број: 112-05-510/2020-09 од 27. октобра 2020. године; број: 112-05-5/2021-09 од 5. јануара 2021. године;

6	мастер биолог		28.000	23. новембар 2020. године	НЕ	5. јануар 2021. године
7	доктор медицине		28.000	26. новембар 2020. године	ДА	31. децембар 2021. године
8	доктор биолошких наука		28.000	6. јануар 2021. ⁹⁶ године	НЕ	31. марта 2021. године
9	доктор биолошких наука	Уговор о допунском раду ⁹⁷ прикупљања и обраде података у вези са органском производњом у Републици Србији из делокруга рада Стручног савета за процену ризика у области безбедности хране	50.000	од 23. марта 2021. године	ДА	Ангажована и даље

Чланом 19. Закона о безбедности хране прописано је да Дирекција за националне референтне лабораторије обавља послове у области безбедности хране, контроле квалитета и безбедности млека и испитивања забрањених, недозвољених, штетних и непожељних супстанци у храни и храни за животиње, здравља биља, семена и садног материјала и банке биљних гена. У оквиру Националне референтне лабораторије обављају се следећи послови: 1) сарадња са националним лабораторијама других земаља; 2) старање о успостављању јединствених критеријума и метода и спровођење стандарда за рад овлашћених лабораторија; 3) организовање по потреби упоредних тестова између званичних националних лабораторија и вршење одговарајућег праћења таквог упоредног тестирања; 4) размена информација добијених од националних лабораторија других земаља Министарству и овлашћеним лабораторијама; 5) обезбеђивање стручне и техничке помоћи Министарству за примену координисаних планова контроле; 6) имплементација, односно развијање методе тестирања у складу с међународним стандардима уз обавезну валидацију; 7) вршење услуга потврде анализе и суперанализе ако је то релевантно за потребе овлашћених лабораторија; 8) обезбеђивање и примењивање преко овлашћених лабораторија статистички креиране контроле и праћења резултата; 9) организовање упоредних тестова за овлашћене лабораторије у циљу јединствене примене метода које примењују; 10) пружање услуга из области статистике и информационих система овлашћеним лабораторијама; 11) обучавање особља у овлашћеним лабораторијама; 12) припрема националних водича за узорковање и руковање узорцима ради спровођења поуздане дијагнозе; 13) припрема, одржавање и дистрибуција референтног материјала; 14) учешће у међународним упоредним тестовима; 15) и други послови.

Према члану 23. Закона о безбедности хране, ради разматрања питања везаних за процену ризика у области безбедности хране министар уз сагласност министра надлежног за послове здравља, у складу са прописима којима се уређује државна управа, решењем оснива посебну радну групу-Стручни савет за процену ризика у области безбедности хране. Административно техничке послове за потребе Стручног савета обавља Министарство. Стручни савет је дужан да у раду примењује и користи препоруке, смернице и информације доступне од стране Европске агенције за безбедност хране. Чланом 24. прописани су послови које обавља Стручни савет, и то су: 1) припрема стручних и научних мишљења министарствима и другим органима државне управе, субјектима у пословању храном и храном за животиње, потрошачима, као и другим заинтересованим субјектима, о ризицима у вези са храном и храном за животиње; 2) унапређење и координација у примени метода за процену ризика; 3) пружање научне и техничке подршке на захтев министарстава и других органа државне управе у тумачењу и разматрању мишљења о процени ризика; 4) прикупљање, упоређивање и анализирање научно техничких података који се односе на дефинисање и праћење ризика који имају директан или индиректан утицај на безбедност

⁹⁶ Споразумни раскид уговора о допунском раду број: 112-05-5/1/2021-09 од 31. марта 2021. године;

⁹⁷ Број: 112-05- /2021-09 од 22. марта 2021. године;

хране и хране за животиње; 5) пружање научне и стручне помоћи на захтев министарстава која спроводе процедуре за управљање кризним ситуацијама у области безбедности хране и хране за животиње; 6) давање мишљења на мере које се предузимају ради унапређења система у области безбедности хране и хране за животиње; 7) обавештавање јавности и заинтересованих субјеката о релевантним информацијама из делокруга рада Стручног савета; 8) давање мишљења на програм за управљање кризним ситуацијама у области безбедности хране и хране за животиње; 9) припрема водича за добру пољопривредну, произвођачку и хигијенску праксу, као и примену принципа Анализе опасности и критичних контролних тачака за потребе министарстава; 10) давања препорука за стручно усавршавање и едукацију у области безбедности хране и хране за животиње; 11) друге послове у вези са проценом ризика у области безбедности хране.

Министар пољопривреде и заштите животне средине (сада Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде) донео је 28. априла 2017. године Решење⁹⁸ о формирању посебне радне групе-Стручног савета за процену ризика у области безбедности хране, који броји 13 чланова и који према ставу V, за реализацију послова неће примати новчану надокнаду.

Према Закону о безбедности хране, Дирекцији за националне референтне лабораторије није дато у надлежност обављање послова из делокруга Стручног савета за процену ризика у области безбедности хране.

В.д. директора Дирекције за националне референтне лабораторије је 3. октобра 2022. године дао писано образложење⁹⁹ да Дирекција за националне референтне лабораторије и Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде не поседују документ, којим је Дирекција за националне референтне лабораторије добила у надлежност да обавља послове из делокруга Стручног савета за процену ризика у области безбедности хране.

Откривена неправилност:

Дирекција за националне референтне лабораторије извршила је расходе у износу од најмање 666.529 динара у току 2021. године, на име исплате накнаде по уговору о допунском раду, ради прикупљања и обраде података у вези са органском производњом у Републици Србији за послове из делокруга рада Стручног савета за процену ризика у области безбедности хране, што није у складу са чл. 19. 23. и 24. Закона о безбедности хране и чланом 56. став 4. Закона о буџетском систему.

Препорука број 13

Препоручујемо одговорним лицима Дирекције за националне референтне лабораторије да уговоре о привременим и повременим пословима и уговоре о допунском раду закључују у складу са законским прописима.

⁹⁸ Број: 119-01-155/2017-09;

⁹⁹ Број: 400-00-7/2022-13.